VENIM ȘI NOI, NE CHEAMĂ ȚARA

Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 19 ● Miercuri 7 mai 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Trăim un anotimp al germinațiilor, pămîntul și oamenii își cheamă din adîncuri îmbelșugări pentru zile ce vor fi. Și există undeva, în adîncurile tinereții noastre, un timp pe care nu l-am știut și a cărui erupție ne surprinde întregiți : sîntem, am devenit cei a căror prezență dinamizează clipa încărcată cu energia raportului între gînduri și fapte.

Idei, realizări, idei, realizări... **Am aflat îndemnurile lor într-un laborator ieșean : anul V, Chimie industrială. Primăvară, și-aici, cu iar structuri întregite. E greu de explicat... cum e primăvară. De ce. Lui Endre Katona, ieșanul din... Cristurul Secuiesc, i-e greu să explice că un vis, acel crîmpei dintr-o altă primăvară, s-a împlinit. Pentru asta există însă faptele, depășind îndemnul gîndului bun, al cuvîntului care să-l strige.** „Cîndva așteptam timpul. Acum îl întîmpinăm, îi prelungim în afara noastră hotarele, cuprinzînd ceea ce avem de realizat — mult, totul"... **Vorbele astea-s frămîntare a retortelor care ne înconjoară. Și primăvara aprinde priviri spre cîte-au fost, spre cîte-au să fie. Au fost : cinci ani de merituoasă studenție, începută după terminarea unei școli tehnice, după o perioadă în care producția, încercare directă și fierbinte, a cercetat tăria unei hotărîri :** „Inginer chimist voi fi. Am știut-o întotdeauna..." **Și-acum, aici, în acest focar tînăr, din care au răzbătut întregite valorile timpului și-ale inteligenței — explozie vitală a concretului modern. Proiectul de diplomă e o frîntură a acestui concret : „linie de producție — Uzina de alumină — Oradea"... O proiectează, împărțind munca de cercetare cu Endre, o fată cucerită de-aceeași formulă : Silvia Pielescu.** „De ce chimia industrială ? Chimia industrială pregătește... oameni. Mai hotărît : Oameni ! E o muncă severă și frumoasă. Muncă demnă de mari dăruiri"... **Muncă. Într-una din zilele ei vor fi fost răsădite primele elanuri — coordonate în infinit ale conștiințelor tinere. Tinere dimensiuni ale vieții, așa cum o înțelegem azi :** „Producția ? Repartizarea noastră ?" Ascult, ascultați : „Simt : act solemn de decisivă opțiune, **statornicind sub pașii noștri un drum imediat, ideal poate... Nu știu cum am putea împlini altfel vîrsta acestui pas decît amintindu-ne, amintindu-ne : se cădea a începe trăirea acestui eveniment din prima zi a studenției noastre. Dacă am făcut-o ?... Ne simțim angajați prin cel mai simplu și cel mai profund act al conștiinței !**

...Dincolo de fiecare dintre noi există un spațiu, un altul decît cel care ne-a protejat pînă acum pregătirea — cu ce, cu cît îi vom realiza dimensiunile, între cîte-s uriașe, ale patriei ?

Ascult, ascultați : cuvinte din sufletul ce nu-și mai știe limite și devine așa îndemn la tinerețe — întregită-n istorie minune : niciodată țara nu-mi fu mai frumoasă, niciodată aromele pămîntului nu s-au adunat, ca azi, într-o aceeași bunăvestire a bogăției împletite sub îndemnul mîinilor și-ale noastre, și-ale noastre — trepte mai sus, spre lumină.

Lucian BALCAN

Foto : Emil COJOCARU

Adunările de an — moment important în cunoașterea și aplicarea măsurilor adoptate de Conferința U.A.S.R.

Aplicarea măsurilor stabilite de Conferința a VII-a a U.A.S.R. e în plină desfășurare. Fuzionarea organizațiilor și organismelor U.T.C. și A.S. la nivel de centre, institute, facultăți s-a și realizat în zilele care au trecut. Din cele mai multe centre universitare, printre care București, Cluj, Iași, Timișoara, Craiova, Tg. Mureș, aflăm că acest proces al concretizării măsurilor adoptate se bucură de atenția maximă atît a activului cît și a tuturor membrilor asociațiilor studențești, că semnificațiile profunde ale acestor perfecționări ale cadrului activității obștești a studenților se fac tot mai bine înțelese. O discuție recentă care a avut loc la Comitetul Executiv al U.A.S.R., ca și observațiile redactorilor noștri care au participat la ședințele din centrele universitare, ne-au relevat din nou faptul că acțiunea aceasta de transpunere în viață a hotărîrilor conferinței trebuie să se desfășoare în continuare în cele mai bune condițiuni, faza actuală a ei — adunările pe ani de studiu — facilitînd în mod optim atît cunoașterea largă de către studenți a documentelor

(Continuare în pagina a 2-a)

PULS

DIALOGURI STUDENȚEȘTI

Colocviul național studențesc de literatură

În zilele de 10, 11 și 12 mai vor avea loc lucrările PRIMULUI COLOCVIU NAȚIONAL STUDENȚESC DE LITERATURĂ, organizat de Consiliul A. S. din Facultatea de limbă și literatură română a Universității București.

O parte a activității colocviului va fi consacrată discuțiilor teoretice pe tema TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE ÎN CREAȚIA LITERARĂ.

Colocviul național studențesc de literatură poate crea premisele unei colaborări mai strînse între cenacluri, între autori, între revistele studențești, colaborare firească și necesară, dată fiind comunitatea de idealuri a tineretului nostru.

În încheierea colocviului desfășurat în cele trei secții — poezie, proză, teatru — un juriu alcătuit din personalități ale vieții literare (scriitori, profesori, critici, reprezentanți ai revistelor literare studențești) va acorda o serie de premii, în urma unor aprecieri exigente, operate pe baza unor criterii valorice exigente.

Manifestările culturale organizate — printre care și o expoziție a revistelor studențești — pentru participanții la colocviu vor asigura varietatea activității din aceste trei zile, prilejuind în același timp întîlniri, discuții, formarea unor opinii.

Acest prim colocviu național studențesc va trebui să deschidă o serie neîntreruptă de astfel de întîlniri consacrate creației literare, devenind punctul de constituire a unei noi tradiții.

Sultana Elena CRAIA

Responsabilitatea socială a studentului

La Universitatea București s-a desfășurat o activitate intensă de pregătire a Colocviului național „Angajarea și responsabilitatea socială a studentului în socialism".

Tematica referatelor va fi următoarea :

— Istoricul preocupărilor studențești de participare la viața socială românească.

— Responsabilitatea și integrarea socială a studențimii în socialism.

— Opțiune și vocație în alegerea profesiunii.

— Dimensiunile personalității studentului în societatea socialistă.

— Creație și originalitate.

— Competență, decizie și responsabilitate.

— Angajarea socială, datorie moral-politică a studentului cetățean.

— Lucrările colocviului se vor desfășura în zilele de 8, 9 și 10 mai, în București, cu participarea reprezentanților studenților din Centrul universitar București și din alte centre universitare din țară. Clujul, Iașul, Timișoara și Craiova au răspuns invitației.

Festivalul studenților economiști

Consiliul Uniunii Asociațiilor studențești de la Academia de studii economice a luat excelenta inițiativă de a organiza un Festival al studenților economiști. Timp de trei zile studenții „economiști" din Cluj, Iași, Timișoara și Craiova vor fi oaspeții colegilor lor din București.

Cu această ocazie vor fi prezentate lucrările premiate la sesiunea cercurilor științifice studențești de la toate facultățile cu profil economic din țară. De asemenea, fiecare centru universitar va etala în Capitală tot ce are mai bun pe plan... artistic. Putem asigura că vor fi satisfăcute toate preferințele, începînd de la dansuri populare pînă la muzica ușoară. Nu ne îndoim că Festivalul studenților economiști va constitui un bun prilej de „lansare" a unor noi talente artistice, cu atît mai mult cu cît „economiștii" au o tradiție binecunoscută. În ultima zi a festivalului va fi aleasă „Miss economista '69". Fiecare centru universitar are dreptul de a prezenta două „concurente" și, sinceri să fim, pe cît de plăcută va fi sarcina juriului, pe atît va fi și de grea, deoarece și în această direcție există o... tradiție, pe care nimeni n-o poate contesta. Și, fiind vorba de un festival al tinereții, organizatorii nu au omis nici „pasiunea" secolului nostru — sportul. Baza sportivă de la Tei va fi gazda unor, nu ne îndoim, pasionante întreceri de atletism, volei, baschet și — se putea altfel ? — fotbal.

D. OLTEANU

Raid anchetă:

DEROGĂRI ÎN UNITĂȚILE MEDICALE STUDENȚEȘTI DIN BUCUREȘTI, TIMIȘOARA ȘI CRAIOVA

I. Carii netratate la unele cabinete dentare

De curind, revista noastră aducea la cunoștința cititorilor că Direcția sanitară a municipiului București a rezolvat problema supraaglomerării de la Centrul stomatologic Regie. Desigur, inițiativa formării unui serviciu stomatologic pentru studenții Universității București este binevenită, dar este insuficient un aparat dentar în care lucrează în ture 2 medici. Studentul MILOSLAV ARON de la Universitate ne semnala și greutățile ivite în faza de trecere de la Centrul stomatologic Regie la noul serviciu dentar. **Nu a fost și nu este acordată nici acum** suficientă atenție studenților care aveau începută o lucrare la Centrul Regie **și care au fost transferați** — automat — la serviciul înființat pentru studenții Universității.

În discuțiile purtate cu studenții ne-au fost relatate încă numeroase deficiențe de programare. Nu întotdeauna se respectă ora specificată pe bonul de intrare la urgență. La telefon se dau destul de des informații greșite asupra programărilor. Mai mult, nu se manifestă operativitate și receptivitate față de studenții veniți la urgență și care nu sînt primiți decît dacă au bon. Dr. Merlescu Adriana, de la Serviciul stomatologic al Policlinicii — ne relatează LIDIA MITRICA de la Conservator — are o atitudine necorespunzătoare față de pacienți.

La cabinetul de **radiologie** de la Regie **(singurul cabinet studențesc de acest fel din București)** nu se respectă programul. Astfel, marți — 1 aprilie 1969 — bonurile au început să fie distribuite la 14,20 deși pe ușa cabinetului scrie... albastru pe alb: „program de lucru: 14—18". S-au mai pierdut apoi cîteva minute cu pregătirea cadrului de examinare în timp ce studenții așteptau, fiecare **cum putea și pe unde** putea.

Pentru studenții Centrului universitar TIMIȘOARA sînt repartizate 4 aparate dentare la care lucrau — la data efectuării raidului — doar 3 medici. Studentul se vede nevoit să treacă 2 sau 3 zile pe la ghișeu pentru a obține un bon de intrare. Efectele nu se opresc aici. Datorită numărului mare de solicitanți, medicii stomatologi sînt nevoiți să lucreze în grabă. Lucrurile s-au complicat în ultima vreme și datorită lipsei sorei de cabinet, plecată în concediu într-o perioadă de vîrf. Înlocuitoarea acesteia, îmbolnăvindu-se, toate operațiile care incumbau sorei de cabinet au fost preluate de medicul stomatolog !!

Sistemul de programare a „ședințelor" este defectuos, birocratic, cu liste și supraliste. Deseori personalul de la informații și fișier nu are o atitudine potrivită cu instituția în care lucrează (BINDER ROSITA, Filologie, III).

Tot la Timișoara, dr. M. Bădulescu ne semnala lipsa pieselor de schimb pentru aparatele dentare — o bună dotare cu piese de schimb corespunzătoare se impune cu atît mai mult cu cît I.O.R. nu a verificat aparatele de aproape patru ani. Totul a fost făcut de tehnicienii locali care nu întotdeauna au pregătirea necesară pentru acest lucru.

Nici la CRAIOVA nu ne-a fost dat să găsim o situație mai bună. Aici instrumentele sînt insuficiente, iar cînd se obțin formele legale, unitatea studențească e uitată de Direcția sanitară Craiova (dr. IONESCU C.)

Cabinetul stomatologic funcționează numai după-amiaza pe considerentul că astfel se evită tendința de a chiuli de la ore (studenții Craiovei au cursuri mai ales dimineața), iar atmosfera care domnește între cadrele medicale de aici e nesănătoasă. **Aici un medic acuză pe celălalt și fiecare justifică.** Este necesară intervenția rapidă a Direcției sanitare Craiova care să discute cu fiecare dintre cei ce deservesc policlinica și să restabilească atmosfera de colaborare, de încredere și respect reciproc, necesară oricărui colectiv de muncă.

Atragem atenția și asupra promptitudinii cu care trebuie făcute eventuale renovări actualei clădiri a policlinicii pentru a se evita repetarea situației existente cu cîteva luni în urmă, cînd cabinetul dentar devenise „mobil" și de cele mai multe ori de negăsit.

Am lăsat la urmă o problemă ridicată de aproape toți medicii cu care am discutat. Ne mulțumim aici doar să o semnalăm, încredințați fiind că organele competente vor ști ce au de făcut. Actualul student vine dintr-un liceu unde nu a fost supus cu atenție unui examen dentar periodic. Trebuie găsite modalități care să pună accent **pe prevenirea bolilor dentare începînd încă din școala de cultură generală.**

II. În policlinici: atenție, amabilitate, dar și...

O remarcă cu o valabilitate generală pentru BUCUREȘTI este atenția, amabilitatea și bunăvoința cu care sînt înconjurați studenții de personalul medical. Studentul PANAIT ROMEO, din anul I, ne declară: „Eu am mai fost (din păcate !) și prin alte policlinici, dar pe nicăieri nu am întîlnit medicul atît de apropiat, afectiv față de pacient".

Aceleași cuvinte frumoase se spun la TIMIȘOARA pentru asistenta șefă PAPANA LETITIA.

La CRAIOVA însă studenții sînt nemulțumiți de atitudinea unor cadre medicale din policlinică. O studentă de la Facultatea de naturale ne spunea că — destul de des — în policlinică studenții nu sînt tratați ca studenți.

De altfel, nemulțumirile au fost ridicate și în conferința de dare de seamă și alegeri a asociațiilor și credem că ele au fost auzite unde trebuie.

III. Farmacia bucureșteană

Și aici studenții cu care am discutat ne-au relatat o serie de derogări. Am reținut doar două:

1. Nu întotdeauna la cererea studentului se dau indicațiile necesare. Refuzul tovarășelor farmaciste este nejustificat și nu poate fi argumentat cu nimic.

2. Nu întotdeauna se găsesc în farmacie medicamentele solicitate. (Nu ne referim la cele care se găsesc mai greu în comerț). Studentul PREDA GHEORGHE de la Fizică ne semnala și un alt aspect: nerespectarea cantității specificate pe rețetă.

Cerem, iarăși, organelor în drept să-și spună cuvîntul.

P. ANDREI

O nouă revistă studențească

După *Orizont studențesc*, publicația Institutului pedagogic din orașul de la poalele Tîmpei, o nouă revistă brașoveană își face apariția în competiția editorială studențească. Ea poartă titlul sugestiv *Sigma* și aparține studenților politehnicieni, care, într-un „crez" colectiv consemnat pe reversul primei pagini, își autocaracterizează revista ca o „însumare ce nu se vrea doar aritmetică" și ca o „tribună a opiniei studențești înaintate, mereu receptivă la procesul novator și efervescent".

O descindere atentă în cuprinsul primului număr al *Sigmei* ne pune, neîndoielnic, în fața unei reviste care dovedește că și-a înțeles de la bun început atribuțiile sale de oglindă fidelă a celor pe care-i reprezintă, ea afirmîndu-se, prin aria cuprinzătoare de probleme pe care le abordează, ca o prezență activă și impunătoare în viața și munca studenților Institutului politehnic din străvechea și frumoasa așezare citadină transilvană. Dintre materialele care dezbat, din diferite unghiuri și sub diverse formule publicistice, aspecte ale preocupărilor cotidiene ale studenților brașoveni, menționăm: *Avîntul nostru tineresc va rodi prin noi succese* (un entuziast răspuns la chemarea studenților de la Facultatea de filozofie din București), *Studenții în senat* (un interviu cu unul din reprezentanții în organismul de conducere al institutului), consemnările de la rubrica *Viața de organizație*, *Ce este și de ce nu este Ateneul studențesc?* (o îndreptățită atitudine critică față de activitatea propriului ateneu studențesc), *Între două sesiuni* (o judicioasă și utilă „masă rotundă" pe problemele concrete ale pregătirii profesionale), *Pledoarie pentru o „anticameră" a specialistului* (de fapt, o caldă invitație adresată studenților de a activa în cadrul Biroului de cercetare și proiectare creat la inițiativa catedrei T.C.M.), un edificator *Profil de student fruntaș*. De subliniat, în legătură cu aceste materiale, curajul de opinie al studenților, accentele critice și propunerile constructive privind remedierea unor deficiențe ale procesului instructiv-educativ.

Paginile de literatură și artă, de știință și tehnică, de umor, sport etc. se adaugă firesc celor de mai înainte, conturînd armonios profilul uneia dintre cele mai reușite reviste studențești. Parcurgind[illegible] ea produce, în ciuda excesului de [illegible]viuri promovate în acest număr inaugural, o frumoasă impresie, promițînd să devină — după cum afirmă unul din semnatari — „o școală de stimulare multilaterală a gîndirii studențimii brașovene, de canalizare și de valorificare a potențelor ei creatoare".

Ion SEGĂRCEANU

CARICATURA SĂPTĂMÎNII

Adunările de an — moment important în cunoașterea și aplicarea măsurilor adoptate de Conferința U.A.S.R.

(Urmare din pagina 1)

conferinței cît și adoptarea unor planuri de măsuri pentru îndeplinirea sarcinilor imediate care stau în fața studențimii. Așadar, pentru deplina reușită a adunărilor pe ani de studiu este necesar să se asigure:

— cunoașterea prealabilă prin intermediul presei (a numerelor din „Scînteia tineretului" și „Viața studențească" dedicate lucrărilor conferinței) a documentelor adoptate de Conferința U.A.S.R., care trebuie să fie completată în adunare prin expuneri ale delegaților la conferință sau ale altor activiști ai asociației asupra principalelor aspecte și probleme ale dezbaterilor și hotărîrilor forului suprem al studențimii;

— întrebările, răspunsurile și discuțiile pe marginea expunerilor trebuie să clarifice pentru toți studenții sensul perfecționărilor și măsurilor stabilite de conferință;

— birourile organizațiilor de an vor trebui să prezinte adunărilor planuri concrete de măsuri care să precizeze sarcinile imediate ale studențimii și asociației studențești în legătură cu pregătirea riguroasă a sesiunii (sub toate aspectele pe care le implică pregătirea individuală participarea la consultații, asigurarea materialului bibliografic, predarea la timp a lucrărilor, programarea examenelor etc.), participarea la munca patriotică din timpul verii, pregătirea vacanței de vară (odihnă, tratamente, excursii, petrecerea zilelor de vacanță la bazele cultural-sportive din centrele universitare).

Se înțelege că un asemenea plan de măsuri trebuie să reflecte în mod nemijlocit spiritul exigent imprimat de conferință întregii noastre munci, să ducă la activizarea corespunzătoare a acestor verigi de bază ale Uniunii Asociațiilor studențești care sînt organizația de an.

Adunările de an trebuie să constituie în mod real un moment important, hotărîtor, în cunoașterea și aplicarea măsurilor stabilite de Conferința U.A.S.R.

Scrisori din Buzău

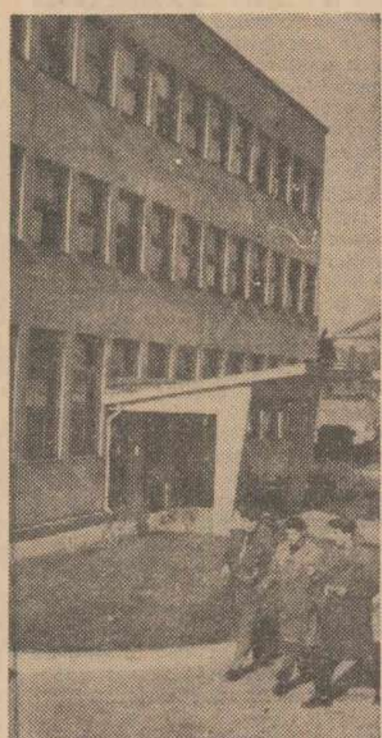
Mîndria unei performanțe (I)

Colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri de la Fabrica de electrozi de sudură a Uzinei de sîrmă și produse din sîrmă-Buzău — a primit o scrisoare expediată din Sibiu. O singură pagină de text, scrisă tremurat, de un om care pune mîna pe stilou numai cînd trebuie să ureze sănătate, numai cînd inima lui e aproape de inima celui ce i se adresează, numai cînd slovele se îngrămădesc în vîrful peniței, pentru a se ordona — bîntuite de emoție — în sincere felicitări.

„Muncitorii de la Uzinele „Independența" Sibiu țin să vă mulțumească pentru reușita electrozilor. Ne bucură că și o uzină DE-A NOASTRĂ a izbutit să ne pună la dispoziție electrozi care au egalat mărcile din Europa și Asia.

Tovarăși, sînt sudor electric de peste 25 de ani, am folosit tot felul de electrozi străini la lucrări de cazangerie de înaltă presiune și la construcții grele automatizate. Am sudat cu electrozi din Anglia, Austria, Iugoslavia, Japonia, Suedia, U.R.S.S. Overcordul nostru i-a egalat, ba, în unele cazuri, i-a întrecut".

Rîndurile bătrînului meșter din Sibiu consacră — la destinație — calitățile electrodului buzoian cu acea siguranță pe care i-o conferă cei 25 de ani de meserie. Însă, dincolo de semnificația în sine a gestului, rămîne bucuria noastră de a consemna noblețea unui om care trăiește mîndria unei performanțe românești.

Baciul (II)

Moș Iacob s-a născut în veacul trecut.

Copilăria lui s-a risipit pe-un picior de plai, printre rugii pădurii de la Gura Teghii, în urma turmelor. Tîrziu, cînd era flăcău, a trecut în Țara Ardealului, la una din stînele de la Covasna și aici a fost ucenic în ale oieritului ani de zile. Apoi s-a întors în satul lui. Răbojul vieții sporea între sihăstria albastră a plaiului cu iarba coaptă sub gălbenușul soarelui și Dunărea cu maluri înghețate și sălcii golașe. Drumul de la iarbă la salcie torcea amintiri despre haiducul Bahnea, despre urși care atacau sub respirația întretăiată a frunzelor, despre cîini bărbați, credincioși omului care sprijinea cerul pe umeri.

Primăvara, cînd iarba îmbrăca iarăși coastele, se întorcea de la Dunăre sub poalele codrului, ca o limbă de clopot, ca să izbească bronzul munților adormit pentru o iarnă. Cîntecul pe frunză, argintul picurat pe fluier își regăseau spațiul tînjit...

— Toader Tulea zicea strașnic din fluier și noi începeam a juca...

Moș Ion Iacob are ochii adumbriți. Își trece mîna pe lîngă mustață — a netezire — și îmi spune că dacă a fost cu formația de dansuri a căminului cultural la Televiziune e pentru că așa a fost să fie. Nu s-a gîndit niciodată că ar putea juca pentru alții... Vrea moșul să-mi atragă atenția că el nu și-a închipuit că ar putea intra într-o complicată relație cu termeni străini lui : scenă — public... Fie, moș Iacobe !

El, de fapt, are o meserie. La crintă, da, e neîntrecut. La prima sărbătoare a recoltei, brînza pusă de el în coșulețe din coajă de brad a luat locul întîi pe țară. Doar cu asta se mîndrește. Încolo, sănătate !...

Oteștii la vremea culesului

Nu știu dacă drumul acela în serpentine care coboară pe cîțiva kilometri dealurile Oteștilor din ținutul Oltului nu s-a numit înainte vreme „drumul merelor aurii". Nu știu nici dacă în acea zi de toamnă, cînd razele soarelui ne sileau să fugim după umbră, măreția și strălucirea sondelor fascinau mai mult decît grădinile pe care le priveam printre fructele unor pomi care rodiseră fără să respecte condițiile de vîrstă. Nu știu nici cine ar fi meritat mai mult aceste rînduri : poate sondorii, poate pomicultorii.

Pămîntul Oteștilor miroase a aur negru și mere dulci. Mîinile și mințile oamenilor au transformat aici totul : pămîntul și munca, viața și cîntecele. În locul cîntecelor de jale și dor ce se prelungeau dincolo de marginea pădurii, poți auzi astăzi susurul petrolului în conducte sau al combinelor pe ogoare, cîntecele pline de voioșie ale culegătorilor de roade sau imnurile închinate muncii de petroliști. Livada de pe dealul Oteștilor este un adevărat parc în care inginerul Ion Cernătescu, șeful fermei, și tinerii dar harnicii săi colaboratori au lucrat după legile frumosului, ale unei armonii perfecte în spațiu și timp.

Încercam împreună cu tînărul Ion Ungureanu, economistul fermei, să așezăm imaginar de o parte și de alta a drumului ce trece prin fața fermei vechile livezi ale boierului de prin partea locului din care, abia dacă ieșea țuica ce putea să-l facă deputat și tinerele livezi încovoiate sub povara roadelor ce acopereau dealurile în momentul vizitei noastre. Străbătîndu-le în lung și-n lat, admirînd simetria spalierilor pe care se sprijină merii din cele 12 hectare de cultură intensivă sau stînd de vorbă cu culegătorii de fructe ne întrebam : de unde toate acestea ?

Și răspunsul n-a întîrziat să sosească. L-am primit parțial fără a sta de vorbă cu cineva, la intrarea în biroul fermierului : „Livezi intensive", „Pomicultura" și alte lucrări de specialitate deschise la diferite pagini acopereau biroul. Așadar, iată cheia succesului : oamenii muncesc și învață în același timp. Numai așa pot fi adevărații cuceritori ai pămîntului, numai așa pot să contribuie la creșterea prestigiului locului în care muncesc. Nu însă prin suprafețe vaste impresionează ferma Otești (n-are decît 250 ha livezi), ci prin certificatele de calitate obținute pe piața europeană, prin cantitatea dar mai ales prin calitatea muncii unui colectiv tînăr și entuziast. Să obții cu cheltuieli de numai 36 de lei venituri de mii de lei pe pom, să aduci apa la rădăcina lui cu cisterna, învingînd seceta, să dispui de una din cele trei mașini de recoltat fructe din țară nu e un lucru la îndemîna oricui. Atunci, în acele zile, se pregăteau arcurile de triumf pentru învingătorii dealurilor altădată sterpe : Sărbătorile recoltei. Inginerul Ion Cernătescu și micul lui detașament de combatanți vor fi trecut pe sub ele cu justificată mîndrie și deplină încredere în viitor, în sporirea necontenită a belșugului.

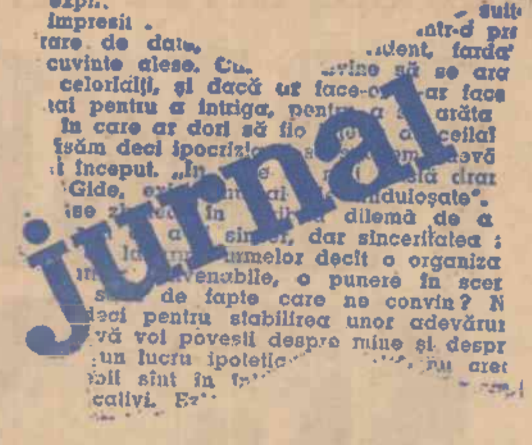
Pomii din livezi s-ar fi mai frînt încă sub povara roadelor dacă n-ar fi fost sprijiniți cu grijă, cuptoarele de deshidratare a prunelor lucrau din plin și de aceea e greu de spus, ba chiar anormal, că puteam face atunci un bilanț al muncii din anul care a trecut.

Am urcat din nou, acolo sus, pe dealul Oteștilor ; perele „Duset", prunele „Tuleu gras" sau merele „Ionathan" așteptau în lăzi într-o simetrie perfectă certificatele de calitate pentru a lua drumul Angliei, Suediei, U.R.S.S. sau R.F.G.

De acolo, de sus, am cuprins din nou cu privirea cîmpiile arate cu grijă, sondele ce se înalță strălucitoare spre soare și livezile, livezile care se laudă în fiecare toamnă cu rodul pămîntului.

În fața acestei priveliști, ochiul și inima noastră nu pot încerca decît cuvinte de laudă pentru oamenii ale căror mîini sînt amestecate cu mere sau grîu, miros a petrol sau pămînt, înnobilate de rodul lui și de muncă.

Vasile SCARLAT

17

Nu o să abuzez de Jules Renard, și asta numai pentru că el abuzează monstruos de noi ! Este un om superior, sarcastic, căruia îi poți ierta orice pentru că schiază prin pădurea cuvintelor și cristianele sale sînt încîntătoare. Iată-l pe bătrînul Anatole France intrat sub colimator. Întîi își face apariția pe după un citat din Rodenbach : **Anatole France, fiindcă generația lui nu l-a vrut, s-a întors spre tineri și le-a spus : „Știți, eu sînt de-ai voștri".** (Pe cine îmi amintește mie personal tipul ?) Mai tîrziu cu cîțiva ani : 1899, 16 ianuarie : „Anatole France, al cărui **Crin roșu** se va juca, se face mic de tot, ca un copil, la picioarele lui Guitry. Umblă după complimentele lui, îi spune că-l iubește pentru felul său de a înțelege arta și spune că încă la lectura piesei ea s-a dovedit reușită. — Ah ! îi spusei, îmi pare bine că ați devenit victima teatrului. Și el a fost extrem de amabil, ca un om care are totdeauna fața prinsă în deschizătura unei uși și nu ține de loc să fie strînsă". La 9 decembrie, peste doi ani, se trage linie sub acest capitol. „France, un om care scrie prea ca un grec, adică prea dinainte prevăzut. Cu el ești prea liniștit : nu poți spera că n-o să izbutească să se ouă". Dar hecatomba continuă. Autorul **Insulei Pinguinilor** se află în bună companie. Iată-l pe Lamartine : **e un mare poet, care n-a scris poate nici douăzeci de versuri perfecte.** Maupassant ? **El nu observă, el imaginează realitatea. Asta nu-i totuși decît ceva aproximativ.** Ibsen ? **Casa cu păpuși ?** Cîte lucruri neînsemnate spuse cu adîncime ! O poveste cu un fals care se termină cu o discuție. Textul deși e cam lung, prost făcut și arbitrar, nu e plicticos. Îi lipsește numai veșnicul adulter. Musset ? **Cînd cînta avea geniu ; bun simț cînd nu cînta.** Daudet ? **Trebuie să ajuți publicul cu mici fraze banale. Daudet știa să le intercaleze.** Flaubert ? Opera lui are un slab iz de plictiseală ! Taine ? Acesta își dă silința să fie literat, e într-adevăr un elev sîrguitor la limba latină, dar posterității nu-i prea place acest lucru. Mallarmé ? Iată-l spunînd nevestei și fiicei sale : „Acum puteți să vă dați drumul : sînt sigur de mine." Și cele două femei au aruncat pe fereastră cei cîțiva gologani pe care-i aveau. — Pe unde-ai ajuns cu capodopera ? îl întreabă Barrès. — Uite ! zice Mallarmé, arătîndu-i pe masă o grămadă de hîrtii. El iese și Barrès, curios, răsfoiește : sînt tezele elevilor lui Mallarmé ! Pe Maupassant îl reia : „Cărțile lui amuză sau plictisesc. Le închizi fără să te întrebi cu neliniște : o fi artă mare, mijlocie sau mică ? S-ar putea ca odată ce l-ai citit pe Maupassant în întregime să nu-l mai recitești." Și pentru că nu-i cruță pe alții, de ce s-ar cruța și pe sine ? La 22 iulie 1894 notează : Jules Renard, acest Maupassant de buzunar. Dar Toulouse-Lautrec ? — **Cu cît îl vezi mai des, cu atît crește. Pînă la sfîrșit o să ajungă să aibă o statură submijlocie.** Pe urmă iar Mallarmé **care e intraductibil, chiar în franceză !** (supremă nedreptate !) Lamartine nu scapă nici el prea ieftin, dacă e s-o luăm cronologic. La 6 iunie, 1900, Renard scrie scurt : **„Lamartine visează cinci minute și scrie o oră. Arta e exact contrariul. Coppée : asta n-o să-și aibă centenarul lui — și o mai și șterge de la teatru înainte de sfîrșitul fiecărui act !** (Nu e încîntător să constați că unii dintre contemporanii noștri nici măcar nu sînt originali în răutățile lor ?). Flaubert nu și-a luat nici el toată porția. Întîi că nu e natural, și nici nu scria chiar atît de bine, cum spunea Capus. Nu știe să scrie din naștere, ca Voltaire și Renan. Stilul lui e totdeauna un stil cam muncit. Și-l fabrică pe loc ; uneori nu reușește. Stilul lui e pictură, dar uneori mîzgălește.

Dar spinii sînt răscumpărați cu flori. Stilul, totdeauna scînteietor, emite o ploaie de fraze frumoase. La unul, Renard observă acele cuvinte care-s prăfuite ca după o călătorie, cum spunea Tristan Bernard. Altuia îi dă sfatul plin de umor negru : **Talent ai destul. Acum, perfecționează-ți puțin morala !** Cuvînt pe care tare l-aș împrumuta unora. Saint-Paul Roux îi prilejuiește un citat de o mare poezie pe care-l reia : **arborii fac schimb de păsări, cum ar schimba cuvinte.** Clasicii ? Ce erau clasicii ? Ei nu făceau încă din literatură o meserie !

Încet, încet, diamantele lasă imagini cenușii : **Cuvintele mele vor face avere : eu, nu !** Renard e un voluptuos care declară că se surmenează de lene, nu vrea să scrie nimic fără emoție, și are emoția leneșă. Cinic, declară că și-a perfecționat egoismul, hrănindu-se cu propriile-i parfumuri. Și toate spuse contemplînd **niște nouri care au aerul de-a fi fost gîndiți de poeți...**

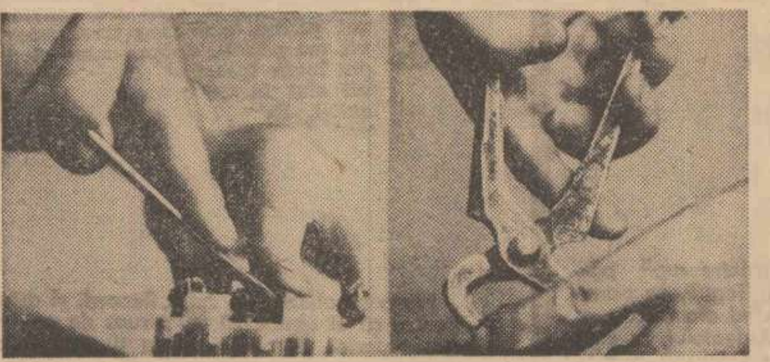
Vorba, tot a lui, stilul frumos nu ar trebui să se vadă !

Cu toate răutățile, acest domn Jules Renard este încîntător...

Eugen BARBU

DISCUȚIA NOASTRĂ DESPRE:

PRACTICA

SUB SEMNUL

MODERNIZĂRII

CUVÎNTUL PRODUCȚIEI

Construcția desfășurată a socialismului în țara noastră, dezvoltarea multilaterală și complexă a tuturor ramurilor economiei naționale, utilizarea pe scară largă în industrie a unor mașini și instalații de înaltă tehnicitate impun pregătirea neîncetată, la un nivel tot mai înalt a studenților.

Pentru a putea să fie la înălțimea cerințelor producției, tînărul absolvent trebuie ca încă din facultate să-și fi format principalele deprinderi și aptitudini necesare unui adevărat promotor al tehnicii și științei înaintate, unui bun organizator al producției, unui eminent conducător al colectivelor de muncă.

Practica în producție, după părerea noastră, trebuie să fie acea etapă în care, la un anumit nivel, studentul își verifică efectiv cunoștințele teoretice acumulate în timpul anului de învățămînt și intră în sfera unor probleme concrete a căror parte teoretică le va verifica în viitorul an de învățămînt. Cu cît aceste confruntări ale teoriei cu practica vor fi mai numeroase într-o anumită perioadă, cu atît mai bogată și eficientă va fi munca studentului.

În cadrul acestei interacțiuni dintre teorie și practică, a acestui proces larg de recunoaștere și cunoaștere, se dezvoltă și se formează obiectivul cel mai de preț urmărit de școală — gîndirea tehnică și științifică, inițiativa și spiritul organizatoric atît de indispensabile și utile inginerului de mîine.

Dar practica nu realizează numai atît ; ea îl alătură pe student muncitorului, îl introduce în domeniul problemelor sociale ale locului de muncă, în cunoașterea, analiza și însușirea lor.

Urmărind stadiul calitativ al acumulărilor de cunoștințe profesionale, sociale și politice trebuie să recunoaștem și să apreciem pozitiv nivelul atins de proaspetele promoții de ingineri care își desfășoară activitatea în uzină, efect al unei superioare instrucții și educații din școală.

Această apreciere este o urmare firească a grijii permanente acordate studenților de către factorii responsabili și la care, fără îndoială, a contribuit și uzina noastră în timpul perioadelor de practică.

Se cunoaște că atît știința cît și tehnica sînt elemente dinamice și deci relația învățămînt-producție-știință nu poate avea alt caracter. În ceea ce privește practica în producție se poate pune întrebarea : cadrul reglementărilor în vigoare, precum și soluțiile adoptate pînă în prezent oferă studenților condițiile necesare unor mai bune rezultate ? În această direcție există un singur răspuns și anume : reglementările actuale pot fi perfecționate.

Căile mai importante care ar trebui tatonate în această direcție pot fi următoarele :

— mărirea perioadei de practică astfel : pentru anul II — 24 zile, pentru anul III — 36 zile, iar pentru anul IV — 48 zile lucrătoare

— mărirea programului zilnic de lucru de la 6 ore la 8 ore

— organizarea, în mod expres, pentru toți anii a unor vizite de documentare în întreprinderile industriale în timpul anului de învățămînt

— organizarea de către catedre a unor cursuri direct în uzine, precedate de vizitarea locurilor de muncă, în contingență cu obiectul prelegerii. Socotim că aplicarea acestei metode ar ridica pe o treaptă superioară nivelul de însușire a prelegerii și s-ar face un pas important spre realizarea principiului, irealizabil în acest moment, ca fiecare catedră să aibă laboratoarele și atelierele ei proprii pentru demonstrarea practică a tuturor problemelor teoretice din curs.

DUPĂ CUM SE VEDE, NU SÎNTEM NICI PARTIZANII PRACTICII DE OBSERVAȚIE ȘI NICI A CELEI DE ANGAJARE, CI OPINĂM PENTRU O PRACTICĂ REALIZATĂ LA CEL MAI ÎNALT NIVEL, LA CARE PARTICIPĂ DEOPOTRIVĂ PROFESORUL, CONFERENȚIARUL, ASISTENȚII ȘI STUDENȚII, SPRIJINIȚI ÎNDEAPROAPE DE INGINERII DIN PRODUCȚIE.

Ar mai exista soluția ca în planurile de învățămînt ale facultăților să fie prevăzute, de exemplu, 4 ore pe lună practică, studenții fiind trimiși să asiste la expuneri prezentate de inginerii de bază din uzine, laboratoare etc. Credem că a sosit timpul să acordăm mai multă inițiativă studentului, să-l lipsim de dădăceala inutilă, să-i acordăm încredere la nivelul personalității sale. Pentru aceasta noi am propune ca repartițiile și convențiile actuale să îmbrace o altă metodologie. **Astfel, institutele să obțină de la ministere locurile necesare de practică, ministerele să comunice întreprinderilor, ca și pînă acum, institutele și numărul de studenți repartizați, iar institutele să repartizeze nominal studenții la întreprinderi. Aceștia ar trebui să aibă obligația de a se adresa unităților individual pentru încheierea convenției de practică. Credem că aplicarea acestei idei ar mări răspunderea personală a studentului pentru respectarea programei analitice de practică, ar elimina o mare parte din carențele ce se manifestă în privința disciplinei, a îndrumării etc.**

În privința asigurării asistenței necesare din partea inginerilor din producție, considerăm că actuala legislație ar putea fi îmbunătățită sub aspectul repartizării unui număr mai mic de studenți, maximum 20—25, unui inginer din producție și al stimulării acestuia, corespunzător cu nivelul muncii încredințate. Ca urmare, studenții ar fi beneficiarii unei mai susținute și mai atente preocupări.

În acest ansamblu de măsuri posibile pot fi îmbunătățite și aspecte ca : întărirea controlului și asistenței tehnice din partea facultăților, participarea mai conștientă și masivă a studenților la obligațiile ce le revin pe linie profesională și obștească, asigurarea unui mic dejun pentru studenți ș.a.

Ing. C. GORUNESCU
director general al Uzinelor „23 August"
București

O inițiativă comună a organizațiilor de tineret din institut și uzină

Cu toate încercările din ultimii ani, sistemul de practică în producție nu beneficiază încă de o formulă corespunzătoare. Sperăm însă că dezbaterile actuale să contribuie la elaborarea unui nou regulament, subscriind principii care să conducă la modernizarea practicii și la sporirea eficienței sale.

Pentru a grăbi acest proces, asociațiile din Politehnică, în colaborare cu Comitetul U.T.C. al Uzinelor „23 August", au luat unele măsuri în cadrul reglementărilor existente, măsuri ce nu angajează Ministerul Învățămîntului, ci doar institutul și producția.

Este cunoscut faptul că desfășurarea practicii în toate etapele sale, precum și examinarea au un caracter mult prea general și subiectiv. În intenția de a evita asemenea carențe, Institutul politehnic, împreună cu un colectiv de ingineri de la Uzinele „23 August", unde un număr foarte mare de studenți fac practică de specialitate, și-au propus perfectarea unei suite de teme, fiecare student primind, încă din această vară, pentru a urmări și studia una dintre ele. Se înțelege, este vorba de un mare număr de aspecte de producție pe care studenții le vor aprofunda nu izolat, ci în dinamica fluxului tehnologic.

Acest sistem prezintă avantaje însemnate cum ar fi : cointeresează direct pe studenți în urmărirea atentă a problemelor multiple ridicate de un anume aspect de producție, asupra căruia va fi chestionat la colocviul de practică ; realizează o orientare, o corelare și sintetizare a tuturor informațiilor puse la dispoziția practicanților de către uzină ; creează cadrul pentru abordarea unor probleme practice la nivelul pregătirii lor. Succesul acestui sistem, care canalizează interesul studenților spre un domeniu precis, poate fi asigurat prin consemnarea într-un studiu și evaluarea minuțioasă, valabilă din punct de vedere tehnic și științific, critică chiar, a tuturor observațiilor, a tuturor problemelor la a căror rezolvare a contribuit. Acest studiu, prezentat comisiei, va sta la baza colocviului de practică. Ceea ce, trebuie să recunoaștem, este în măsură să evite orice formalism.

Aplicarea procedeului enunțat ar putea fi însoțită și de alte măsuri. În primul rînd, eșalonarea practicii pe întreaga perioadă a vacanței de vară, astfel încît să poată fi trimise în uzine grupe mai mici de studenți. (În consecință, îndrumarea se va îmbunătăți iar producția nu va fi inoportunată). Pe de altă parte, cuprinderea tuturor studenților va fi posibilă prin mărirea numărului de uzine unde se poate efectua practica și prin desfășurarea unei părți din stagiul de practică, pentru unele specialități (automatică, electronică, chimie industrială), în laboratoarele institutelor. Deși, într-o oarecare măsură, acest gen de practică s-a experimentat, nu sînt folosite la maximum posibilitățlie existente în timpul anului de învățămînt și în perioada vacanței. De asemenea, se prefigurează acordarea, în perspectivă apropiată, a unor echivalări pentru practică celor care au posibilități de angajare în specialitate : electronică mecanică, electrotehnică. Se înțelege că pentru unele dintre aceste propuneri Ministerul Învățămîntului trebuie să elaboreze reglementările necesare.

Ion AMĂRIUȚĂ
președintele Consiliului
U.A.S. din Institutul
politehnic București

Teren propice pentru investigații științifice

Unul dintre participanții la discuția revistei noastre, prof. univ. Andrei Petrovici, aprecia că opiniile actuale oscilează între două extreme definite astfel : 1) un învățămînt teoretizat la maximum, care dă inginerului absolvent o sumă de cunoștințe teoretice necesare muncii de investigație ; 2) o pregătire practică mai profundă, care să-l facă pe absolvent cît mai rapid util în producție. În acest sens este semnificativ că la recenta Conferință pe țară a U.A.S.R. referirile la problema practicii în producție s-au interferat adesea cu cele privind activitatea cercurilor științifice studențești. *Faptul aruncă o lumină nouă atît asupra a ceea ce trebuie să devină practica în producție cît și asupra finalizării muncii de investigație a viitorilor cercetători și practicieni.* Astfel, *DUMITRU BURDA*, student la cursurile serale ale Facultății de mecanică a I.P.B., sugera ca *unele teme de cercetare mai simple, incluse în cadrul cabinetelor tehnice din marile uzine, să fie încredințate spre rezolvare colectivelor cercurilor științifice studențești.* În acest fel, studenții de la cursurile de zi ar veni mai des în contact cu uzina, ar cunoaște mai mult disciplina muncitorească, efervescența caracteristică fabricilor și atitudinea față de muncă. Pentru a stimula ambițiile creatoare în timpul practicii de vară, *uzinele să antreneze la rezolvarea unor probleme tehnice atît pe studenții de la zi, cît și pe cei de la seral, organizînd chiar concursuri între aceste colective.*

Unele corective pot fi aduse și practicii studenților agronomi. Potrivit părerilor exprimate de studentul ieșean VICTOR SURDU și I. VÎJILĂ, absolvent al Institutului agronomic București, eficiența și caracterul activ ar trebui să stea mai mult în atenția Ministerului Învățămîntului și a Consiliului Superior al Agriculturii, în măsură să stabilească și să comunice întreprinderilor agricole precizările cuvenite pentru ca prezența studenților la practică să nu reprezinte numai și nu în primul rînd un plus de brațe de muncă, ci posibilitatea pentru aceștia de a-și însuși caracteristicile profesiunii. Desigur, un loc aparte îl ocupă din punctul de vedere al educației prin muncă participarea la strînsul recoltei toamna.

PETRE BRÎNZAȘ, președintele Consiliului U.A.S. al centrului universitar Cluj, a apreciat că unele insuficiențe în pregătirea practicii pot fi remediate și în laboratoarele institutelor unde *cercurile practice își pot propune deprinderea studenților cu operații elementare de sudare, strunjire etc., ceea ce este util atît cercetării științifice cît și activității în producție.* Una dintre propuneri vizează și necesitatea ca viitoarele instrucțiuni cu privire la practică să cuprindă și sarcini pentru activitatea științifică.

Aceeași preocupare comună pentru o împletire a investigației cu aplicativul au vădit-o referirile la „statutul" *birourilor studențești de proiectare* și la *prezența studenților în atelierele de proiectare* (V. IONIȚĂ, I. Construcții București, P. BRÎNZAȘ).

Faptul că alături de multe alte importante obiective de lucru, comisia profesională a Consiliului U.A.S.R. își propune pentru perioada următoare elaborarea unui studiu cu privire la eficiența practicii, dovedește că acest capitol al pregătirii profesionale se află printre preocupările principale ale studenților și organizației lor.

G. R.

CERCETĂRILE POLITEHNIŞTILOR ÎN EVIDENT PROGRES!

Sesiunea cercurilor ştiinţifice studenţeşti pe anul 1969 din Institutul politehnc Bucureşti, pregătită cu febrilitate (dar nu în grabă), aşteptată cu mult interes de către studenţi şi cadre didactice, s-a desfăşurat în zilele de 26 şi 27 aprilie, încununînd o activitate depusă de-a lungul unuia sau mai multor ani de zile, direcţionînd prin concluziile trase activitatea viitoare. Un număr de 450 de studenţi, aparţinînd celor 10 facultăţi ale institutului, au prezentat 254 lucrări în 17 secţii de lucru. Cele peste 70 de premii acordate au răsplătit eforturile depuse de colegii noştri. Cele mai multe teme au fost prezentate de Facultatea de electronică şi telecomunicaţii (62) şi de Facultatea de chimie (53). Dintre cercuri, acela de Radiocomunicaţii, de la prima facultate, şi acela de Automatică, de la facultatea cu acelaşi nume, s-au situat în frunte, prezentînd 26, respectiv 14 teme. În această avalanşă de cifre şi de impresii create de desfăşurarea lucrărilor, dorinţa mea de a cuprinde totul din ceea ce în egală măsură ar trebui scris este irealizabilă. Pot însă afirma cu siguranţă că cele relatate mai jos despre unele secţii sînt reprezentative pentru desfăşurarea întregii sesiuni.

Secţia XVI Metalurgie fizică, Metalurgia metalelor neferoase, Siderurgie. Tovarăşa prof. Suzana Gâdea, prorector al Institutului, preşedinte al biroului acestei secţii remarcă : *„Nivelul actualei sesiuni este cu mult mai ridicat faţă de sesiunea anterioară. Studenţii au prezentat lucrări încheiate, cu o susţinere deosebit de îngrijită. S-au abordat teme interesante din punct de vedere teoretic, contribuind la elucidarea unor aspecte termodinamice, chimice, fizice din domeniile de preocupare a secţiei.* Apreciem de asemenea, *antrenarea studenţilor la rezolvarea unor teme de colaborare cu producţia. Subliniem printre temele mai valoroase : Obţinerea metalelor prin procedee hidroelectrometalurgice,* elaborată de studenţii *Gheorghe Jula şi Nistor Emilian,* ambii *anul IV, Facultatea de metalurgie; Studiul transformărilor austenitei la răcire continuă în oţelul 40 C 10* şi *Studiul transformărilor care au loc la revenirea înaltă a oţelului 40 C 10,* elaborate de studenţii *Liana Andreoiu, Ion Surcel* şi *Marilena Suditu* (doar la prima lucrare), toţi anul V, *Facultatea de metalurgie. Semnalăm o participare bună din partea studenţilor, a cadrelor didactice şi de asemenea prezenţa unor doctoranzi din producţie ai acestor catedre, a studenţilor din anii I şi II, a celor de la seral".*

La secţia VI Radiocomunicaţii am ca interlocutor pe *conf. dr. ing. Vasile Cătuneanu, decanul Facultăţii de electronică şi telecomunicaţii.* „Noi căutăm atragerea studenţilor la rezolvarea unor teme care fac obiectul de cercetare al catedrei, teme care în cea mai mare parte sînt executate pe baza unor contracte de colaborare cu întreprinderi şi instituţii. Astfel, lucrarea *Instalaţie de supraveghere a funcţionării agregatelor industriale* elaborată de studenţii *Gheorghe Bălănescu, Helene-Florence Rie[illegible]l* şi *Herbert Soreanu,* toţi anul V, Facultatea de electronica şi telecomunicaţii, face parte dintr-un contract în valoare de 300 000 lei încheiat cu Intreprinderea „Industria iutei". Instalaţia, prin contribuţia pe care şi-o aduce la perfecţionarea sistemului informaţional, se înscrie pe linia perfecţionării organizării ştiinţifice în întreprinderi. Ea va aduce întreprinderii un beneficiu anual evaluat la 1 000 000 lei. O altă temă, *Sistem electronic de comandă a circulaţiei într-o intersecţie simplă,* elaborată de studenţii *Constantin Moldoveanu* şi *Gheorghe Kapcza,* ambii anul V în facultatea noastră, face obiectul unei colaborări cu I.M.M.B. şi va contribui la îmbunătăţirea dirijării circulaţiei. Nu neglijăm nici cercetarea teoretică. O temă foarte valoroasă, prezentată, este *Algoritm instruibil pentru recunoaşterea formelor plane,* elaborată de studentul *Alexandru Vinea* din anul V".

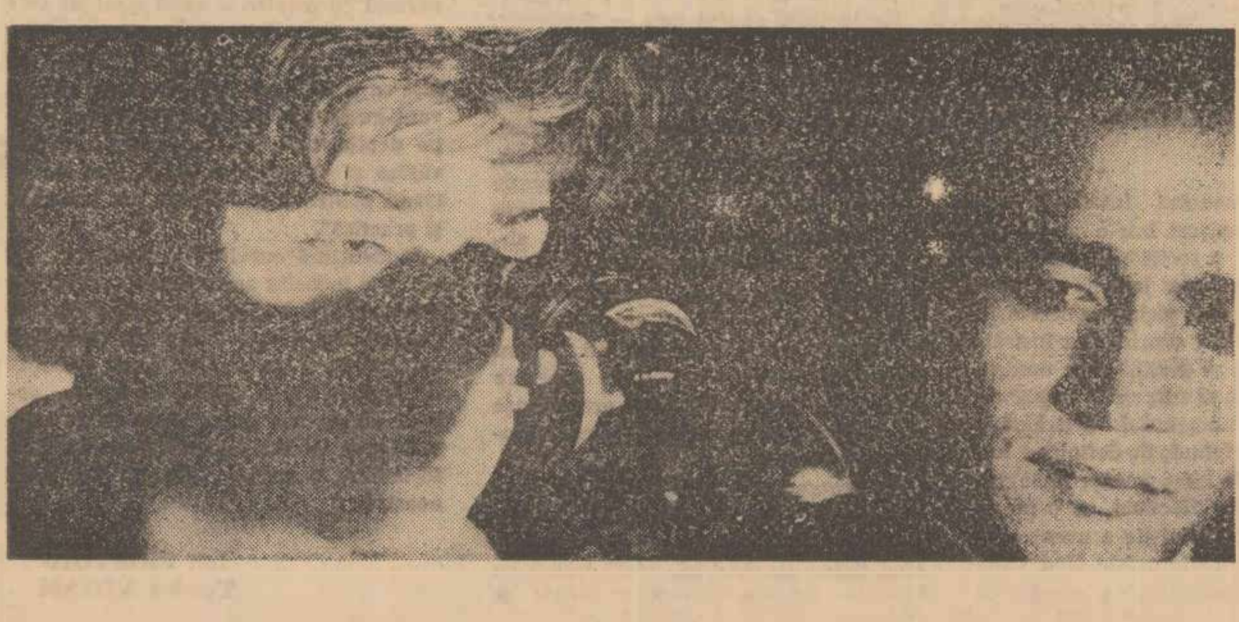
La secţia III Automatică şi la secţia IX Motoare cu ardere internă amabilitatea şi interesul acordat discuţiei de către interlocutorii mei, *prof. Cornel Penescu, membru corespondent al Academiei R.S.R.,* respectiv *prof. Constantin Aramă, membru corespondent al Academiei R.S.R.,* ne-au dus uneori cu mult dincolo de hotarul acestei sesiuni în miezul unor probleme de organizare a cercetării ştiinţifice studenţeşti legate de planurile de învăţămînt, de munca de cercetare a catedrelor, de rolul A.S. la diferite nivele. Referindu-se la problematica secţiei III, prof. Cornel Penescu arăta : „În cadrul secţiei s-au prezentat lucrări în domeniul larg al automaticii moderne. Astfel s-au prezentat lucrări cu caracter teoretic de un înalt nivel şi actualitate. Lucrarea *Modelarea pe calculator a unui procedeu de identificarea sistemelor neliniare,* student *Călin Soare,* anul V, Facultatea de automatică, reprezintă o contribuţie originală (în primul rînd a interlocutorului meu care este conducătorul ştiinţific al acestei lucrări — n.a.) în domeniul determinării caracteristicilor dinamice ale S.A.N. Ea face parte dintr-o temă cu acelaşi titlu de cercetare a catedrei pentru care există un contract încheiat cu I.P.A. Alte lucrări fac obiectul de cercetare a unor teme în colaborare cu M.I.C.M. şi I.C.E.C.H.I.M. cu care catedra de Automatică I are încheiate contracte.

„Au fost atacate probleme cu caracter teoretic şi experimental de mare actualitate. — ne-a spus şi prof. Constantin Aramă, conducătorul secţiei a IX-a. Unele se remarcă şi prin metodele originale „de atac". Mă refer la metode şi tehnici operaţionale şi experimentale cu totul noi, cu folosirea calculatoarelor electronice pentru care au fost scrise şi verificate programele. Atacînd nişte tipuri constructive noi pentru industrie şi punînd în valoare metode noi de cercetare, aceste lucrări se înscriu pe direcţiile de cercetare ale institutului şi în planurile de cercetare ale departamentelor M.I.C.M.". Domnia sa a subliniat în continuare numeroase idei în măsură să îmbunătăţească starea actuală a cercetării ştiinţifice studenţeşti, în care cercul, condus de catedră, este similar secţiei de producţie a unei întreprinderi. Printre cele 3 lucrări valoroase citate de interlocutor eu menţionez : *Calculul schimbului de gaze la motoarele cu ardere internă cu ajutorul maşinilor numerice de calcul,* student *Adrian Pîrvulescu,* anul IV, Facultatea de mecanică şi *O nouă soluţie de bloc-chiulasă unitar pentru motoare diesel,* studenţii *Andrei Şerbănescu şi Andrei Grosu,* ambii anul V. Facultatea de mecanică.

În sfîrşit, să vedem ce spun studenţii despre ei înşişi. Am „trăit" o jumătate de zi în focul disputelor ştiinţifice din secţia Calculatoare. Cînd o denumesc trebuie să trec imediat la relaţia de identitate dintre aceasta şi secţia Calculatoare, anul IV, de la Facultatea de automatică şi mai departe identic cu grupa 345 plus doi intruşi: Suzana Gerson, anul V, Facultatea de automatică şi Alexandru Vinea, anul V, Facultatea de electronică (citat mai înainte). O dimineaţă întreagă au „ţinut" pe umerii lor greul comunicărilor şi al discuţiilor cu un spirit de competenţă şi principialitate care m-ar fi uimit în altă parte. La ei nu. Competenţa izvora din buna lor pregătire profesională, dar mai ales din participarea fiecăruia la elaborarea (în colaborare) a mai multor teme după nişte combinaţii pe care n-am reuşit să le descifrez. M-am hotărît atunci să le cer lor părerea despre lucrările secţiei : Suzana Gerson îmi spune că cea mai bună este *„Display"*-ul elaborat de *Sorana Meirovici, Nicolae Turcu* şi *Andrei Gayrand,* în timp ce Niki Turcu îmi spune că de departe se remarcă prin originalitate şi rezultate cele două lucrări ale *Suzanei Gerson* în domeniul circuitelor cu prag şi interesanta temă *Time Sharing* ce aparţine lui *Adrian Turcu, Andrei Racz* şi *Elisabeta Antonescu.*

Nu găsesc de aceea încheiere mai bună decît să reamintesc cuvintele *tovarăşului rector, prof. dr. ing. George Bărănescu, membru corespondent al Academiei R.S.R.,* rostite la *finele sesiunii : „Cercetarea ştiinţifică studenţească merge pe un drum ascendent. Aceasta a dovedit-o nivelul ridicat al lucrărilor, maturizarea cercurilor. În continuare se cer strădanii pentru o mai largă acreditare a cercetării ştiinţifice în rîndul studenţilor. Succesul depinde de crearea unei convingeri că prezenţa în cercuri este o dovadă grăitoare a talentului şi perspectivelor viitorului cercetător".*

Virgil SIMION

ÎN ÎNTÎMPINAREA SESIUNII :

Ofensiva responsabilităţii

Una dintre ideile care au polarizat dezbaterile celei de-a VII-a Conferinţe a U.A.S.R. a fost aceea a sporirii eforturilor studenţimii pentru ridicarea continuă a nivelului pregătirii profesionale, pentru îndeplinirea cu maximum de exigenţă şi responsabilitate a tuturor obligaţiilor universitare şi, în primul rînd, a **obligaţiei definitorii pentru calitatea de student, învăţătura.**

De altfel, aşa cum se sublinia în Rezoluţia adoptată de Conferinţă, **„în contextul dezvoltării ştiinţei, tehnicii şi culturii contemporane, al perfecţionării continue a învăţămîntului superior, al exigentelor impuse de construcţia socialistă în România, obligaţia primordială a studenţilor este de a învăţa neostenit pentru a dobîndi o înaltă pregătire teoretică şi practică, un larg orizont ştiinţific şi cultural".**

Pentru îndeplinirea la cel mai înalt nivel a acestei obligaţii, **elementul hotărîtor îl constituie eforturile personale ale studenţilor, intensitatea şi calitatea studiului individual, frecventarea cu regularitate a cursurilor şi pregătirea atentă, sistematică a seminariilor, consultarea unei cît mai largi bibliografii de specialitate.**

Exigenţele sesiunii care se apropie **trebuie să declanşeze o adevărată campanie a responsabilităţii universitare,** campanie care să antreneze absolut toţi factorii amintiţi. Tocmai în dorinţa de a surprinde modul în care este pregătită această campanie am făcut în aceste zile un sondaj în cîteva din facultăţile bucureştene. Aproape peste tot am întîlnit o atmosferă de studiu intens, de responsabilitate lucidă faţă de propria pregătire, de exigenţă constructivă a studenţilor şi a cadrelor didactice. **În majoritatea facultăţilor au fost luate măsuri menite să asigure o prezenţă masivă şi de calitate a studenţilor la examenele sesiunii din iunie.**

La Institutul de construcţii, la Universitate, la Academia de studii economice sau la Institutul politehnic au fost prelungite orariile bibliotecilor, au fost acoperite într-o măsură însemnată necesităţile de material documentar. În căminele Institutului agronomic, Universităţii, Institutului politehnic şi A.S.E. au fost asigurate săli de lectură care pot cuprinde majoritatea studenţilor căminişti.

În toate facultăţile pe care le-am vizitat sînt organizate consultaţii săptămînale la toate disciplinele la care se vor susţine examene. În mod suplimentar, unele catedre de la unele discipline mai dificile au organizat un sistem de consultaţii permanente, studenţii care doresc avînd oricînd posibilitatea să consulte un cadru didactic (Institutul de construcţii, I.M.F.).

La rîndul lor, asociaţiile studenţilor şi-au intensificat activitatea pe linie profesională, dovedind că au înţeles pe deplin dezideratele majore ale Conferinţei a VII-a a U.A.S.R.

La Institutul de construcţii, ne spune Ştefan Stănescu, preşedintele C.U.A.S. din institut, comisia profesională şi-au luat în sfîrşit rolul în serios, acţionînd în mod ferm în vederea stimulării studenţilor pentru pregătirea profesională, urmărind toate aspectele acestei pregătiri. **Eforturile organizaţiilor studenţeşti vizează în mod special redresarea acelor studenţi care, la examene sau în cadrul seminariilor au dovedit lipsuri mari în cunoştinţele de bază.**

În strînsă colaborare cu decanatele, comisiile profesionale au luat măsuri eficiente pentru înlăturarea unora dintre cauzele care au generat slabele rezultate obţinute în sesiunea de iarnă. Astfel, **frecvenţa la cursuri şi seminarii s-a îmbunătăţit mult în raport cu primul semestru, a scăzut simţitor numărul studenţilor care nu-şi predau sau îşi predau cu întîrziere proiectele de an sau intermediare.**

De asemenea, **prin comisiile profesionale ale facultăţilor, consiliul U.A.S. din institut e permanent informat despre evoluţia pregătirii profesionale a studenţilor şi, în funcţie de această evoluţie, îşi concentrează eforturile acolo unde e mai mare nevoie de ele.**

O grijă la fel de atentă pentru punerea unor baze cît mai solide pentru rezultatele sesiunii din iunie am întîlnit la Institutul de arhitectură, la Institutul agronomic şi la Facultatea de pediatrie a I.M.F.

Din păcate, însă, tocmai acolo unde ne aşteptam ca sesiunea care se apropie să fie privită cu mai multă seriozitate şi răspundere, tocmai acolo unde rezultatele foarte slabe ale sesiunii din iarnă impuneau o dublare a exigenţei şi a eforturilor, am întîlnit o atitudine de aşteptare pasivă, de resemnare, au fost luate măsuri şubrede, neconvingătoare, măsuri cărora ne e greu să le întrevedem o finalitate pozitivă.

Astfel, la Facultatea de automatică şi la Facultatea de fizică, deşi numărul mare de absenţe din primul semestru a fost una din cauzele rezultatelor slabe la examene, nu s-au luat cele mai hotărîte măsuri pentru a instaura o disciplină universitară fermă, pentru a-i obliga pe toţi studenţii să-şi îndeplinească integral obligaţiile.

În ambele facultăţi studenţii anului I au obţinut rezultatele cele mai slabe, au dovedit grave carenţe în cunoştinţele teoretice elementare. Ce măsuri au fost luate ? Aproape nici una ! De ce ?

Adunările de ani care vor avea loc în prima parte a lunii mai trebuie să dezbată cu toată răspunderea dezideratul esenţial propus de cea de a VII-a Conferinţă a U.A.S.R., respectiv realizarea unei pregătiri profesionale de calitate a tuturor studenţilor şi să ia fără întîrziere măsurile menite să asigure succesul tuturor studenţilor la examenele din iunie. Campania responsabilităţii şi a exigenţei a început !

Ov. PĂUN

Însemnări pe marginea Seminarului național studențesc „OMUL ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ" — Cluj, 23-26 aprilie 1969

„PENTRU A ÎNȚELEGE PROPRIA NOASTRĂ FORMULĂ DE VIAȚĂ"

„Să ne apropiem de epocă și să apropiem epoca de noi" — aceasta ar fi deviza sub care s-au desfășurat lucrările Seminarului studențesc de filozofie — „Omul în lumea contemporană". Organizat la inițiativa Consiliului A.S. al Facultății de istorie-filozofie — Cluj și continuînd o tradiție începută la București prin seminarul „Socialismul și democrația", recentul seminar a întrunit în sala de conferințe a Bibliotecii Centrale Universitare peste 60 de „iubitori ai înțelepciunii" de la facultățile de Filozofie — București și istorie-filozofie din Iași și Cluj. Au mai participat, în calitate de invitați, cadre didactice de la facultățile menționate, studenți de la diferite facultăți clujene. Timp de două zile, în cadrul ședințelor de lucru, care au stîrnit un deosebit interes în rîndul studențimii din vechea cetate a Napocăi, participanții au abordat aspectele multiple și complexe ale omului contemporan, „această finitate care cochetează cu infinitul" (conf. univ. dr. Ion Irimie). Diversitatea temelor abordate în referate și discuții constituie reflexul unei complexități a fenomenului real-uman în lumea contemporană, cît și o mărturie a maturității filozofice și politice a participanților, a dorinței lor vii de ancorare în actualitate, de angajare lucidă într-o cercetare atît de amplă și pretențioasă. În seminar au fost prezentate următoarele 15 referate: „Conceptul marxist de umanism" (Vasile Constantinescu — Iași), „Muncă și umanism" (Marin Vladimir — București). „Semnificația analizei omului în «Manuscrisele economico-filozofice din 1844» ale lui Karl Marx" (Teodor Cătineanu — **Cluj**), „Principiile umanismului" (Glăvan Damian și Ionel Gheorghe — **București**), „Fenomenul înstrăinării umane și progresul social" (Mocanu Gheorghe — **Iași**), „Controversa înstrăinării" (Ioan Petru — **Iași**), „Condiția umană în societatea de consum" (Justin Lupu — **Cluj**), „Statutul social al deficienților în epoca contemporană (Vasile Preda — **Cluj**), „Hermeneutica ființei umane în existențialismul ateu" (Adrian Rezuș — **Iași**), „Libertate și existență concretă" (Ecaterina Springer — **Cluj**), „Din problematica omului contemporan în opera lui Teilhard de Chardin" (Andrei Marga — **Cluj**), „Unele aspecte ale problematicii omului în perspectiva revoluției tehnico-științifice contemporane" (Zelter Morel — **București**), „Permanențele tipologiei romantice și contemporaneitatea" (Ilie Roșianu — **București**), „Despre problema sensului vieții la omul contemporan" (Teodor Vidam — **Cluj**) și „Individ, personalitate, societate" (Ion Cristoiu — **Cluj**).

Dată fiind problematica extrem de complexă, multitudinea unghiurilor de vedere din care poate fi privit omul contemporan, intervențiile la discuții au avut menirea să întregească cele prezentate în referate (uneori luînd aspectul unor coreferate bine documentate).

Pentru un umanism angajat

O mare parte a referatelor și discuțiilor a avut drept problematică centrală — umanismul. Acest fapt este întru totul justificat, dacă ne gîndim la intensitatea cu care umanismul este prezentat drept argument în dialogul om-contemporaneitate, la infuzia de viață reală pe care a adus-o umanismul marxist în nebulozitatea teoretico-speculativă a umanismului abstract. Vorbitorii (și nu numai cei care au tratat în mod expres problematica umanismului) au subliniat superioritatea umanismului marxist și a concretizării acestuia în realitatea socială — umanismul socialist, relevînd laturile lui definitorii și contribuția adusă la rezolvarea teoretică și practică a problemelor omului contemporan. Ceea ce constituie nota distinctă a umanismului marxist este unitatea sa intrinsecă dintre țelurile propuse și mijloacele de realizare (conf. univ. **Nicolae Kallos**). Nota aceasta definitorie, angajată, aduce cu sine și alte note, care o întregesc și care conferă umanismului marxist capacitatea de a fi un instrument de umanizare a societății. Printre acestea au fost enumerate compatibilitatea cu reprezentările științifice, puterea de previziune și de direcționare a acțiunilor umane (**Ioan Petru**), preocuparea pentru omul real, adică pentru omul angajat în procesul muncii, punerea în mod deschis a problemei referitoare la depășirea condiției umane (**Vasile Constantinescu**), contribuția la o mai bună autocunoaștere și autoînțelegere, la găsirea unui sens al vieții în realitatea înconjurătoare (**Gheorghe Stănescu**). Umanismul marxist prezentat în notele sale definitorii nu a fost rupt de umanism în general, metoda dialectică — instrumentul operațional de bază al cercetărilor și discuțiilor — permițînd sesizarea continuității și discontinuității în raportul istoric și teoretic umanism — umanism marxist. Subliniind determinările de esență ale umanismului (postularea libertății și egalității oamenilor, crearea unui model proiectiv și reprezentarea în perspectivă a individului uman (**Marin Vladimir**), discuțiile au arătat pericolul reprezentat de interpretările antiumaniste, degajate, teoretic, din concepția structuralistă, concepție care abordează omul din diferite sectoare — etnologie, arheologie, lingvistică etc. — înlocuindu-l cu relația, desființîndu-l ca entitate concretă (**Ion Ionel**).

Încadrate într-o orientare generală de dezbatere matură și lucidă de pe pozițiile concepției materialist-dialectice, discuțiile purtate în seminar în jurul acestei probleme au abordat, în chip firesc, cadrul social în care umanismul autentic devine realitate. Concluziile fiecărei intervenții referitoare la această latură a problemei au constat în afirmarea socialismului ca singura structură socială în care este posibilă umanizarea relațiilor inter-umane, adică transformarea umanismului în realitate ontologică (**Marin Vladimir, Liviu Zăpîrțan, Teodor Vidam, Vasile Constantinescu ș.a.**).

Înstrăinarea — una din categoriile-etichetă ale lumii capitaliste

Analiza fenomenului înstrăinării a deschis noi orizonturi într-o controversată problemă a societății capitaliste contemporane, a trasat jaloane pentru o lămurire a cadrelor sociale concrete în care apare posibilă suprimarea înstrăinării. Referatele și discuțiile pe această temă au încercat să surprindă în primul rînd esența fenomenului înstrăinării prin tentative originale de definire a lui: ca o contradicție între norma socială și muncă (**Gheorghe Mocanu**), ca o imposibilitate a individului de a avea acces la anumite statuturi sociale (**Ion Cristoiu**) sau ca o conștiință a omului că el este altceva decît ceea ce este (**Grigore Zane**). Pe lîngă aceasta, în încercarea de a surprinde esența fenomenului de înstrăinare, unele intervenții au relevat uriașa semnificație practică și teoretică a interpretării date de Marx acestui fenomen prin care omul s-a îndepărtat de sine. Marx a legat fenomenul înstrăinării de anumite condiții social-istorice. Deosebită de procesul general-uman de obiectivare, înstrăinarea era privită de el nu ca un „rău" ținînd de esența umană, ci de o anumită structură socială. În felul acesta, din punct de vedere teoretic se trece de la viziunea abstract-speculativă a lui Hegel asupra omului, la viziunea concret-științifică a lui Marx, iar din punct de vedere practic se înfățișează mijloacele concrete de suprimare a înstrăinării (**Ioan Petru, Gheorghe Mocanu, Grigore Zane**).

Un deosebit interes (oglindit în discuții vii, uneori contradictorii) l-a stîrnit analiza structurii sociale în care se manifestă fenomenul înstrăinării. Cauza înstrăinării reale constă în existența proprietății private. Conchizînd că fenomenul înstrăinării este (așa cum au subliniat clasicii marxism-leninismului) una din determinările fundamentale ale capitalismului contemporan, unii vorbitori au extins analiza și asupra altor aspecte ale acestei orînduiri; cum ar fi unele rezultate nefaste ale procesului tehnico-științific (**Zelter Morel**), relativizarea valorilor (**Teodor Vidam**), efectele mass-mediei (**Justin Lupu**) etc. S-au conturat astfel idei pentru existența unei condiții umane în societatea de consum (titlul unei lucrări suna chiar așa), cu notele ei definitorii: birocrația care generează subordonarea marii majorități a populației mecanismului funcțional al producției, crearea unor conștiințe prefabricate, omul dirijat din afară, rolul de catalizator al romantismului (**Olimpiu Naicu, Gall Ernö, Ilie Roșianu, Justin Lupu, Rostaș Zoltan**). Îmbucurător este faptul că participanții au abordat cu luciditate diferențele fundamentale dintre societatea capitalistă și cea socialistă, problematica omului în cadrul acesteia din urmă. S-a subliniat astfel marea însemnătate a desființării proprietății private pentru suprimarea înstrăinării umane, ceea ce conferă socialismului un avans istoric hotărîtor (**Nicolae Bellu**).

Evidențiind cadrul nou — economic, social-politic și cultural — pe care-l oferă cu dreptate și echitate tuturor oamenilor orînduirea socialistă din țara noastră, punînd în lumină marile cuceriri ale revoluției noastre victorioase, climatul profund umanist și democratic statornicit de opera constructivă la care participă entuziast întregul popor, absolut toți vorbitorii (printre care **Liviu Zăpîrțan, Ioan Petru, Paul Dobrescu, Ilie Roșianu**) au relevat eforturile susținute ale partidului și statului nostru de a asigura toate condițiile necesare dezvoltării multilaterale și armonioase a personalității umane, a fiecărui membru al societății.

Cu argumentele indubitabile ale istoriei noastre contemporane, cu fundamentări științifice concludente și, în mod firesc, cu mărturia vieții înseși, cu tineretea lor manifestîndu-se plenar și nestingherit, studenții filozofi au demonstrat convingător înfăptuirea tot mai deplină în țara noastră a celor mai înalte idealuri ale omului, rațiunea însăși de a fi a societății noastre, legea ei supremă. Se împlinesc astfel cu generozitate aspirațiile marilor noștri patrioți și umaniști, visele cele mai îndrăznețe ale poporului.

Marxismul — în dialog cu filozofiile contemporane

Un număr de trei referate și o seamă de intervenții (cu caracter de coreferate) au avut drept preocupare problematica omului în curentele filozofice contemporane. Ținem să subliniem în primul rînd „atacarea" curajoasă a existențialismului, structuralismului, filozofiei lirice, neotomismului (**Ecaterina Springer, Adrian Rezuș, Ion Ionel, Radu Mihai**). În al doilea rînd, e meritoriu efortul de a găsi puncte de sprijin pentru un dialog fructuos între marxism și celelalte direcții ale filozofiei contemporane în poblema omului. Abordarea obiectivă a curentelor antropologice contemporane aflate în dialog cu marxismul a dovedit maturitatea critică și filozofică a participanților, capacitatea lor de discernere a adevăratelor valori filozofice. Ca o concluzie a tuturor intervențiilor pe această temă s-a desprins ideea că superioritatea marxismului față de curentele filozofice contemporane, în tratarea omului, constă tocmai în soluțiile practice pe care aceasta le aduce, în indicarea mijloacelor concrete de transpunere în viața socială a soluțiilor respective (**Ioan Petru, Nicolae Kallos, Andrei Roth, Andrei Marga**).

Bucuria unei largi reverberații spirituale

Numeroasele luări de cuvînt în dezbaterile seminarului și în finalul lui au subliniat deosebita importanță pe care o reprezintă astfel de manifestări pentru stimularea preocupărilor teoretico-filozofice ale studenților, pentru afirmarea plenară a personalității lor, a valențelor lor intelectuale, creatoare.

„Atmosfera de emulație intelectuală prezentă timp de două zile în această sală ne-a convins încă o dată că noi avem studenți în filozofie bine pregătiți, capabili a dezbate în mod dialectic, constructiv" — releva unul dintre invitații din rîndul cadrelor didactice. „Considerăm că este de o deosebită importanță organizarea unor astfel de activități și aș propune ca în viitor la ele să participe și studenți de la alte facultăți din centrele noastre universitare" (conf. univ. dr. **Ion Irimie**).

Apreciind propunerile și observațiile concrete privind organizarea seminarului și îmbunătățirea pe viitor a unor astfel de forme de activitate științifică, ținem să subliniem o idee expresă a studentului **Andrei Marga**, afirmată în luarea sa de cuvînt la închiderea lucrărilor: **„Ceea ce consider cel mai important cu privire la acest seminar este reverberația spirituală pe care a produs-o printre noi, studenții. Plecăm de aici cu o mulțime de probleme rezolvate, cu altele abia conturate, fiind însă pe deplin conștienți că trebuie să învățăm și să muncim cu și mai multă rîvnă pentru clarificarea lor teoretică și practică".**

Evidențiind concluziile pozitive cu care s-a încheiat acest seminar, meritele sale și contribuția pe care o aduce la îmbogățirea unei valoroase experiențe studențești, trebuie să subliniem totodată necesitatea ca, în viitor, asemenea acțiuni să fie mai adînc ancorate în problematica teoriei și practicii construcției socialiste, în mișcarea de idei din țara noastră.

Ion CRISTOIU
Teodor VIDAM

7 arte
7 zile

Ion Lăncrănjan

„Eclipsă de soare“

Scrisul lui Lăncrănjan, artisticește vorbind, e o reacție de apărare. Într-un peisaj literar în care proza tinde să-și constituie o „faculté maitresse“ din lipsa rigorilor de ansamblu, din introspecțiile abisale, din absolutizarea comunicării automatice, a transcripției stărilor abrupte, discontinue, Ion Lăncrănjan își caută. în erupțiile propriilor mobiluri interioare. o consecvență, o statornicie a vigorii sale native. Aceasta este, ceea ce am numi, **starea de inflexibilitate** a prozei sale, unica punere fertilă de acord cu viziunea și intențiile sale narative.

Autorul **Cordovanilor** se apără de ofensiva experiențelor conjuncturale, mai precis de expansiunea teoretică a unor opinii, prin afirmarea valorii epice și prin creditul acordat edificiului narativ tradițional. S-ar crede că această ipostază n-ar avea de întîmpinat obiecții. Dar, în chip paradoxal, astăzi, o atare concepție e menită să șocheze, întrucît, într-o bună măsură, anumite scrieri, care dau curs relatărilor ilogice, au găsit audiență critică. Așa se explică, parțial, de ce **Eclipsă de soare** — volum însumînd trei nuvele, **Pe tăcute, Ploaia de la miezul nopții** și cea care împrumută titlul cărții — a fost primit cu răceală, ca să nu spunem cu iritare. Lăsînd însă în afara comentariului primele două proze, de o mai redusă temperatură estetică, ultima, **Eclipsă de soare** e o creație de maturitate a autorului și a literaturii contemporane.

Eclipsă de soare are, înainte de orice, un caracter demistificator și, în proza mai nouă, ni se pare a echilibra încărcarea evenimentului cu valoare de simbol sau, cum ar fi zis Călinescu, are capacitatea **„de a stîrni contemplația în jurul faptului, de a proiecta ziua în eternitate“**. Nuvela e, în fapt, o replică artistică dată poncifelor idilice, simplificatoare, acelor scheme conformiste pe care, într-o perioadă trecută, se fraza literatura despre sat. Remarcabilă e, din acest unghi, dirijarea introspecției, fervoarea investigației faptelor narate, localizate în satul Uiejdea. Consecvent cu ideea unui realism social deschis, curajos, autorul nu ocolește fenomenele grave, deschizătoare de sugestii, nu expediază implicațiile nevralgice ale realului, imprimînd faptelor o forță de transfigurare autentică, pînă la absorbția lor în lumea interioară. Lăncrănjan alege o situație limită, o stare extremă: uciderea lui Pavel Bora, proaspătul inginer agronom sosit de la București, de către președintele gospodăriei Iosif Ciorfoiu, din teama de a fi înlăturat. Totul ține, evident, de istorie, de restructurări, de ascensiune, de evoluția socială. Conflictul antrenează forțe în opoziție, le suspectează, le învălmășește, răstoarnă chezășii, propune puncte de vedere arbitrare, și cel ce trebuie să sfîrșească tragic, de data aceasta, e Pavel Bora, căutătorul de adevăruri. Din materia nuvelei s-ar fi putut trage, desigur prin amplificare, un roman, însă aici biografiile celor doi protagoniști sînt obligate să se desfășoare numai cît să acopere substanța nuvelei. Biografia lui Iosif Ciorfoiu declanșează și încheie epicul. Pavel Bora e un provocator al destinului. Sau, mai bine zis, provoacă fără să știe. Bora nu era victimă înainte de a călca în Uiejdea. Numai întîmplarea l-a învinovățit pe neașteptate, l-a obligat să fie cel ales pentru a fi ucis. Oricine ar fi venit în sat, ca agronom, ar fi trebuit să moară de mîna lui Ciorfoiu? Un ce inevitabil, un abur de fatalitate sînt introduse în atmosfera nuvelei încă de la primele rînduri, în destinul lui Ciorfoiu e conținută o predestinație, plutește o iminență a crimei, a cărei urmare va fi suprimarea lui Bora.

Organizarea compoziției dă putință observației să se deschidă sub un unghi mobil, iar intersectarea planurilor să nu limiteze spațiul literar. Nuvela păstrează un ton unitar, coerent, termenii concreți sînt plantați în luciditate, motivația logică permite să se întreprindă incursiunea artistică și să se elimine constrîngerea. Autorul e, în esență, un „realist“; el face observație tipologic-socială, își investește personajele cu anumite atitudini ontologice și le asigură o legitimitate de comportament. Se reabilitează astfel încrederea în personaj, acesta nefiind de data aceasta și neputînd fi o pură proiecție lăuntrică a autorului. Totodată, Lăncrănjan readuce în discuție valoarea epicului, capacitatea lui fascinatorie, redimensionează aria socialului grav, problematic, reia cu responsabilitate estetică meditația asupra timpului. Din caracterul polemic, angajat, al **Eclipsei de soare**, din substanța ei tragică, iese o dimensiune vizionară, întărind încrederea în evoluția unui prozator autentic, în marea tradiție a scriitorilor ardeleni: Rebreanu, Pavel Dan și Agîrbiceanu.

Vladimir UDRESCU

SINTAGME:

HUGO FRIEDRICH, **Structura liricii moderne**, E.L.U. (în românește de Dieter Fuhrman). Originală și deja celebră interpretare a liricii de la Baudelaire și pînă azi.

EDGAR PAPU, **Evoluția și formele genului liric**, E.T. O istorie a poeziei dintr-un punct de vedere cvasi-structuralist.

VIRGIL TEODORESCU, **Blănurile oceanelor**, E.P.L. Un precursor al suprarealismului azi, un suprarealist de ieri prezent „in corpore“.

GELLU NAUM, **Athanor**, E.P.L. Alt precursor suprarealist „a rebours“.

ION CARAION, **Necunoscutul ferestrelor**, E.P.L. Un precursor de tranziție într-o retrospectivă poetică necesară.

B.P.T.-500!
(foto coperta)

AL. PHILLIPIDE, **Visuri în vuietul vremii**, versuri; **Floarea din prăpastie**, proză E.P.L. Un poet insubordonabil etichetelor critice.

JEAN GIRAUDOUX, **Juliette în țara bărbaților**, E.T. (Trad. Al. Baciu, prefața Marian Popa). O femeie (își) consumă ficțiunile roze.

ION GRECEA, **Moartea lebedei**, Ed. Militară. Din nou „la porțile romanului“ de aventuri.

Cosa mentale

Cînd, peste un deceniu, poate se va alege în urmă un artist, o personalitate care să fie simbolul tulburării de adîncime în pictura românească a anilor 67—69, mulți se vor gîndi la *Horia Bernea*. Este exemplarul de luptă și de atitudine cu vocația permanentă a acestor însușiri. Și-a cenzurat crud îndoielile, păstrîndu-le în extreme pe cele necesare artei personale. Impresia de forță aspră și inelegantă, ce te hărțuiește la contactul cu pînzele lui e dovada intensității acestor îndoieli. Sînt opere de șoc, în tradiția tuturor artiștilor care au inventat încă odată pictura, definindu-și, selecționîndu-și propriile „prejudecăți“ pe criterii de rezistență și gravitate, indiferenți la prejudecățile generației și, în general, insensibili la orice se răspîndește sau se abandonează în noul folclor plastic cult.

Șocul e una din premisele unui clasicism așteptat. Istoria artei probează cu consecvență afirmația. Artiștii „blînzi“ sînt necesari și dacă opera lor face un bun oficiu de legătură între creație și consumatorii ei, în limbajul bunăvoinței, absența lor nu mai e astăzi de nesuportat.

Se întîmplă acum în pictură o schimbare asemănătoare celei din poezia anilor '60. Trebuia să se facă sincronizarea de spirit la problemele întregii planete înțelese în egal interes cu cele naționale. Expoziția de la subsolul *Ateneului Român*, unde doi pictori, *Horia Bernea și Marin Gherasim*, prezintă lucrări recente, e un argument pentru această voință de universalizare.

Să observăm cît de nepotrivită ar fi ideea de a descoperi între tablourile lor naturi moarte, flori sau portrete domestice.

Ei polemizează inflexibil cu „temele“ amintite (sloganuri, cum le numește Bernea) și propun titluri de acest fel: *Palida rezonanță a cuvintelor, Loc slab, Portret-slogan, Sensibilitatea nouă, Flori, anemona și trandafirul — slogan* (Bernea), *Porți spre necunoscut, În cosmos și pe pămînt, Tensiunea extremelor, Neliniște în cosmos* (Gherasim).

Titlurile sînt totuși de circumstanță, fiindcă ei nu-și impun a le ilustra. Pot lipsi. Tablourile sînt, în fapt, variante ale unei unice obsesii, traduse expresiv în cuvinte în cataloagele expoziției de către artiștii înșiși:

„Întrezăresc o pictură aspră, puternică, foarte puțin plăcută și liniștitoare, un produs al spiritului ce se exprimă fără limite, dar conștient de imperfecțiunile proprii“ (Bernea).

„Tema tablourilor mele este neliniștea mea... Tablourile recente conțin, contrapuse, sensuri antagonice. Percep mai ușor dialectica luptei decît posibilul echilibru al rezultantei“ (Gherasim).

Sau, și altfel spus, construcții solide cu un grad intens de subiectivitate, cu aluzii răutăcioase la tentativa de a le explica alături de intențiile evidențiate de operă (Horia Bernea), compoziții cu imagini la antipod, de la finețe la oroare, sugerînd „idei“ diverse, cu precizia unor colaje (Marin Gherasim).

O expoziție echivalentă cu un program-manifest în slujba autenticității artei.

O. TUDOR

Jean Anouilh pe scena Studioului I. A. T. C.

Un cadru istoric determinat, puțină filozofie, accente critice, pe alocuri, cîteva conture tipologice și multă, multă conversație spirituală, alcătuiesc eșafodul piesei.

Ușurința cu care își comite teatrul — mărturisită de altfel de însuși Anouilh — pare, în cazul **Ciocîrliei**, demonstrată cu ostentație. Ideea, însă, unghiul din care este privit subiectul, rămîn interesante. Destinul personalității istorice, urmărit pe ambele versante: acela al acutei necesități și al iminentei perimări, raportul cu istoria în sine, observat sub aspectul său inegal și dialectic oscilant, converg spre clasarea în legendă și eventuala statuie.

Nici o tendință, de data aceasta, la Anouilh de „modernizare“ a mitului. Poate, dimpotrivă, suplimentarea cu încă un înveliș legendar, ușor larmoyant. Ioana d'Arc este aici o apariție pură și, am zice pastorală. De unde senzația unui joc de copil cu oamenii mari, și, în consecință, diminuare proporțiilor eroului. Celelalte personaje sînt victimele unei scheme, iar textul lor tributar unui programatism care le estompează potențialul dramatic.

O parte alcătuiesc tribunalul eclesiastic; caractere stereotipe, port-voci ale unor probabile și cele mai la îndemînă puncte de vedere. Cauchon-Iezuitul travestit în blîndețe — e realizat cu incontestabilă minuție de George Stana; Promotorul — habotnicul căzut în ridicol obscen — se conturează sugestiv (chiar dacă uneori îngroșat) în viziunea lui Damian Oancea; în fine, Inchizitorul — totalitar, abuziv, teribil — apare creionat poate cu oarecare linearitate în interpretarea lui Anton Filip, fără a i se putea contesta prestanța scenică. Pentru o suavă pată de culoare pe acest fundal terifiant, contele Warwich aducea în scenă un adevărat gentleman, iar, în schița actoricească a lui Mihai Niculescu, dăruit cu încă o nuanță de umor prin subtila sugerare a unui mic Hamlet, paradoxal de optimist.

Carol de Valois, alături de ridicola sa familie și curte, sînt definiți în conture satirice care ni se par însă a depăși cadrul istoric — și așa violentat în text. Carol, în versiunea lui Ion Haiduc, este doar un copil răsfățat, un adolescent suav, fără șansa revelării tragicului, existent tocmai în contrastul acestui caracter cu frămîntata epocă. Paula Sorescu ne oferă o „favorită“ cu prea puține atuuri seducătoare, anchilozată și ateatrală; Dorina Păunescu e o compoziție reușită, tot așa, o prezență cu respect pentru meserie este Mihaela Murgu, poate chiar prea distinsă pentru liniile ușor vulgare ale personajului (regina mamă). Și nu vom putea înțelege niciodată de ce conetabilul La Tremouille — în întruparea lui Cornel Constantiniu — trebuie să se sublinieze printr-un tic verbal: vocabula „așa“ emisă într-o fidelă intonație à la manière de.. Toma Caragiu? Cîteva apariții de o reală acuratețe artistică ne obligă să-i enumerăm pe Marian Georgescu (Bondousse), Mihail Cibu (Fratele) și Adrian Mîșcu (Beaudricourt). O subliniere se cuvine personajului pitoresc creat cu siguranță profesională de Gelu Ivașcu — tatăl Ioanei. Ioana d'Arc, cea suavă, aceea a lui Anouilh și deci mai puțin personajul istoric, și-a găsit în Adina Popescu o fericită distribuție. Rodarea spectacolului nădăjduim să-i aducă o mai marcată forță dramatică, mai multă profunzime a nuanțelor și mai cu seamă remedierea acelor momente în care tirade întregi sînt debitate alert și incolor.

Incontestabil, ca spectacol-școală, avem de-a face cu o „lecție-model“, dar nu credem justificată renunțarea la acele coordonate care alcătuiesc specificul actului teatral văzut în raportul său firesc cu publicul nedidactic.

Lidia POPIȚA

Concert de două ori festiv

Concertul de duminică, 27 aprilie, susținut de studenții anului V — secția dirijat și ansamblu coral a Conservatorului bucureștean (clasa prof. Ion Marian) a avut un dublu caracter festiv. Mai întîi, manifestarea respectivă a constituit punctul final al unei munci de 5 ani, o muncă asiduă, nu întotdeauna ușoară dar care, după cum s-a văzut în final, a generat mari satisfacții. În al doilea rînd, spectacolul a constituit inaugurarea noii săli de concerte a Conservatorului. Cu o arhitectonică modernă, o acustică și o eleganță remarcabile, noua sală promite a fi locul unde muzica va fi mereu atotstăpînitoare. Destinată concertelor camerale, dar probabil și celor simfonice, ea oferă o și mai largă posibilitate de diversificare a activității artistice a studioului Conservatorului.

Deosebit de interesant și variat, programul concertului a cuprins lucrări ale unor compozitori ce au trăit și creat pe parcursul a cinci secole, de la **Jeannequin** și **Casteley**, trecînd la **Glück, Mozart, Schumann** și ajungînd la **Kiriak, Vidu și Iusceanu**. Ansamblul coral a răspuns cu atenție și maleabilitate intențiilor sugerate de dirijorii colegi. Din rîndul acestora din urmă aș remarca pe Octav Zemlicka, Radu Cozărescu, Rodica Boată, Vasile Corjos, Mircea Marian, Bertalan Huba, Mihai Țepeș. Ca soliști și-au dat concursul studenții secției de canto, din rîndul cărora am remarcat din nou vocile frumoase și muzicalitatea Danielei Voicu, George Crăsnaru, Liliana Pagu, Cornelia Pop, Lucian Bonifaciu, Elena Mețianu.

Așteptăm cu interes stagiunea ce se va desfășura de acum în paralel cu cele două săli ale Conservatorului, dorindu-ne ca mereu să ne găsim în dilemă, neștiind ce spectacol să alegem.

Cristian MIHĂILESCU

BLAZONUL UNUI BLAZAT

— Săndel e, realmente, un om de mare viitor, spunea în 1960, Dorica M., o fată drăguță, blondă, din clasa a XI-a a Liceului nr. 1 din Botoșani. Nu știu de ce, dar nu mi-l pot închipui decît undeva, foarte sus, coordonînd și ordonînd. Firește, nu miine, ci după ce va termina facultatea...

Între noi fie vorba, Alexandru S., adoratul Doricăi din Botoșani, pe atunci el însuși elev în ultima clasă de liceu, n-avea de loc talentul de a coordona și de a ordona. În schimb, e drept, foaia lui matricolă înregistrase în anii de școală un lung șir de 9 și 10, iar cultura sa (căci lui Săndel îi plăcea foarte mult să citească literatură beletristică și mai ales tehnică), îți permitea să-i prefigurezi, în anii de facultate, succesele. Poate de aceea Dorica se confesa prietenelor că-l place pe viitorul specialist și că l-ar vrea de soț, fără să știe că în mai puțin de doi ani mama îi va hotărî căsătoria cu un medic mult mai în vîrstă, cu bani la CEC pentru două mașini. (Notă: Dorica visa și ea facultatea ; cîndva ; pretențiile proaspătului soț au legat-o, însă, de casă, de copii, de limuzină...).

— Ce-ai vrea să urmezi, Săndele? a fost întrebat Alexandru S. în primăvara lui 1961, pe o bancă din grădina publică botoșăneană.

— Nu prea știu..., a venit răspunsul. Dar cred că aș putea face față la orice facultate tehnică. Poate și la medicină. Da, mai mult ca sigur. Iar dacă... dacă vrei să-mi știi cu adevărat gîndurile, află că aș opta, dacă ar exista așa ceva, pentru o școală din care să ies un Mata Hari masculin.

Încă din ultimele luni de liceu, Săndel s-a întrecut pe sine în căutarea școlii cu pricina. Negăsind-o, s-a consolat cu aspirații mai pașnice. După bacalaureat, iată-l așadar, la examenul de admitere al unei facultăți tehnice din București și, evident, iată-l și student în 1961. În iarna imediat următoare, bufetul acru din spatele gării Verești îl încălzea pe bobocul nostru între două trenuri întîrziate de zăpezi.

Eh! Ce înseamnă în viața unui om, cinci sau chiar zece ani?!

— Noroc, Săndele!

— Noroc, dai și tu o țuică?

Mirat, proaspătul venit, care-l cunoștea pe Alexandru ca pe un tînăr cu concepții de fecioară, incapabil să miroase vinul, să privească un pachet de țigări ori să rostească un cuvînt nelalocul lui, plătește. Săndel mai cere. Cunoscutul învățător de țară, plătește iar.

— Și zi, cum e la facultate? întrebă el.

— Nici prea-prea, nici foarte-foarte.

În carnetul de student, învățătorul privește cu venerație cîteva note din prima sesiune a lui Săndel : 8 și 9. De mult visează și el studenția. La un moment dat, în fața povestirilor studentului, aureolate de alcool, e gata să i se adreseze cu „dumneavoastră".

— Înseamnă că o să termini facultatea tot așa de frumos ca și liceul...

— Nu-mi place. Cred că o abandonez și mă mut în altă parte. Nu-i pentru mine.

Trenul de Botoșani îl smulge de lîngă învățător. Se reîntîlnesc exact peste cinci ani și cîteva luni, într-o vară fierbinte, pe care nici coloșii verzi ai bătrînului parc din Botoșani nu izbutesc s-o răcorească. Își amintesc de multe.

— Pe Dorica n-o mai văd decît foarte rar, zice Săndel. E familistă, vechii vecini sînt buni doar pentru „săru-mîna" pe stradă, de pe trotuarul opus. Spui că ești și tu student — își amintește el, deodată.

— Am fost.

— Te-au exmatriculat?

— Nu, am absolvit... La Iași...

— Mă păcălești...

— Nu!

Săndel devine apatic. Un cuvînt la zece minute, cam așa ceva. Aruncă pietricele în apa ruginită a lacului și, din cînd în cînd, se uită la fostul învățător, ca la o minune. Apoi începe să se confeseze. E în anul III, la o facultate a Politehnicii din București. A abandonat prima facultate, a stat un timp, apoi a intrat la alta, a bisat anul și, în sfîrșit, a ajuns în... 1967.

— Șase ani, Săndele! se miră celălalt, gîndindu-se la anul în care acesta a dat admiterea la facultate.

— Eh, ce înseamnă, în viața unui om, cinci șase, sau chiar zece ani?! O nimica toată, filozofează Săndel. Totul e relativ. Chiar și noi.

Mai stau un timp, amîndoi, sub castani. Fostul învățător nu-și mai recunoaște cunoscutul.

*

În urmă cu cîteva luni, doi prieteni se plimbau pe bulevardul Magheru ; unul e ziarist. În fața unui restaurant cu autoservire, ziaristul simte o mînă pe umăr :

— Ce faci? Am auzit că lucrezi în presă...

— Da, Săndele...

— Eu mă muncesc cu facultatea... Vreau s-o schimb. Nu dai o bere? Știi, încă n-am luat premiul în bani pentru învățătură și bună purtare...

Săndel e schimbat. S-a îngrășat și-l nebărbierit de vreo patru-cinci zile. Gulerul cămășii cadrilate îi stră[...]
meu și cu min[...]
firește nu putem[...]

— Atunci dă[...]
lucrezi în pres[...]
Spune-mi întîi[...]
de el și-n trei-[...]
ghiți ca pîinea[...]

Între timp so[...]
la Institutul de[...]
și lui Săndel. [...]
șoptește la ure[...]
dacă nu încerc[...]
cele din urmă[...]
lui Săndel mi[...]
întrebare sub c[...]
ului, un semn[...]
el înlocuit de [...]
nului...

Nu d[...] un bi[...]

Ultima oară l-[...]
plător. Trecean[...]
prin fața șirulu[...]
vard. La unul d[...]
de reușit, adun[...]
bordura trotuaru[...]

— Nu doriți, c[...]
Mă întorc. E S[...]

— Ba... da, zi[...]
unui răspuns pe[...]

— Ți-l dau c[...]
lalți ți-l vînd cu[...]
un bilet de 3 l[...]
bilete pentru spe[...]

— Dacă mi-l[...]
la „joc."

— Ferit-a sfîn[...]
tea-n cap pentru[...]

Îmi întoarce s[...]
din umeri — o[...]
scusem — puți[...]
cu brațele atîrn[...]
decît oricînd, cu[...]
brăcat bărbăteșt[...]
pe care nici un[...]
șănean nu l-ar[...]
care promitea at[...]
„Blazonul", sim[...]
derii, al apatie[...]
himere, se înde[...]
nele cunoscutulu[...]
în al nouălea an[...]

confidențe

Dilema Liviei s-a re[...] „ieșirea", ne comu[...] cei doi posib[...]

Într-un colț al unei piețe din Cluj se află o cofetărie. Doi din cei patru pereți ai ei sînt aproape în întregime din sticlă, oferindu-ți, mai ales în zilele cînd perdelele sînt trimise la spălat, posibilitatea de a admira inima Clujului studențesc : Piața Păcii, cu Biblioteca universitarilor și cu Casa de cultură a studenților.

Jocul întîmplării sau inspirația unui arhitect a plasat, într-un colț al acestei piețe, o cofetărie, care, în scurt timp, a devenit, alături de precedentele instituții de cultură amintite, un mare „vad" studențesc — bineînțeles pe alt plan de importanță.

I se spune CROCO. La CROCO se dau întîlniri, la CROCO se umplu „ferestrele" dintre cursuri, aici se filtrează și se bea cafea. CROCO e locul marilor dezbateri : rezultate sportive, evenimentele zilei etc. CROCO e într-un fel un tip aparte de... barometru.

Dar CROCO mai înseamnă ceva...

În dimineața unei zile de început de aprilie, în CROCO, singur la o masă, fumam o țigară în așteptarea cafelei comandate. Răsfoiam ziarele. Atenția mi-a fost atrasă de un grup de la masa alăturată, vreo 5—6 studenți, băieți și fete, care discutau foarte aprins și se aplecau din cînd în cînd asupra paginilor „Vieții studențești". Am deschis și eu ziarul : „Confidențe" — amuzant!

Poate că am priceput totul înainte de a citi articolul, din momentul în care mi-au sărit în ochi : un nume, două inițiale și cîteva cuvinte : plajă, soare, mare...

Exista acolo un L și, poate, dincolo de inițială, gînduri, amintiri și iar gînduri. Undeva, totul ar putea fi simplu de explicat : **L sînt eu, Liviu!**

Ar fi greu să redau ce-am simțit citind confidențele Liviei. Întîi nedumerire, o încercare de motivare a rostului lor ; era vorba doar de ceva trecut, de o poveste (?) care avea deja sfîrșit. Răspunsul l-am aflat cîteva zile mai tîrziu — de la Livia : scrisoarea [...]
cu cîtva timp în [...]
nebulos pentru e[...]

După cîte îmi [...]
există o ieșire. P[...]
scrie din nou, p[...]
Astăzi vă scriu : [...]
Liviei. La nunta ei[...]
— scrisoarea lui [...] săptămîni).

Citesc rînduri [...]
rînduri prietenoa[...]
curajatoare. Se a[...]
tizare pe puncte, [...]
problemei.

Soluțiile devin [...]
existat!

Spuneam — l[...]
CROCO mai înse[...]
absolvent nostal[...]
și-a petrecut 4—5[...]
anii de studenție[...]
stinghereală cînd[...]
unei chemări irezi[...]

Peste ani voi [...]
și la CROCO, f[...]
uita zilele cînd [...]
cafea fierbinte, [...]
rea TOTUL. Nu [...]
fuma SNAGOV [...]
jurul mesei și cî[...]
o fată care-ți pă[...]
nunat pe lumea a[...]

Nu știu cum nu[...]
la 23 de ani : ex[...]
simt că i-am lăs[...]
viața mea, din mi[...]

Oare, o dată, [...]
întoarce cu toții la[...]

nd că prietenul
întîlnire şi că,

că tot zici că
lic un roman...
, apoi mă apuc
gata. Se va în-

ptat, cercetător
I-l prezentăm
un semn şi-mi
meserie ! Zău,
a Fizică..." În
easupra capului
esc semnul de
absolvirea lice-
punctul de sub
: al botoşănea-

umva,

îndel tot intîm-
după-amiază
fe de pe bule-
western destul
de fier de la
rde-vară.

ptam.
i, în aşteptarea

e cunosc. Cei-
, întinzîndu-mi
„Nu mai avem
".
au, îl invit eu,

i scol cu noap-
!
merge, aplecat
nu i-o cuno-
ă şi în spate,
nână, mai mult
întrebare îm-
de opt ani —
liceului boto-
aginea elevului

ei, al neîncre-
Săndel după
ultime, în hai-
urind, va intra

ROMNEA

găsit
dintre
ci

ei mai de mult,
ra încă aşa de

a întrebat dacă
trebuit să vă
şi nu ştiu eu.
ini de la nunta
ost... (Nota red.
it în urmă cu 3

uri dojenitoare,
ate, glasuri în-
erbe, la sistema-
ea în ecuaţie a

e. „Ieşirea" a

rii mele — că
tit în ochii unui
în oraşul unde
ai frumoşi ani,
aţa lui uşoara
CO, în virtutea
r ?
luj şi voi intra
viţi. Nu poţi
ingă ceaşca cu
cea care-ţi pă-
bursă, cînd se
ltiia prieteni în
chi, decît pentru
poate fi mai mi-

oste neîmplinită
poveste, eu însă
reţea mea, din

ar ne vom re-

LIVIU

Dialog cu o prezenţă fermecătoare

Este a doua convorbire din seria pe care am deschis-o cu studentul acela mărunţel de la Politehnică, un tip mai sigur pe sine decît părea să fie. Secretul şi şansa unei astfel de idei e tocmai acesta: să descoperi oameni mai altfel decît ai prilejul să întîlneşti în mod curent. Norocul sau nenorocul meu, în viaţă şi în scris, este că fac regulă din ceea ce ar fi doar condiţia particulară a unui interviu; toţi oamenii îmi par aşa şi altfel în acelaşi timp. Dar asta, cum spune şi bunul meu prieten Svejk, e de acum o altă chestiune. Am cunoscut la Cluj o fată deosebit de atrăgătoare — „riscul" meseriei mele ! — şi i-am propus un dialog despre condiţia de om bine dăruit de natură. Se numeşte Ileana Iancu şi e în anul V, la Chimie.

★

— Îmi aminteşti, stimată domnişoară, de cineva, o colegă dintr-un birou în care am lucrat cîndva, o femeie prietenoasă, fermecătoare, un adevărat noroc pentru cei cinci bărbaţi de acolo sau, mai bine zis, o situaţie nefericită, pentru că toţi eram cu o palmă mai scunzi şi la o vîrstă cînd puteam fi siguri că schimbări esenţiale nu se mai produc. Mă refer la înălţimea noastră. Frumoasă, prietenoasă şi absolut inabordabilă.

— Exageraţi. Dacă înţeleg bine ce aţi vrut să spuneţi, mă tem că trebuie să mă ridic şi să ne cerem scuze pentru timpul pierdut !

— Nu sînteţi o fată frumoasă ? Atunci, cum sînteţi ? Să căutăm expresia potrivită pentru Ileana Iancu.

— S-o căutăm. Am văzut într-o zi vreo treizeci de fete adunate la un loc, mai înalte, mai mici, şi firave şi mai... Drept să spun, mă gîndeam că dacă aş fi fost bărbat şi le-aş fi văzut adunate cum erau acolo, mişcîndu-se fără rost, vorbind tare, dacă ar fi fost pentru prima oară în viaţa mea cînd aş fi văzut femei, n-aş fi dorit să văd şi a doua oară. Mă întrezăream în grup şi nu mă plăceam. Fiecare fată trebuie descoperită în parte, nu prin comparaţie.

— Spuneaţi ceva despre cum vorbeau...

— Ştiu ce insinuaţi. O fată nu spune mai multe vorbe de prisos pe oră decît un băiat, atîta doar că pare firesc ca un bărbat să vorbească aiurea iar cînd o femeie întrece măsura toţi observă.

— Deduc de aici că, pentru a exista misterul, ştiţi la ce mister mă refer. o fată trebuie să exerseze ca să tacă expresiv. Cred că n-am spus un neadevăr. Într-o discuţie face cea mai bună impresie cel care vorbeşte numai despre ce cunoaşte bine şi cum o fată, o fată frumoasă, e oricum în centrul atenţiei, ea riscă cel mai mult. N-am reuşit, totuşi, să numim felul dumneavoastră particular de a fi.

— Sînt o fiinţă mai plăcută decît altele sau mai puţin plăcută. Şi una şi alta.

— Dacă totul se reduce doar la atît, care e după dumneavoastră „reţeta" ce trebuie urmată de o fată, ca prezenţa ei să fie dorită ?

— Dar de ce e nevoie ca să discutăm despre femei ca despre ceva deosebit, adică femeile şi restul oamenilor ?

— În primul rînd pentru că întrebările în acest dialog le pune un bărbat, cel puţin aşa am convenit, şi înainte de „în primul rînd" deoarece, dacă de cînd lumea asta e situaţia, probabil că nu se poate altfel. Sîntem condamnaţi, domnişoară, să ne punem mereu întrebări fără răspuns. Deci care e reţeta ?

— Unei fete nu-i este permis să fie morocănoasă. Asta fiindcă băieţii sînt de obicei. Noi trebuie să restabilim echilibrul. Apoi, să inspire mare încredere. Orice secret încredinţat unei fete e o dovadă de preţuire, e un fel de contract uman sfînt. O fată devine din ce în ce mai frumoasă cu cît are încrederea mai multor bărbaţi şi nu o pierde niciodată. Cele mai agreate dintre colegele mele sînt bune camarade. Fiinţele distante, indiferent de forma nasului şi culoarea ochilor, sînt o nenorocire. Femeia aceea de care vorbeaţi la început este una din amintirile dumneavoastră la care ţineţi. Ce înseamnă inabordabilă*? Cît de* abordabil *e un tablou frumos într-un muzeu, la care mergeţi mereu ? E bine că există astfel de fiinţe, ca amintirea de care vorbeaţi. Cum să mai fie o fată ? Să nu fie „populară". Cunosc două, trei persoane foarte libere în vorbă şi în obiceiuri. Băieţii le acordă o anume atenţie dar nu le-ar face deloc iubitele lor.*

— Dintre colegi, din anul I şi pînă azi, cîţiva v-au dovedit un interes special, nu ?

— E adevărat.

— Dar nu v-au plăcut în mod deosebit ?

— Şi asta e adevărat. N-am nici-o vină. Unul mă urăşte din această pricină şi-mi pare rău.

— Cum trebuie să procedeze un băiat ca să aibă siguranţa că a înţeles exact răspunsul unei fete ? Dacă omul acela vă urăşte este pentru că, probabil, nu e sigur dacă e respins definitiv sau nu.

— Vedeţi, aici e punctul delicat al întrebării dumneavoastră. Nu respingi pe nimeni cu totul şi nici definitiv. Ce-ar fi dacă ar exista o graniţă fermă între sentimentele tale pentru unii oameni, puţini, şi sentimentele diferite, întrucîtva opuse, pentru ceilalţi, mulţi ? Ar fi îngrozitor. Ne-am bate, la propriu vorbind. Să înţelegem lucrurile mai la figurat.

— Prin urmare, colegul acela nu are motive să fie mîhnit ?

— Toată lumea înţelege că astfel de situaţii n-au nici-o soluţie. Dar să urăşti... E prea mult şi prea urît.

— Să trecem la ceva nu atît de complicat. Ce motive are o fată foarte frumoasă să înveţe pe ruptelea ? Pun întrebarea conducîndu-mă după observaţii personale. Nu că fostele mele colege, cele mai frumoase. n-ar fi vrut să se dedice cu totul studiului, dar nu reuşeau. Nu le rămînea timp. Unele fete „urîte" învaţă, unele „frumoase" nu învaţă. Nu e un paradox, ci o serie de coincidenţe care încep să semene a paradox.

— Da, eu sînt socotită o studentă silitoare. Înseamnă că nu-s frumoasă !

— De acord, dar am pus întrebarea în principiu.

— Dacă e numai în principiu, răspunsul e simplu: cînd te apuci de un lucru în care simţi că ai... chemare, nu văd ce motive ai putea să inventezi ca să nu-l duci bine pînă la capăt. Sînt cinci ani din viaţă. Nu e o joacă. Timp e suficient pentru toate. Unii învaţă greu, alţii uşor, dar timp există. Am observat că se plîng de timp cei bine şi foarte bine pregătiţi. Ceilalţi au vreme să se şi plictisească. Mie-mi place şcoala. Sînt o conformistă poate după unii.

— Nu te saturi niciodată de citit ?

— Pe naiba, cîteodată încui cursurile în dulap şi... găsesc eu altceva de făcut.

— Şi ce faci ?

— Ce să fac, mă întorc şi descui dulapul...

— O ultimă întrebare, asta ca să nu fim din nou în situaţia de a regreta timpul pierdut cu întrebări şi răspunsuri şcolăreşti...

— ...dacă e ultima !

— Cum ar suna fraza care să numească prezenţa fermecătoare a Ilenei Iancu?

Tudor OCTAVIAN

Odată cu încheierea primului festival „Gh. Asachi", bucuroşi de succesul acestuia, politehniştii ieşeni ne trimit drept mărturie această

FILĂ DIN CARTEA DE ONOARE

Niciodată poate, o primăvară, o primăvară studenţească, nu a fost mai tumultuoasă, mai plină de fapte şi entuziasm, ca aceea din anul acesta.

Însufleţită de înalte simţăminte patriotice, martoră şi părtaşă alături de întregul popor la desăvîrşirea construcţiei socialiste, acum în pragul celei de a 25-a aniversări a Eliberării patriei şi în întîmpinarea celui de al X-lea Congres al partidului, studenţimea îşi manifestă deplina maturitate în fapte şi idei.

Venind să completeze acest tablou primăvăratec şi să răspundă la chemările Conferinţei U.A.S.R., studenţimea Politehnicii ieşene, dînd curs entuziasmului creator, a organizat primul festival studenţesc „Gheorghe Asachi", nume adînc săpat în temelia, în inima şi pe frontispiciul scolii noastre.

De fapt, nici o expunere de motive nu poate sintetiza mai perfect, esenţa acestui festival, decît cuvintele înscrise în Cartea de onoare a U.A.S. din institut .

Timp de 8 zile (20-27 aprilie), această flacără a strălucit mai mult ca oricînd în amfiteatre, pe scene şi pe terenurile de sport.

Cea de a 16-a sesiune de comunicări a cercurilor ştiinţifice studenţesti la care s-au prezentat 185 lucrări, lucrări de o înaltă ţinută ştiinţifică, este rezultatul muncii asidue a studenţilor cercetători, care au abordat nu numai o tematică teoretică, ci au prezentat o serie întreagă de teme raţionalizatoare sau inovatoare, dintre care unele au şi fost propuse industriei.

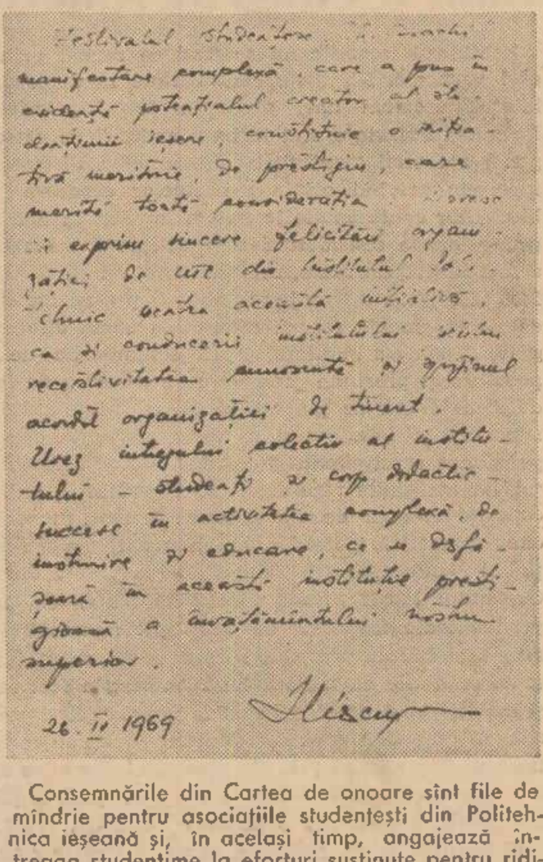
Nevoind parcă să dezmintă vechi tradiţii ieşene, expoziţiile „Retrospectiva Gh. Asachi", cea de artă plastică studenţească şi cea de fotografie, instalate în monumentala sală a „paşilor pierduţi", au fost cele care au inaugurat multitudinea manifestărilor cultural-artistice printre care : teatru, studio de poezie, estradă, muzică cultă, concert simfonic, muzică beat, concurs de creaţie „Gh. Asachi" şi un carnaval, manifestări ce s-au bucurat de frumoase aprecieri.

Pe terenurile de volei, baschet, handbal, şi minifotbal, sportivii şi-au disputat cu ardoare cupele şi în special trofeul cel mare, „Cupa Gh. Asachi"

Inedit. Inedit prin interferenţa realizată între ştiinţă, cultură şi sport. inedit prin sincronizarea de-alungul celor 8 zile a unei multitudini de acţiuni, inedit prin faptul că a fost iniţiat şi pregătit de studenţii unui singur institut.

Nu mică este mîndria fiecăruia dintre noi, cei care ascultăm şi citim aprecierile celor care au urmărit, zi de zi, ceas de ceas, acest festival.

Nu mică este mîndria noastră, a tuturor, pentru înaltele aprecieri ale oaspeţilor de onoare, printre care şi tovarăşul Ion Iliescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, aprecieri înscrise în aceeaşi Carte de onoare .

26. IV 1969

Consemnările din Cartea de onoare sînt file de mîndrie pentru asociaţiile studenţeşti din Politehnica ieşeană şi, în acelaşi timp, angajează întreaga studenţime la eforturi susţinute pentru ridicarea nivelului calitativ al tuturor acţiunilor pe care le înfăptuim.

Primul festival ne determină să privim cu optimism viitoarele sale ediţii, în care am dori să amplificăm atît numărul cît şi calitatea acţiunilor noastre, prin invitarea tuturor celorlalte centre universitare din ţară, prin angrenarea întregului oraş într-un complex de manifestări, demne de bogata tradiţie a vechii cetăţii a Iaşului.

Paraschiva DRAGOŞ

EVRIKA!

DERIVA CONTINENTELOR

„Dacă privim țărmurile celor două continente care mărginesc Atlanticul de sud nu se poate să nu fim frapați de alura lor asemănătoare. Unghiul drept care formează capul Saint Roque se repetă exact în golful Guineea, iar mai la sud fiecare promotoriu al coastei braziliene corespunde unui mic golf de formă asemănătoare pe coasta africană“. Cu aceste cuvinte își începea în 1912 savantul german Wegener expunerea principiilor celebrei sale teorii: **„translația continentelor“.**

Problema genezei continentelor și oceanelor a preocupat pe oamenii de știință din vremuri tot atît de vechi ca însăși cunoașterea. Nenumăratele ipoteze fondate pe suporturi labile emise în perioada preștiințifică au căzut de mult în uitare și mai pot fi găsite doar între scoarțele prăfuite ale cărților religioase. Acumularea intensivă de date noi, din ce în ce mai sigure, mai exacte, o dată cu metodele moderne de investigare a scoarței pămîntului au dus la nașterea unor teorii mult mai veridice, care însă nu au găsit încă linia comună menită să limpezească oceanul atît de agitat al științei geologice...

Actualitatea problemelor legate de geneza continentelor și oceanelor poate fi înțeleasă numai dacă o privim în strînsa ei interdependență cu alte probleme vitale pentru omenire, cum ar fi seismicitatea și măsurile pentru combaterea efectelor acesteia, vulcanismul, prospecțiunile la mari adîncimi pentru găsirea unor noi surse de energie.

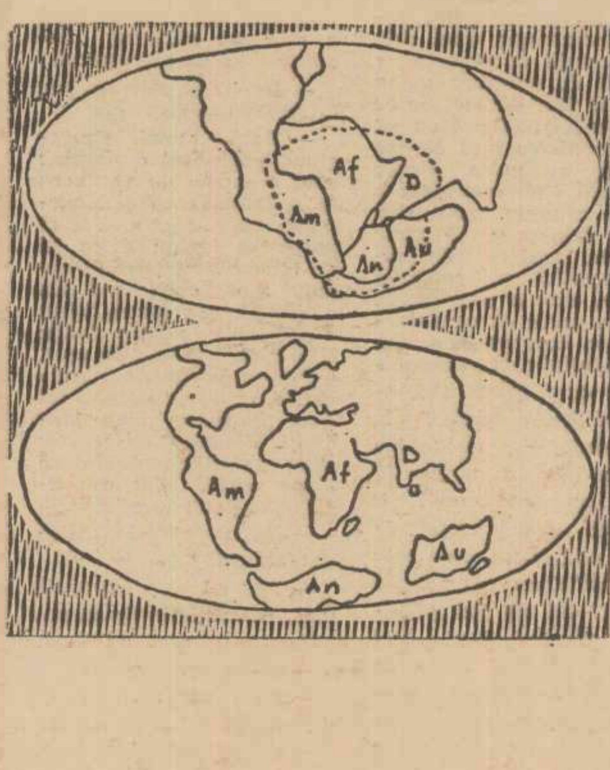
Mantaua de foc a Pămîntului

Pentru stabilirea compoziției interiorului Pămîntului, ca și a stratificării existente pe verticală, spre nucleul Terrei, geologii nu au avut la dispoziție posibilități de observare directă. Se știe că adîncimea maximă atinsă prin foraje este de abia 7 km., ceea ce reprezintă numai 0,05% din grosimea totală a scoarței pămîntului. Așadar, oamenii de știință au fost nevoiți să folosească elemente observate indirect, apelînd la măsurarea și interpretarea vibrațiilor seismice, la cercetarea materiilor eruptive sau la analiza compoziției și stratificării meteoriților. Aceste cercetări au dus la concluzia că globul pămîntesc este format dintr-un nucleu avînd de la centru spre margine o rază de 3 400 km, nucleu care se presupune a fi în stare solidă. Acesta este învelit în așa-numita **„manta“** cu o grosime de 2 900 km., de scoarță, cu grosimi variabile, oscilînd în jurul cifrei de 40 km. La rîndul ei, scoarța este constituită din: un înveliș superior, SIALUL, predominînd siliciul și aluminiul, și un strat inferior, numit SIALMA. De fapt, scoarța propriu-zisă cuprinde numai SIALUL. Mantaua, formată în special de silicați de magneziu și fier, a fost denumită SIMA. Într-un înțeles mai larg SIMA cuprinde, de fapt, și SIALMA. Cunoscîndu-se valoarea gravitației într-un punct dat și măsurînd oscilațiile unui pendul de torsiune, se poate obține densitatea locală a scoarței și, deci, se poate stabili compoziția acesteia. Prin metode similare oamenii de știință au demonstrat că scoarța este mai groasă în dreptul maselor muntoase, ajungînd cîte o dată pînă la 70 km și cu mult mai subțire în dreptul oceanelor, ajungînd uneori chiar pînă la 5—10 km. Continentele oferă astfel aspectul unor imense iceberguri formate din SIAL, care plutesc pe o materie vîscoasă formată din SIMA (siliciu, aluminiu și magneziu). Echilibrul care se stabilește între SIMA și SIAL a fost numit izostatic, iar presiunile exercitate de blocurile continentale se egalizează undeva, la o adîncime de circa 60 km. pe o suprafață de compensare izostatică sub care dispoziția maselor capătă o zonalitate concentrică.

Cum a emigrat America

Echilibrul izostatic nu se traduce numai prin mișcări verticale. Blocurile continentale se deplasează și lateral, asemeni unei plute în derivă. Desigur că imaginea aceasta a stat la baza emiterii de către Wegener a teoriei translației continentelor. Sistematizînd ipotezele privind originea bazinelor oceanice și a blocurilor continentale le putem împărți în două mari grupe, prima considerînd că învelișul granitic (SIAL) a fost inițial continuu, cealaltă socotind că SIAL-ul a fost la origine discontinuu. Adepții primei ipoteze socotesc că scoarța s-ar fi separat în urma diferențierii gravitaționale a Pămîntului prin schimbările de temperatură și presiune presupuse de trecerea de la faza de stea la cea de planetă și că, la început, întreaga suprafață a Pămîntului a fost acoperită de uscat. Expansiunea razei pămîntului a dus la fracturarea scoarței, iar marginile s-au depărtat, lăsînd în locurile descoperite scoarța de tip oceanic. În 1907, Fickering a emis fantastica ipoteză a fragmentării învelișului inițial al Pămîntului, prin desprinderea Lunei din zona Oceanului Pacific, golul rămas fiind apoi cel care a produs toate mișcările de translație și a avut drept sfîrșit stabilirea actualei forme a continentelor. Cu toate scăderile ei, ipoteza lui Pickering a fost reluată și mai tîrziu și de-abia în zilele noastre, cînd cercetările efectuate asupra compoziției Lunei au constatat lipsa unei comunități de elemente chimice între aceasta și partea respectivă a scoarței, s-au găsit argumentele decisive pentru a o înlătura definitiv.

Celălalt grup de ipoteze care au în vedere existența inițială a unui înveliș SIALIC discontinuu, vorbesc despre o consolidare inițială a scoarței prin formarea unor agregate cu o constituție SIMATICĂ în dreptul depresiunilor oceanice, după care a urmat edificarea continentelor într-o subfază SIALICĂ.

În general, aceste ipoteze duc la concluzia că scoarța de tip continental n-a acoperit niciodată integral scoarța planetei terestre. Mai mult, Wegener a emis ideea că scoarța de tip continental era reprezentată printr-un bloc primitiv unic de dimensiuni imense, „Pangea“ sau „Urcontinent“. Alți cercetători, Suess și Haug, consideră că au existat două mari blocuri precontinentale, „LAURASIA“ și „GONDWANA“, care la începutul erei mezozoice s-ar fi rupt în bucăți, care după aceea s-au distanțat pe orizontală printr-o gigantică mișcare de translație. Așa se explică, spre exemplu, „emigrarea“ Americii spre vest. Seducătoarea teorie a lui Wegener, cunoscută și sub numele de „DRIFT“ continental sau deriva continentelor, a suscitat la vremea sa furtunoase discuții fiind actualizată recent prin intense cercetări geofizice efectuate în special asupra fundului oceanelor.

Datorită derivei continentelor în partea lor frontală s-au ridicat lanțuri de munți datorate rezistenței întîmpinate de SIAL în fața SIMEI, iar în spate s-au putut desprinde „sloiuri“ mai mici reprezentînd insulele. Exemplul cel mai elocvent este continentul american cu Cordiliera vestică și cu Antilele rămase în spate, ceea ce ar dovedi sensul de plutire spre vest, contrar rotației pămîntului. Argumentele pentru teoria lui Wegener s-au fortificat tot mai mult prin ultimele cercetări. S-a dovedit că țărmurile estice ale Americii și coasta de vest a Africii și Europei prezintă aspecte complementare. Această corespondență a granițelor continentale a fost reluată în 1965 de Blackett și Bulard, care au menționat similitudinea dintre aspectul țărmului de est al Americii și țărmurile de vest ale Europei și Africii, precizînd că blocurile mai mici au suferit la rîndul lor modificări față de poziția inițială, rotiri diverse, dovedite de aspectul longitudinal și latitudinal diferit în decursul perioadelor geologice. Aceste modificări sînt corespondente cu migrațiile polilor tereștri în decursul vremii, migrații care au antrenat schimbarea axei de rotație a Pămîntului și inclusiv a unghiului de derivă.

În concepția lui Wegener, desprinderea și translația blocurilor continentale se făcea simplu, latitudinal, ca în desenul nostru. Astăzi se cunoaște din studiul diferitelor probe paleomagnetice că, spre exemplu, Spania a fost rotită față de restul continentului european din perioada triasică. Aceasta vorbește elocvent despre complexitatea „driftului continental“ în a cărui evoluție au fost angajate elemente multiple în diferite perioade geologice.

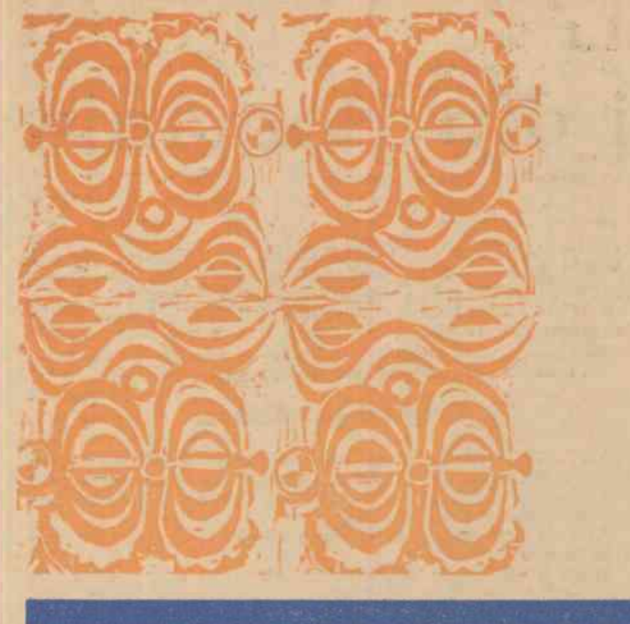
Noile interpretări ale teoriei lui Wegener sînt fondate în special pe argumente geofizice (observarea cîmpului magnetic în scoarță), precum și geodezice (deplasarea actuală a Groenlandei și Madagascarului).

Pangea, Laurasia sau Gondwana?

Una dintre ipoteze, emisă de A. Rüklin în 1964, concepe existența a două continente inițiale bipolare, stabilite încă mai de mult de Ed. Suess și E. Haug: „LAURASIA“ în nord (Eurasia, America de Nord, Groenlanda și Arhipelagul arctic) și „GONDWANA“ în sud (America de Sud, Australia, Africa și blocul peninsulei India). Această grupare inițială a existat într-o perioadă pe care Rücklin a numit-o Protogeică (înaintea Paleozoicului) cînd, sub influența mișcării de rotație a Pămîntului, precum și a forței centrifuge SIMA s-a deplasat spre Ecuator iar SIALUL spre poli. În următoarea perioadă, numită Neogeică, care se întinde pînă în Mezozoic, s-a produs „accidentul“, ruperea și fragmentarea Laurasiei și Gondwanei, ca urmare a intensificării mișcărilor subcrustale. În acest mod, continentul Gondwana, de formă aproape circulară, a fost crăpat radial în cinci blocuri. Laurasia, cu forma sa de arc de cerc, condiționează o asimetrie a cîmpului de curenți subcrustali și, ca urmare, a fost împins spre marea Tethis — pe de o parte — și spre Pacificul de nord — pe de altă parte, rupîndu-se astfel pe mai multe direcții longitudinale și meridionale. În tot timpul Neogeicului a existat o diversitate de cimpuri de curenți subcrustali cu modificări de sensuri de la o emisferă la alta, din care au rezultat mișcări de derivă cu totul diferite, uneori chiar contrarii (rotire spre dreapta a blocului nord-american și rotire spre stînga a blocului euroasiatic). Efectele curenților subcrustali și ale mișcării de derivă au dus la formarea de oceane noi (Atlantic și Indian) și la apropierea blocurilor parțiale ale Laurasiei și Gondwanei, cu formarea lanțurilor muntoase respective. Din Neogeic se desprinde, prin importanța sa, faza ALPINĂ care a adus transformări fundamentale în aspectul general al suprafeței terestre în apropierea blocurilor inițiale. În locul Tethis-ului au apărut lanțurile de munți de cutare ale orogenului alpino-himalaian și în acest mod astăzi Europa, o veche parte a Laurasiei și Africa, o rămășiță a Gondwanei, se găsesc atît de aproape. Actualele mișcări seismice au cea mai mare intensitate în jurul orogenului Tethis și al orogenului Pacific care înconjoară ca niște centuri imense dar instabile, rigidele blocuri continentale.

Bazată pe cele mai recente date geofizice și geologice, ipoteza lui Rücklin ca și cea a lui L. S. King (1965), care este asemănătoare, au reușit să fundamenteze mai bine vechea ipoteză a lui Wegener, să explice mai coerent și mai veridic formarea și evoluția reliefului terestru, îngăduindu-ne să întrevedem perspectivele de viitor ale acestuia și, eventual, cu actualele mijloace ale tehnicii, să evităm efectele nefaste ale derivei continentelor și să folosim imensa energie produsă de mișcarea lor.

Doina RUSSO
cercetătoare la Institutul geologic
al Academiei R.S.R.

VALORILE MORALE ÎN ACCEPȚIA ETICII MARXISTE

Filozofia marxistă, elaborată sistematic și științific în operele clasicilor, comportă și o dimensiune axiologică. Acest fapt a făcut ca marxismul să se prezinte ca o concepție în care conceptele și categoriile sale să capete semnificația unor adevăruri valorice esențiale pentru întreaga gîndire filozofică ulterioară.

Studiul multilateral al vieții sociale s-a concretizat în lucrări de mare importanță pentru înțelegerea diverselor aspecte ale fenomenelor și faptelor istorico-sociale. Marx și Engels au sintetizat, în operele lor, principalele probleme care preocupau gîndirea filozofică anterioară, dîndu-le o rezolvare științifică și critică.

Pornind de la faptul că în lucrările clasicilor se găsesc afirmații și puncte de referință de natură etică, unii gînditori burghezi contemporani caută să prezinte marxismul ca o doctrină etică. Sînt semnificative în acest sens lucrările filozofilor catolici francezi Pierre Bigo și Jean Yves Calvez care, denaturînd esența concepției filozofice a lui Marx din lucrările din tinerețe, operează o disociere între **„Manuscrisele economico-filozofice"** din 1844 (care ar reprezenta pe adevăratul Marx) și operele sale de mai tîrziu, printre care și opera fundamentală **„Capitalul"**.

Filozofia marxistă rămîne în primul rînd o concepție generală despre lume și viață, care cuprinde în mod organic și o problematică etică dată de faptul că marxismul nu se situează în afara omului, ci interpretează și sintetizează totul prin prisma unei finalități umaniste. În acest mod trebuie înțelese afirmațiile și pozițiile exprimate deschis de Marx, Engels și Lenin în lucrările lor privind comportările și atitudinile morale ale oamenilor, normele și principiile etice care să stea la baza relațiilor dintre indivizi în viața socială.

Marx a dezbătut, mai ales în lucrările sale din tinerețe **(Manuscrisele din 1844, Ideologia germană** etc.), o serie de aspecte legate de problematica omului. De pildă, clarificarea conceptului de înstrăinare umană și implicațiile lui economice, politice, juridice, etice etc. constituie unul din meritele gîndirii marxiste. Marx a criticat pe Hegel pentru gîndirea sa speculativă, dar a apreciat analiza dialectică a categoriilor filozofice și etice. Printre altele, binele și răul sînt tratate de Hegel în spirit dialectic, subliniindu-se natura lor contradictorie, dar și posibilitatea întrepătrunderii lor dialectice. Ceea ce-i reproșează Marx lui Hegel este faptul că valorile morale nu sînt înțelese în geneza și condiționarea lor concret-istorică. Critica lui Marx este îndreptată și împotriva eticii kantiene, care operează cu categorii și abstracții pur formale, lipsite de orice conținut social-istoric. Proclamînd drept lege fundamentală a rațiunii practice imperativul categoric, Kant cere ca omul, în întreaga sa viață etică, să țină seama în mod imperios de principiile și normele morale, care, prin ele însele, ar da măsura faptelor noastre. Valorile morale, ca, de pildă, binele, răul, datoria, fericirea etc. au o existență în sine, nesupunîndu-se „alterării" din partea vieții sensibile.

Pe de altă parte, însă, trebuie accentuat faptul că morala lui Kant, deși aparent este distanțată de problemele omului încadrat dimensiunii istorice, pune totuși în mod real bazele cercetării eticului ca domeniu de sine stătător, precum și premisele unor puncte de referință sigure prin postularea unor valori morale eterne, imuabile și a unor principii și legi morale indiferente de timpul social-istoric. Numai faptul că etica lui Kant presupune necesitatea raportării faptelor umane, a comportărilor indivizilor la categorii, principii și valori morale, care ofereau o stabilitate și o orientare cognitivă a actelor umane, ne poate îndreptăți să afirmăm rolul deosebit de însemnat pe care l-a jucat Kant în istoria doctrinelor etice, în fundamentarea eticii ca știință.

Pentru marxismul contemporan, cercetarea valorilor morale este tot atît de importantă ca și analiza categoriilor de formă, conținut, contradicție etc. Necesitatea studierii genezei, conținutului și determinațiilor valorilor morale are o semnificație majoră în condițiile societății contemporane, cînd sînt evidente eforturile de definire și analiză multilaterală a relațiilor și comportamentelor interindividuale.

Pentru gînditorii burghezi, însă, valorile morale constituie uneori, pentru a le masca dependența socială, caracterul de clasă, un domeniu în sine, analizat în afara practicii social-istorice. Este caracteristică în acest sens concepția intuiționismului etic anglo-saxon, care încearcă înlocuirea raporturilor moral-politice dintre oameni prin analiza pur logică a unor categorii etice ca binele, datoria etc. G. Moore, unul din reprezentanții acestui curent, nu analizează, de pildă, categoria de bine așa cum se manifestă ea în mod concret în viața socială, ci optează pentru binele „în sine", ajungînd totuși la concluzia că acesta nu poate fi definit. Speculațiile „analitice" în jurul categoriei de bine privită ca o primă abstracție duc la transformarea acestei categorii centrale a eticii într-o entitate mistică, prin evitarea tratării ei concrete, de conținut.

Intuiționismul etic are aceeași atitudine și față de celelalte concepte și valori morale. Spre exemplu, conceptul de datorie este tratat în sens kantian, reluîndu-se în acest scop argumentele lui Kant privind necesitatea implacabilă a respectării doctrinei etice, indiferent de împrejurările și consecințele acestui act deliberativ. Datoria apare astfel ca un imperativ abstract, ca o forță oarbă care ți se impune din afară, chiar dacă individul optează pentru un alt mod de conduită sau se raportează la un alt sistem de valori morale. De aici antinomia care se stabilește între o astfel de datorie, formală, atîrnînd undeva între cer și pămînt și valorile pe care le adoptă individul respectiv. Kant sesizase acest aspect al contradicției de neîmpăcat dintre valoare și datorie, dar n-a găsit și soluția rezolvării acestei contradicții.

Filozofia marxistă, ocupîndu-se de dialectica valoare-datorie, a văzut **atît** aspectul contradictoriu al acestora, **dar și** trecerea lor dialectică una în cealaltă : **îndeplinirea datoriei este o valoare ; realizarea valorilor morale este o datorie, cum datoria însăși constituie o valoare.**

Deși valorile morale se disting de celelalte valori,

dialectica ideilor

în genere nu putem vorbi de o autonomizare absolută a domeniilor axiologice sau de reducere a unui domeniu valoric la celelalte domenii, așa cum încearcă să facă etica valorilor (așa-numitul monism etic). În etica valorilor avem de-a face cu o tratare metafizică a fenomenelor etice, ceea ce atrage după sine analiza exclusiv din perspectivă individualistă a comportărilor umane, o atitudine de indiferență față de problematica morală a comunității.

Nici etica fenomenologică a valorilor (Max Scheler, N. Hartmann) nu leagă valorile etice de dimensiunea istorico-socială, acestea fiind privite ca „esențe" ideale, avînd o existență „în sine".

Recunoscînd în mod mai mult sau mai puțin tranșant apariția doctrinei lor ca un reflex teoretic al realităților lumii capitaliste contemporane, existențialiștii încearcă și ei să dea răspuns unor probleme cu caracter etic. Luînd ca obiect al construcțiilor etice individul, omul abstract, izolat adesea în mod deliberat de colectivitate (și nu o dată chiar de contextul social), „morala existențialistă", cu toată ambiția ei de preponderență, nu-și poate ascunde ambiguitatea. Elaborarea unei morale existențialiste apare clar exprimată de Simone de Beauvoir în lucrarea **„Pentru o morală a ambiguității" : „Noi afirmăm nu numai că doctrina existențialistă permite elaborarea unei doctrine morale dar ne pare chiar ca fiind singura filozofie în cadrul căreia o morală își găsește locul său".** De ce pretinde existențialismul că ar fi „singura filozofie" pe deplin compatibilă cu morala ? Neînțelegerea provine din faptul că se ignoră în mod voit referirile întemeietorilor marxismului la constituirea domeniului valorilor și principiilor morale. De asemenea, se ignoră nu o dată aspectul practic al formării și consolidării moralei socialiste.

Desprindem însă și un aspect semnificativ al înțelegerii de către existențialism a condiției umane : deși se vehiculează ideea orientării spre concretul vieții umane, totuși concepția existențialistă despre om pierde din vedere esențialul — încadrarea omului în fluxul dezvoltării, al dinamicii social-istorice. În definirea personalității sînt luate în considerație, în primul rînd, criterii pur formale, ceea ce duce la înțelegerea unilaterală, din perspectivă etern-umană, a componentelor social-morale ale individului.

Sînt edificatoare în acest sens lucrările lui Jean-Paul-Sartre, Albert Camus etc., care pun în discuție însuși punctul de referință al valorilor morale, al atitudinilor și conduitelor umane, vizînd un anumit tip de societate și o anumită structură social-istorică — societatea capitalistă contemporană văzută ca o lume a absurdului, a alienării, a oprimării omului. Dezbaterile etice din „Ciuma", „Mitul lui Sisif", „Străinul", din dramaturgia lui Camus etc., pline de întrebări dar, uneori, și fără răspunsuri, lipsite de certitudini imediate sau chiar de perspectivă, au totuși o importanță deosebită pentru interesul acut pe care îl acordă complicatelor aspecte ale vieții umane, ale dimensiunii umaniste a relațiilor dintre oameni.

Filozofii marxiști contemporani își îndreaptă tot mai mult atenția spre probleme de etică. Se observă în primul rînd o abordare sistematică și critică a fenomenelor morale, insistîndu-se asupra constituirii obiectului eticii socialiste, a principiilor metodologice care îi stau la bază.

În acest sens, Roger Garaudy face o distincție între morala constituită (ansamblul de reguli, legi care reglementează conduita individului și se impune acestuia din afară prin educație etc.) și morala constituantă (pe cale de constituire), care presupune depășirea simplei acceptări a normelor constituite și constrîngătoare, angajarea spiritului critic și a responsabilității personale. Cu alte cuvinte, se pune problema relației care se stabilește între domeniul moralei care apare ca dat (morala deja existentă la un moment dat) și domeniul moralei în formare, care se afirmă și se depășește continuu. Pentru ca morala să devină eficientă, trebuie ca valorile sale să devină parte integrantă a spiritualității noastre, să poarte amprenta interiorității. În epoca noastră adevărurile etice marxiste au trecut în stadiul confirmării lor practice. Teoria etică marxistă devine actuală atît prin ideile care o compun, cît și prin spiritul ei creator, care duce evident la dezvoltarea acestei teorii și la o îmbogățire sistematică a problematicii întregului domeniu al moralei socialiste. În acest context, se impune de la sine necesitatea ca procesul de formare a moralei socialiste să aibă în vedere în primul rînd cristalizarea unor valori morale, a unor legități și norme la care să se raporteze acțiunile și faptele noastre.

Morala socialistă nu poate face abstracție în nici un caz de umanismul marxist, esențial deosebit de umanismul burghez, adesea abstract, care nu ține seama de dimensiunea social-istorică a esenței umane. **Dar umanismul marxist**, după cum arăta Lenin, **nu presupune renunțarea la lupta de clasă și nu abordează întreaga construcție a societății socialiste exclusiv dintr-o perspectivă etică, eticul fiind subordonat teoriei generale a construcției socialismului.** În acest sens sînt evidente referirile lui Lenin privind fundamentarea moralei socialiste. Legînd aspectele practicii construcției socialiste de domeniile vieții spirituale, morala socialistă face apel la rolul factorului politico-ideologic, care include în sine dimensiunea cognitivă a acțiunii, a practicii.

În epoca noastră, epoca în care socialismul a devenit principala direcție de dezvoltare a societății omenești, s-au modificat în mod esențial și concepțiile etice ale oamenilor. În practica construcției socialiste, noile adevăruri morale își găsesc o justificare și în natura intimă a personalității, realizîndu-se o concordanță pe linia relației individ-societate, atît în perspectiva economică cît și pe terenul realizării unei spiritualități corespunzătoare noilor idealuri.

Înfăptuirea societății fără clase, a operei de construcție socialistă, implică o creștere hotărîtoare a conștiinței sociale, participarea conștientă a maselor la edificarea noii orînduiri. Aceasta și determină conținutul și caracterul moralei colectivității socialiste. Pe acest fond ponderea tot mai mare a factorului moral-politic apare ca o necesitate firească, ca un rezultat organic al activității multilaterale pe care o desfășoară partidul clasei muncitoare ca forță politică conducătoare a societății. Un loc aparte ocupă, în acest context etic, educația comunistă a tineretului.

În legătură cu necesitatea formării noului profil moral și cu munca de educare în rîndul tineretului pentru înlăturarea consecințelor unor influențe morale străine spiritualității noastre, tovarășul **Nicolae** Ceaușescu spunea recent la Conferința U.A.S.R. : **„În perfecționarea activității sociale un loc important îl ocupă combaterea diferitelor tendințe nesănătoase — rezultat al vechiului, al influențelor străine socialismului — care se mai manifestă încă în societatea noastră. Partidul nostru se preocupă constant de promovarea eticii comuniste în întreaga viață socială, de realizarea echității socialiste în toate domeniile de activitate, de dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor, militînd activ împotriva a tot ceea ce este vechi, perimat, pentru triumful noului în toate domeniile de activitate, pentru formarea omului nou al societății de mîine, pentru victoria comunismului".**

Societatea socialistă românească, prin noul tip de relații umane pe care le-a creat, prin întreaga sa configurație morală, oferă un exemplu viu de împlinire a unora din cele mai înaintate aspirații morale ale omului.

Așadar, concepția etică marxistă, înțeleasă sub aspectele sale teoretice și practice, își găsește o existență de sine stătătoare în cadrul marxismului, dovedind prin aceasta că filozofia marxistă se prezintă ca un tot organic, indivizibil și totodată ca o călăuză spirituală a procesului complex de edificare a socialismului și comunismului și de realizare a omului ca subiect creator în toate formele activității sale.

Mircea CRISTEA

STATUTUL

Uniunii Asociațiilor Studențești din România

(PROIECT)

Publicăm în acest număr proiectul de Statut al Uniunii Asociațiilor Studențești din România aprobat de Conferința a VII-a a U.A.S.R., pe baza căruia s-a și trecut la constituirea organismelor unice de conducere a activității asociațiilor studențești la toate nivelele vieții universitare. Potrivit hotărîrii aceluiași for suprem al organizației noastre, proiectul de față va fi supus dezbaterii largi a tuturor membrilor organizației, observațiile și propunerile urmînd să fie trimise direct Consiliului U.A.S.R. sau redacției noastre.

Consiliul U.A.S.R., ca urmare a mandatului încredințat de Conferință, pe baza cadrului principial și a reglementărilor stabilite de aceasta, într-o viitoare plenară va lua în discuție amendamentele propuse, va definitiva și adopta textul statutului.

Caracterul, scopul și obiectivele Uniunii Asociațiilor Studențești din România

Uniunea Asociațiilor Studențești din România este organizația unică, reprezentativă, politică și profesională a tineretului universitar, animat de idealurile nobile ale socialismului și comunismului.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România este parte integrantă a Uniunii Tineretului Comunist — organizația revoluționară a întregului tineret din patria noastră. Uniunea Asociațiilor Studențești din România militează, în deplină unitate cu generația tînără a patriei, pentru înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român, forța politică conducătoare în Republica Socialistă România.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România sprijină școala superioară în formarea viitorilor specialiști cu o înaltă pregătire teoretică și practică, cultivă pasiunea pentru studiu și cercetare științifică, dezvoltă responsabilitatea socială față de obligația fundamentală a studențimii de a se instrui la nivelul exigențelor impuse de construcția socialistă în patria noastră, de ritmul rapid al dezvoltării științei, tehnicii și culturii contemporane. Uniunea Asociațiilor Studențești din România contribuie la integrarea activă a studențimii în viața universitară, la perfecționarea continuă a procesului instructiv-educativ, la desfășurarea în bune condițiuni a activității în instituțiile de învățămînt superior. Reprezentanți ai asociațiilor și ai Uniunii Asociațiilor Studențești — conform Legii învățămîntului — fac parte cu drept de vot deliberativ din organele colective de conducere ale facultăților, instituțiilor de învățămînt superior și al Ministerului Învățămîntului.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România contribuie prin întreaga sa activitate la cunoașterea și însușirea aprofundată de către studenți a politicii Partidului Comunist Român, la înarmarea lor cu ferme convingeri politice și ideologice, în spiritul concepției științifice despre lume și viață a clasei muncitoare — materialismul dialectic și istoric, la formarea lor multilaterală ca intelectuali comuniști, cu un larg orizont științific, în măsură să înțeleagă și să interpreteze procesele și fenomenele lumii contemporane de pe pozițiile politice și ideologice ale Partidului Comunist Român.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România educă tineretul universitar în spiritul dragostei înflăcărate și al atașamentului profund față de scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România, al hotărîrii de a-și închina cunoștințele dobîndite, energia și talentul, elanul și capacitatea creatoare, întreaga viață cauzei nobile a construirii socialismului și comunismului, apărării cuceririlor revoluționare ale poporului, înfloririi și propășirii națiunii române.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România cultivă tradițiile de luptă revoluționară ale eroicei noastre clase muncitoare, ale partidului comunist, tradițiile progresiste ale poporului român și naționalităților conlocuitoare, ale intelectualității înaintate, ale mișcării revoluționare de tineret și studenți din țara noastră. Uniunea Asociațiilor Studențești dezvoltă sentimentul frăției dintre studenții români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare, care, muncind și trăind laolaltă, se pregătesc pentru a sluji același ideal — fericirea și bunăstarea întregului popor, continua înflorire a patriei comune, Republica Socialistă România.

Prin activitatea multilaterală pe care o desfășoară, Uniunea Asociațiilor Studențești din România contribuie la valorificarea posibilităților largi create de orînduirea noastră pentru afirmarea plenară a studențimii în viața social-politică a țării, în efortul creator al oamenilor muncii de ridicare continuă a patriei pe noi trepte ale progresului și civilizației.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România educă tineretul universitar în spiritul principiilor etice ale umanismului socialist, militează pentru formarea trăsăturilor morale ale omului înaintat, cinstea și modestia, respectul pentru adevăr, răspunderea pentru îndeplinirea sarcinilor obștești, comportarea demnă în societate și familie, atitudinea combativă față de manifestările ideologiei și moralei burgheze, hotărîrea de a se afla în primele rînduri pentru promovarea a tot ceea ce este nou și înaintat.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România inițiază activități pentru lărgirea orizontului de cultură al tineretului universitar, sprijină formarea și dezvoltarea discernămîntului și a fermității ideologice în aprecierea valorilor artei și culturii naționale și universale, contribuie la educarea studenților ca promotori ai culturii înaintate, socialiste, inspirată din realitățile țării noastre, pusă în slujba progresului multilateral al patriei.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România organizează activitatea sportivă de masă, contribuie la afirmarea mișcării sportive studențești de performanță, dezvoltă turismul universitar, organizează odihna și recrearea studenților în timpul vacanțelor. Uniunea Asociațiilor Studențești desfășoară în institute și facultăți activități teoretice și aplicative în vederea pregătirii studenților pentru apărarea patriei.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România dezvoltă grija și răspunderea studenților față de păstrarea și folosirea judicioasă a bunurilor materiale puse la dispoziția lor, participă la rezolvarea tuturor problemelor legate de asigurarea condițiilor de muncă și viață ale tineretului universitar, exercită controlul obștesc în cămine, cantine și unități medico-sanitare, asigură asistența socială a studenților.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România militează activ pentru promovarea principiilor politicii externe a Partidului Comunist Român îndreptată spre întărirea relațiilor de prietenie și colaborare frățească cu toate țările socialiste, de întărire și dezvoltare a coeziunii mișcării comuniste și muncitorești, de extindere a cooperării cu toate statele, indiferent de orînduirea lor social-politică, de intensificare a legăturilor de solidaritate cu popoarele care luptă pentru libertate și independență națională, pentru progres economic și social, împotriva imperialismului și reacțiunii, spre afirmarea în viața politică internațională a relațiilor bazate pe respectarea cu strictețe a independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, egalității în drepturi și avantajului reciproc.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România educă tineretul universitar în spiritul internaționalismului proletar, dezvoltă continuu relațiile de prietenie și colaborare frățească cu studenții din toate țările socialiste, cu organizațiile progresiste și democratice ale studențimii din toate țările, își afirmă solidaritatea activă cu lupta tineretului studios pentru apărarea intereselor vitale și cucerirea drepturilor sale legitime, împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru eliberare socială și națională, contribuind la întărirea unității de acțiune a forțelor progresiste și democratice din lume.

Uniunea Asociațiilor Studențești din România se poate afilia la organizațiile internaționale studențești ale căror obiective și activități nu contravin principiilor fundamentale ale prezentului Statut.

CAPITOLUL I
Principiile organizării și activității Uniunii Asociațiilor Studențești din România

ART. 1. Asociațiile studențești reprezintă forma specifică de organizare a activității Uniunii Tineretului Comunist în învățămîntul superior; ele se constituie pe facultăți sau institute. Pentru înfăptuirea obiectivelor și sarcinilor ce revin Uniunii Asociațiilor Studențești din România, asociațiile studențești, în strînsă colaborare cu organele de conducere ale institutelor și facultăților, organizează activități în sprijinul bunei desfășurări a procesului instructiv-educativ, inițiază acțiuni politico-ideologice, științifice, cultural-artistice, sportive, turistice, voluntar-patriotice și de pregătire pentru apărarea patriei, se ocupă de soluționarea problemelor profesionale și social-gospodărești ale studenților, de exercitarea controlului obștesc și asigurarea bunei gospodăriri a bunurilor puse la dispoziție de stat.

ART. 2. Cînd într-o instituție de învățămînt superior există mai multe asociații studențești (pe facultăți), acestea fac parte din uniunea asociațiilor studențești din instituția respectivă.

Asociațiile și uniunile de asociații studențești dintr-un centru universitar fac parte din uniunea asociațiilor studențești din centrul universitar respectiv.

Uniunile asociațiilor studențești din centrele universitare, respectiv asociațiile sau uniunile asociațiilor studențești din instituțiile de învățămînt superior (în cazul localităților cu un singur institut) fac parte din Uniunea Asociațiilor Studențești din România.

ART. 3. La baza structurii și activității Uniunii Asociațiilor Studențești din România se află principiul centralismului democratic.

a) Toate organele de conducere sînt alese și răspund în fața celor care le-au ales.

b) Organele asociațiilor și uniunilor asociațiilor studențești își desfășoară activitatea pe baza principiilor muncii și conducerii colective.

c) Prevederile Statutului sînt obligatorii pentru toate asociațiile studențești și pentru toți membrii, indiferent de funcțiile pe care le dețin.

Hotărîrile organelor superioare sînt obligatorii pentru organele inferioare, precum și pentru toți membrii asociațiilor subordonate. Minoritatea se supune necondiționat majorității și este obligată să aplice în practică hotărîrile adoptate.

ART. 4. Asociația studențească asigură membrilor săi largi posibilități pentru exprimarea deschisă a părerilor, stimulează inițiativa, spiritul critic și autocritic, antrenează un larg activ obștesc pentru înfăptuirea obiectivelor sale.

ART. 5. Conducerea de către partid constituie principiul fundamental al întregii activități a Uniunii Asociațiilor Studențești din România. Asociațiile și uniunile studențești lucrează sub conducerea și îndrumarea nemijlocită a organelor și organizațiilor de partid respective.

ART. 6. Uniunile asociațiilor studențești din centrele universitare, respectiv asociațiile sau uniunile asociațiilor studențești din instituțiile de învățămînt superior (în cazul localităților cu un singur institut) sînt părți componente ale organizațiilor municipale și orășenești ale Uniunii Tineretului Comunist și își desfășoară activitatea sub îndrumarea nemijlocită a organelor de conducere ale acestora.

Consiliul Uniunii Asociațiilor Studențești din România își desfășoară activitatea sub îndrumarea nemijlocită a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist — organ unic de conducere a organizației revoluționare a tineretului din patria noastră.

CAPITOLUL II
Membrii
Calitatea de membru

Art. 7. Pot fi membri ai asociațiilor studențești studenții de la cursurile de zi, indiferent de vîrstă, și absolvenți, cetățeni ai Republicii Socialiste România, care sînt de acord cu principiile și obiectivele Uniunii Tineretului Comunist și ale asociațiilor studențești și se angajează să contribuie activ la înfăptuirea lor.

Primirea în asociații studențești se face pe baza prevederilor Statutului U.T.C., la cerere și individual, de către Consiliul asociației studențești din facultate (institut). Cei care devin membri ai asociațiilor studențești devin astfel membri ai Uniunii Tineretului Comunist.

ART. 8. Membrii Uniunii Tineretului Comunist care devin studenți sînt de drept membri ai asociațiilor studențești.

O dată cu încetarea calității de student, membrii asociațiilor studențești își continuă activitatea obștească ca uteciști în organizațiile U.T.C. de la viitoarele locuri de muncă, cu condiția încadrării în limitele de vîrstă prevăzute prin Statutul Uniunii Tineretului Comunist.

ART. 9. Absolvenții, membri ai U.T.C., încadrați în învățămîntul superior, sau care fac parte din activul studențesc, își desfășoară activitatea obștească în calitate de membri ai asociațiilor studențești.

Drepturi și îndatoriri

ART. 10. Drepturile și îndatoririle membrilor asociațiilor studențești decurg din prevederile corespunzătoare ale Statutului Uniunii Tineretului Comunist și din specificul activității universitare.

ART. 11. Membrii asociațiilor studențești au următoarele drepturi:

a) să participe la activitățile politice, cultural-artistice, distractive, sportive, turistice și social-gospodărești inițiate de asociațiile studențești;

b) să participe la dezbaterea tuturor problemelor și la elaborarea hotărîrilor privind activitatea Uniunii Asociațiilor Studențești din România, să-și exprime liber părerile în adunări, în fața organelor de conducere, în presa studențească și de tineret;

c) să aleagă și să fie aleși în organele de conducere ale asociațiilor, uniunilor asociațiilor studențești și ale Uniunii Tineretului Comunist; să aleagă și să fie aleși ca reprezentanți ai asociațiilor sau uniunilor de asociații în consiliile profesorale (senate);

d) să participe personal la toate dezbaterile în care urmează a se lua o hotărîre privind activitatea sau comportarea sa;

e) să se adreseze cu orice problemă privind activitatea studențească organelor de conducere ale asociațiilor, uniunilor asociațiilor studențești sau ale Uniunii Tineretului Comunist, să ceară sprijin în rezolvarea problemelor personale;

f) să folosească bunurile și mijloacele care aparțin sau sînt la dispoziția Uniunii Asociațiilor Studențești din România.

ART. 12. Membrii asociațiilor studențești au următoarele îndatoriri:

a) să activeze în asociația din care fac parte, să respecte disciplina de organizație și să-și îndeplinească cu conștiinciozitate sarcinile obștești; să plătească cotizația de membru;

b) să se preocupe permanent de cunoașterea și însușirea politicii Partidului Comunist Român și să militeze activ pentru traducerea ei în viață;

c) să-și însușească concepția marxist-leninistă despre lume și viață, să-și dezvolte continuu pregătirea ideologică, să manifeste vigilență și fermitate politică față de influențele ideologiei burgheze;

d) să se pregătească cu perseverență, să se preocupe de perfecționarea continuă a pregătirii sale profesionale, de lărgirea orizontului științific și cultural, să-și îndeplinească la timp și în bune condițiuni toate obligațiile universitare;

e) să aibă o comportare demnă în viața universitară, în familie și societate; să fie cinstit și modest; să manifeste intransigență față de orice manifestări negative;

f) să slujească și să apere cu devotament și abnegație patria — Republica Socialistă România — să-și dăruiască elanul, energia și priceperea înfăptuirii cauzei socialismului și comunismului, înfloririi continue a națiunii române.

ART. 13. Studenții de la cursurile de zi, care nu sînt membri ai asociațiilor, beneficiază de drepturile acordate studenților, pot participa la toate activitățile asociațiilor, să aleagă și să fie aleși în organismele studențești, cu excepția organelor de conducere ale asociațiilor, uniunilor asociațiilor studențești sau ale Uniunii Tineretului Comunist.

Distincții, stimulente și măsuri disciplinare

ART. 14. Pentru rezultate deosebite obținute în activitatea profesional-științifică și obștească, membrii asociațiilor studențești sînt evidențiați prin acordarea de diplome, premii, se bucură de prioritate în folosirea mijloacelor de care dispune Uniunea Asociațiilor Studențești din România, precum și de alte stimulente.

ART. 15. Aplicarea, ridicarea sancțiunilor și reprimirea în asociațiile studențești se face conform prevederilor Statutului Uniunii Tineretului Comunist.

CAPITOLUL III
Structura organizatorică și organele de conducere
Asociația studențească

ART. 16. Forul superior al asociației studențești din facultate (institut) este adunarea generală sau conferința care se convoacă de către consiliu cel puțin o dată la doi ani. Adunarea generală sau conferința se poate convoca și la cererea unei treimi din numărul membrilor.

ART. 17. Adunarea generală (conferința) asociației studențești din facultate (institut) are următoarele atribuții:

a) dezbate și aprobă raportul de activitate a Consiliului, a comisiei de cenzori și programul de activități;

b) analizează activitatea financiară pe perioada expirată și adoptă bugetul;

c) alege consiliul asociației studențești din facultate (institut), comisia de cenzori și delegații la conferința uniunii asociațiilor imediat superioare;

d) alege reprezentanții asociației studențești din facultate (institut) în consiliul profesoral.

ART. 18. Consiliul asociației studențești din facultate (institut) are următoarele atribuții:

a) conduce activitatea asociației studențești între adunările generale (conferințe); îndrumă, coordonează și controlează activitatea organizațiilor din ani sau secții;

b) colaborează cu consiliul profesoral în toate problemele privind desfășurarea procesului instructiv-educativ;

c) asigură gestionarea judicioasă a fondurilor din bugetul propriu și a mijloacelor materiale de care dispune;

d) acordă celor mai buni membri ai asociației studențești recomandări pentru a fi primiți în rîndurile Partidului Comunist Român;

e) ține evidența numerică a membrilor.

Consiliul asociației studențești din facultate (institut) este format din președinte, vicepreședinți, secretar, casier, șefi de comisii și membri.

ART. 19. Pentru rezolvarea sarcinilor asociațiilor studențești și a problemelor specifice colectivelor de stu- →

Statutul U. A. S. R.

denţi se constituie organizaţii de an (secţie) ale asociaţiilor studenţeşti.

ART. 20. Organizaţia de an (secţie) — veriga de bază a asociaţiei studenţeşti — asigură prin întreaga activitate înfăptuirea obiectivelor asociaţiilor studenţeşti, se preocupă de problemele legate de buna desfăşurare a procesului de învăţămînt, încadrarea studenţilor în disciplina universitară şi dezvoltarea răspunderii faţă de pregătirea profesională, mobilizează studenţii la acţiunile proprii sau ale asociaţiilor şi uniunilor de asociaţii studenţeşti din facultăţi, institute şi centre universitare.

Organizaţia de an (secţie) ţine evidenţa nominală a membrilor care o compun.

ART. 21. Adunarea membrilor organizaţiei de an (secţie) se convoacă de regulă lunar, analizează activitatea organizaţiei, a biroului şi adoptă hotărîri corespunzătoare ; dezbate şi aprobă programul de activităţi ; alege anual biroul şi delegaţii la conferinţa pe facultate sau institut ; confirmă responsabilii de grupe.

Între adunări, întreaga activitate a organizaţiei este condusă de birou, format din secretar şi membri.

Uniunea asociaţiilor studenţeşti din institut sau universitate

ART. 22. Forul superior al uniunii asociaţiilor studenţeşti din institut (universitate) este adunarea sau conferinţa care se convoacă de către consiliu cel puţin o dată la 2 ani. Adunarea sau conferinţa se poate convoca şi la cererea unei treimi din numărul membrilor.

ART. 23. Atribuţiile adunării sau conferinţei uniunii asociaţiilor studenţeşti din institut (universitate) sînt :

a) dezbate şi aprobă raportul de activitate al consiliului, al comisiei de cenzori şi programul de activitate ;

b) analizează activitatea financiară pe perioada expirată şi adoptă bugetul ;

c) alege consiliul uniunii asociaţiilor studenţeşti din institut (universitate), comisia de cenzori şi delegaţii la conferinţa uniunii asociaţiilor studenţeşti imediat superioare ;

d) alege reprezentanţii uniunii asociaţiilor studenţeşti din institut (universitate) în consiliul profesoral (senat).

ART. 24. Consiliul uniunii asociaţiilor studenţeşti din institut (universitate) are următoarele atribuţii :

a) conduce activitatea uniunii asociaţiilor studenţeşti între adunări (conferinţe), îndrumă, coordonează şi controlează activitatea asociaţiilor din facultăţi, a comitetelor de cămine şi cantine şi a altor organisme studenţeşti similare ;

b) colaborează cu consiliul profesoral (senatul) în toate problemele privind desfăşurarea procesului instructiv-educativ ; reprezintă uniunea asociaţiilor studenţeşti din institut (universitate) în relaţiile cu alte organe şi organizaţii ;

c) asigură gestionarea judicioasă a fondurilor din bugetul propriu şi a mijloacelor materiale de care dispune;

d) împreună cu conducerea institutului (universităţii) îndrumă activitatea revistei interne studenţeşti şi numeşte colegiul de redacţie.

Consiliul uniunii asociaţiilor studenţeşti din institut (universitate) este format din preşedinte, vicepreşedinţi, secretar, casier, şefi de comisii şi membri. Pentru conducerea muncii curente, preşedintele, vicepreşedinţii, secretarul, casierul şi şefii de comisii alcătuiesc biroul consiliului.

Uniunea asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar

ART. 25. Forul superior al uniunii asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar este Conferinţa care se convoacă de consiliul uniunii asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar respectiv o dată la 2 ani. Conferinţa se poate convoca şi la cererea unei treimi din numărul membrilor.

ART. 26. Atribuţiile conferinţei uniunii asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar :

a) dezbate şi aprobă raportul de activitate a consiliului, a comisiei de cenzori şi programul de activitate ;

b) analizează activitatea financiară pe perioada expirată şi adoptă bugetul ;

c) alege consiliul uniunii asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar, comisia de cenzori, precum şi delegaţii la Conferinţa Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din Republica Socialistă România ;

d) alege delegaţii pentru conferinţele municipale sau orăşeneşti ale Uniunii Tineretului Comunist.

ART. 27. Consiliul uniunii asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar are următoarele atribuţii :

a) conduce activitatea asociaţiilor şi uniunilor asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar respectiv ; în colaborare cu Ministerul Învăţămîntului îndrumă activitatea consiliilor de conducere ale caselor de cultură ;

b) asigură gestionarea judicioasă a fondurilor din bugetul propriu şi a mijloacelor materiale de care dispune, controlează modul în care se înfăptuieşte execuţia bugetară în institute şi facultăţi ;

c) reprezintă uniunea asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar în relaţiile cu organe de stat, instituţii şi organizaţii obşteşti.

Pentru conducerea muncii curente, consiliul uniunii asociaţiilor studenţeşti din centrul universitar alege un birou format din preşedinte, vicepreşedinţi, secretar, casier şi membri.

Consiliul se întruneşte cel puţin o dată la 3 luni.

Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România

ART. 28. Forul suprem al Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România este Conferinţa Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România care se convoacă de consiliu cel puţin o dată la 2 ani. Conferinţa se poate convoca şi la cererea unei treimi din numărul total al membrilor Asociaţiilor Studenţeşti din Republica Socialistă România. Convocarea Conferinţei şi ordinea de zi se anunţă cu cel puţin o lună înainte.

ART 29. Conferinţa Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România şi comisia de cenzori ;

a) dezbate şi aprobă raportul de activitate a Consiliului Asociaţiilor Studenţeşti în perioada dintre conferinţe şi stabileşte principalele sarcini ale Uniunii pentru perioada următoare ;

b) dezbate şi aprobă raportul comisiei de cenzori ;

c) alege Consiliul Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România şi comisia de cenzori.

d) aprobă sau modifică statutul U.A.S.R.

ART. 30. Consiliul Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România are următoarele atribuţii :

a) conduce întreaga activitate a Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România în perioada dintre conferinţe ;

b) îndrumă activitatea revistelor Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România şi numeşte colegiile de redacţie ;

c) reprezintă Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România în relaţiile cu Ministerul Învăţămîntului şi cu alte organe centrale de stat sau obşteşti ;

d) reprezintă Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România în relaţiile cu organizaţiile studenţeşti de peste hotare, atît cu cele naţionale cît şi cu cele internaţionale ;

e) adoptă bugetul Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România, întocmit de către Comitetul Executiv.

Consiliul Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România se întruneşte în şedinţe plenare cel puţin de două ori pe an. Pentru a asigura participarea activă a tuturor membrilor săi la conducerea Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România, Consiliul se constituie în comisii permanente pe domenii de activitate. Pentru conducerea muncii între plenare, Consiliul Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România alege Comitetul Executiv format din preşedinte, vicepreşedinţi, secretar şi membri.

Pentru organizarea şi controlul îndeplinirii hotărîrilor Consiliului şi ale Comitetului Executiv, pentru rezolvarea problemelor muncii curente, se constituie Biroul Comitetului Executiv format din preşedinte, vicepreşedinţi şi secretar.

Comitetul Executiv şi Biroul raportează Consiliului Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România despre activitatea desfăşurată.

CAPITOLUL IV
Atribuţiile comisiilor de cenzori

ART. 31. Comisiile de cenzori ale asociaţiilor şi uniunilor asociaţiilor studenţeşti din facultăţi, institute şi centre universitare, precum şi comisia de cenzori a Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România controlează felul în care sînt administrate fondurile şi bunurile aflate în folosinţa organizaţiilor şi răspund de activitatea lor în faţa adunărilor sau conferinţelor care le-au ales.

CAPITOLUL V
Fonduri şi mijloace materiale

ART. 32. Patrimoniul Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din România constă din diferite bunuri şi mijloace băneşti provenite din :

— cotizaţii ;
— fonduri obţinute din manifestările proprii ;
— donaţii şi subvenţii.

ART. 33. Cotizaţia de membru al Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti se stabileşte conform prevederilor Statutului U.T.C.

ART. 34. Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti din România administrează o parte din fondurile acordate de stat pentru asistenţa socială a studenţilor.

CAPITOLUL VI
Alte dispoziţii

ART. 35. Asociaţiile şi Uniunile asociaţiilor studenţeşti sînt persoane juridice.

STUDENŢII ROMÂNI LA NANCY

De mulţi ani, locuitorii oraşului Nancy — perla Lorenei — au avut primăveri călduroase. S-a nimerit să plouă exact în fiecare dintre cele zece zile în care s-a desfăşurat a 7-a ediţie a Festivalului mondial de teatru universitar. Ploaia a împiedicat mai întîi construirea acelor mici cupole de carton în care organizatorii scontau să programeze un sfert din spectacole şi a dereglat deplasările. Lucru foarte important deoarece, pentru prima oară, festivalul de tradiţie găzduit la Nancy urma să se desfăşoare nu numai în fastuoasa sală a marelui Teatru municipal sau în micile săli şi café-teatre situate în orbita pieţii Stanislas, vechiul centru geografic al festivaliştilor. Pentru prima oară festivalul „ieşea la aer", jumătate din spectacole, discuţii şi colocvii fiind programate la Laxou, aşezare suburbană, unde, pentru a găzdui artiştii au fost înălţate două cupole — „le Chapiteau" şi Cupola-cabaret de la Mareville.

Joi 24 aprilie pe scena Teatrului municipal echipa Casei de cultură a studenţilor din Bucureşti a prezentat primul spectacol cu montajul colectiv „Ultima lecţie" în faţa unei săli arhipline, care a răsplătit cu aplauze la scenă deschisă creaţia tinerilor artişti români. Dar despre aceasta să oferim cuvîntul presei franceze. Yolande Thiriet scrie în **L'Est Republicain :** „Realizarea studenţilor români se bazează pe o muncă de expresie corporală originală. Acţiunea se duce în aşa fel încît antrenează progresiv corpul. Aici se înscriu scene vizînd absurdul, violenţa, grotescul... totul fiind foarte interesant de văzut pentru noutatea tehnicilor întrebuinţate". „**Actul teatral înseamnă înainte de toate atitudine, luciditate... acestea sînt bazele pe care trupa română şi-a întemeiat căutările. Violent, emoţional, riguros, uneori de un umor negru, alteori grotesc, minuţios pus la punct, spectacolul este un fel de lecţie în genul său**" comenta cotidianul **Le Republicain Lorrain.**

În corespondenţa pe care a trimis-o ziarului **Le Monde**, criticul teatral Claude Sarraute îşi începea astfel relatarea : „**Acest festival este un buzunar cu surprize, trebuie să arunci la o parte o mulţime de poncifuri înainte de a descoperi — uneori — în fundul buzunarului recompensa anunţată. Astfel este Teatrul universitar din Bucureşti**".

În afară de reacţia călduroasă a sălii, la Nancy şi Laxou, în afară de comentariile presei, „indicii" ale succesului românesc sînt în acelaşi timp aprecierile entuziaste ale colegilor din Toulouse, Madrid, Bratislava, Londra, Geneva, care au luat cuvîntul la colocviul în care s-a dezbătut spectacolul nostru pentru a-i releva calităţile, ale studenţilor din oraş sau ale membrilor din alte formaţii care ne-au oprit deseori pe stradă pentru a ne felicita. **„Am numai cuvinte de laudă pentru studenţii români care, la prima participare la Nancy, au fost nu numai o surpriză plăcută dar care, prin valoarea ideilor şi a realizării scenice implicate în spectacol au contribuit substanţial la reuşita manifestării noastre"** îmi spunea dl. Jack Lang, directorul festivalului. Explicaţia acestor aprecieri trebuie desigur căutată în contextul general al festivalului, dominat, exclusiv, de tendinţa experimentală. Majoritatea spectacolelor prezentate au

fost montaje colective, fundamentate pe o simbolistică mai mult sau mai puţin limpede a gesturilor, a elementelor vizuale. Uneori aceste căutări erau grefate pe un text aparţinînd unui membru al trupei sau unui autor tînăr. Doar patru, cinci spectacole au pornit de la texte cunoscute — Brecht, Arrabal, Eschil sau Genet, dar şi aici reprezentaţia a depăşit aşa-zisul stil de mizanscenă tradiţional plonjînd în căutări vizuale sau sonore mai mult sau mai puţin de „avangardă". Într-un festival caracterizat prin preponderenţa vizualului asupra cuvîntului s-au conturat de la început două linii. Au fost mai întîi cei care au crezut că prin decoruri abracadabrante, gesturi de multe ori arbitrare. proiecţii luminoase şi „zgomote" ţinînd de muzica concretă se eliberează de ...corsetul textului şi se apropie de profunzimile nebuloase ale teatrului **foarte modern.** Lucrate în acest sens, spectacolele studenţilor italieni din Genova sau ale trupei profesioniste Studio din Amsterdam au deziluzionat. Apoi unii regizori au încercat să dubleze comunicarea verbală cu metafore vizuale complicate, ceea ce a împiedicat o bună înţelegere din partea publicului, căruia limba în care se rostea textul îi era impenetrabilă, iar imaginile oferite nu puteau fi percepute integral, fiind concepute în dependenţă de cuvînt. În asemenea situaţie, frecventă la festivalurile de teatru unde limba rămîne încă un obstacol, multe spectacole inteligent construite nu au avut succesul meritat. E cazul columbienilor de la Universităţile din Cali şi Medellin, al italienilor din Bari, al polonezilor din Lublin etc.

Adeziunea unanimă s-a îndreptat spre genul de spectacol epurat de cuvînt pînă la limitele posibilului, construit pe acţiune, pe expresia corporală a actorilor eliberaţi de rigorile mizanscenei clasice, şi — mai ales — pe simbolistica ansamblului, a grupului privit în totalitate ca element dramatic. S-a vorbit mult de relaţiile unei asemenea viziuni cu filmul, cu sculptura, s-au amintit creaţiile lui Grotowski sau cele de la Living Theatre pentru a se defini cît de cît acest nou gen de spectacol care, festivalul a dovedit-o, se răspîndeşte pe toate continentele, mai ales în mediul teatrului universitar. Cu o expresivitate concentrată în fiecare moment, cu un ritm riguros, fără nimic inutil, cu o coerentă perfectă a ideii de spectacol, „Ultima lecţie" a studenţilor români a părut, în acest cadru, nu o simplă căutare, ci un lucru împlinit şi rotund, ţinînd de un teatru angajat, modern şi comprehensibil, fără să depăşească niciodată limitele artei teatrale ca gen.

Înmănunchind experienţa colectivă a unor trupe compuse în majoritate din studenţi fără antecedente teatrale, **Nancy '69** a oferit un excelent prilej de cunoaştere a acestui creuzet în care fermentează teatrul de mîine : teatrul universitar de amatori. Printre succesele de amploare ale festivalului s-au înscris anul acesta Cartoon Archetypical Slogan din Londra, Bread and Puppet Theatre şi El Campesino din Statele Unite, Noua Companie din Avignon, Pistolteatret din Stockholm. Dintre acestea numai Bread and Puppet, trupa lui Peter Schumann, era cunoscută în lumea teatrului datorită succesului de anul trecut, tot de la Nancy. Spectacolul lor, „Urletul oamenilor după hrană", parafrazînd mituri biblice, se constituie într-un rechizitoriu al războiului dus de S.U.A. în Vietnam, expresia scenică sprijinindu-se pe realizarea în grup a unor mari „tablouri" numite parabole, înfăţişînd violenţa agresorilor, suferinţele poporului, foamea. Montajul colectiv al englezilor de la „Cartoon" porneşte şi el de la tema războiului din Vietnam, analizînd în scurte scene de pantomimă „viaţa unui american mediu", urmărind influenţa şcolii, a presei şi televiziunii asupra conştiinţei acestuia pînă în momentul plecării la război şi al morţii, publicul fiind direct solicitat să participe la această tentativă a angajării responsabilităţii umane. Spectacolele americanilor, englezilor, suedezilor au avut în acelaşi timp şi meritul — sau valoarea — de a fi luptat, pe planul actului teatral, cu întreaga galerie a poncifurilor şi confuziilor înstăpînite în multe sisteme de mizanscenă, în numele unui teatru determinat de sinceritate expresivă, limpezime a ideilor şi formelor. În acest context şi-a spus cuvîntul în reuşita valorică a festivalului şi spectacolul studenţilor români, fundamentat militant pe ideea înţelegerii între popoare, a înlăturării pericolului războiului, actual în conţinut şi în realizare, simbol al teatrului de calitate practicat în ţara noastră.

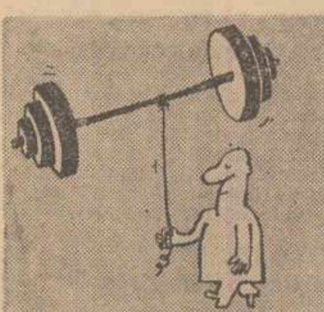
Totul a fost teatru. Dar nu numai atît. Timp de zece zile am fost oaspeţii studenţilor din Centrul universitar Nancy, ne-am întîlnit la masă sau în cluburi, pe stradă sau în săli de spectacol cu colegii noştri francezi care ne-au înconjurat cu prietenia şi înţelegerea lor tinerească.

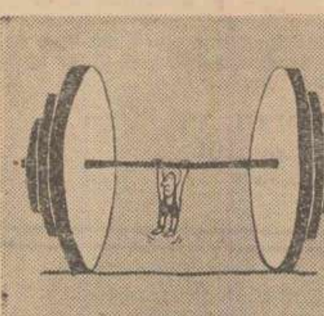
Prima participare românească la această manifestare artistică de tradiţie şi prestigiu a fost, în totalitate, rodnică, de bun augur.

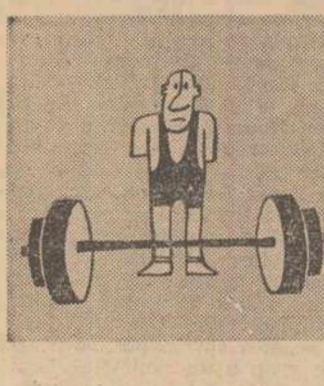
Eugen PATRICHE

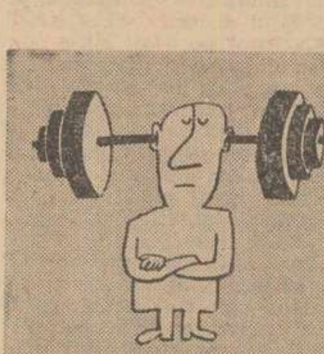
etc

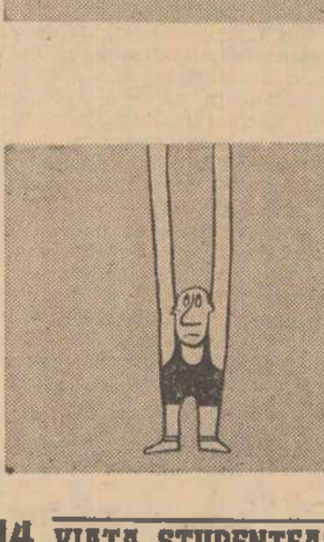
Cinci caricaturi de SANDU VIOREL

Arta... țestoasă

După ce și-a imortalizat numele pe numeroasele sale pînze, Salvador Dali s-a hotărît să dea naștere unei creații care să-l proslăvească nu numai pe uscat, ci și pe întinsul apelor. Schițînd pe carapacea unei broaște țestoase un desen simplu, important fiind autograful, pictorul a dus-o în largul mării, lăsînd-o în voia valurilor. Astfel a fost creată prima producție artistică plutitoare.

Ziua fără timp

În fiecare an, la 10 iulie, tineretul din Tokio se îndreaptă spre parcul Meygi. Băieții și fetele merg perechi, fără să se grăbească. Și de ce s-ar grăbi? Pentru ei această zi este ziua fără timp.

Tinerii japonezi aduc cu ei ceasuri vechi de buzunar, ceasuri de mînă, ceasuri deșteptătoare și le aruncă pe un rug special instalat. Tradiționalul ritual al arderii simbolizează nemurirea iubirii dintre doi îndrăgostiți și nețărmurita lor fericire care îi face să nu țină seama de scurgerea timpului.

Operații... operative

800 de soldați din armata columbiană, încartiruiți în orășelul Manisales, au fost operați de amigdalită. Această operație, impresionantă prin proporția pe care a luat-o, a fost efectuată de medicul militar după ce a aflat că un punct al noului regulament prevede plata pentru fiecare intervenție chirurgicală.

Benzină cu bucata

Pe viitor, conducătorii de automobile vor putea achiziționa benzina cu bucata. Forma uscată a carburantului se sprijină pe așa-numita microcapsulare, la care picături extrem de mici de benzină sînt înconjurate de cîte o capsulă. Prin presiune sau căldură, capsulele legate între ele plezneșc și eliberează benzina.

Curse pe nisip

Dincolo de Atlantic publicul este din ce în ce mai pasionat pentru cursele de automobile printre dune. La aceste curse participă vehiculele cele mai ciudate, un exemplu constituindu-l „Boya-Boot"-ul realizat de firma Hurst. Echipat cu un motor General Motors 8 V, și cu o transmisie automatică, „Boya-Boot"-ul este prevăzut cu patru roți motrice, ale căror cauciucuri au fost realizate de către cunoscuta firmă Goodyear. Bineînțeles, este vorba de niște cauciucuri speciale care aderă la orice fel de teren și care permit realizarea vitezei de 240 km/h. Bolizii nu ating o astfel de viteză, însă la încercări s-a obținut o medie de 160 km/h, ceea ce este destul de mult avînd în vedere traseele pe care sînt destinate să meargă. Prevăzute cu camere duble, cauciucurile sînt o reală garanție pentru piloții acestor bolizi de dune.

Camionul submarin

O societate engleză va pune în circulație într-un viitor foarte apropiat primul camion... submarin. Acest interesant camion poate rula la 200 de metri adîncime și, în plus, se poate cățăra pe stînci ca un crab obișnuit. Bineînțeles că posedă și alte caracteristici care-l deosebesc radical de un crab. Astfel, de la bordul lui se pot face o mulțime de operații importante ca: salvare, luare de eșantioane de pe fund, săpare de tuneluri pentru conductele submarine. Echipajul camionului poate sta la adîncime mai mult timp, întrucît el este înzestrat cu o bucătărie și un dormitor. Se poate lucra în orice condiții de presiune, iar energia necesară este furnizată de la suprafață de către o conductă de legătură. În prezent prețul camionului este de 350 000 de lire.

Mersul omului și tehnica

Studiul locomoției naturale a omului n-a atras atenția specialiștilor decît în ultima vreme. Astfel, la proiectele spațiale s-au preconizat vehicule care aveau obișnuitele roți înlocuite de niște dispozitive și articulații asemănătoare celor umane.

Un astfel de „obiect mergător", la origine destinat proiectului „Surveyor", ce trebuia utilizat la alunizare și care apoi a fost abandonat, a fost transformat într-un interesant mijloc de locomoție pentru copiii infirmi care nu se pot deplasa singuri. Tinerii infirmi s-au și obișnuit cu noile scăunele mergătoare.

Syncrofonul

Syncrofonul este un aparat format dintr-un magnetofon și un proiector pentru diapozitive, legate între ele prin-

tr-un sincronizor. Prin intermediul acestei tehnici audio vizuale se pot realiza diferite spectacole sau conferințe, comentariul diapozitivelor fiind făcut de magnetofon.

Miniaturi contemporane

Maya Witowiak din Varșovia este o artistă care s-a consacrat genului miniaturilor. Ea pictează în miniatură portretele femeilor celebre din diferite epoci. De asemenea, execută portrete de femei contemporane pe plăci de fildeș. Astfel, în prezent lucrează portretul actriței poloneze Barbara Brylska.

Umor cu lingurița

— Am dat peste un medic, care face literalmente minuni. Fără nici o exagerare, mi-a vindecat nevasta în numai 5 minute.

— Cum?

I-a spus că toate maladiile de care se plîngea vestesc apropierea bătrîneții.

★

Un cunoscut actor de film observă la un moment dat pe platou o figură necunoscută.

— Cine sînteți dv.? i se adresează actorul.

— Sînt cascador și vă înlocuiesc în momentele periculoase ale rolului dv.

— Perfect. În acest caz v-aș fi recunoscător dacă v-ați duce la mine acasă și i-ați explica nevestei-mi unde am fost noaptea trecută.

★

Clienta indignată se adresează responsabilei spălătoriei:

— Uitați-vă ce-ați făcut?!

— Nu văd nimic rău. Sînt două dantele albe bine spălate și apretate.

— Dantele? Eu v-am dat la spălat un cearșaf...

★

Discuție între puști.

— Eu și cu tata știm tot ce este pe lume.

— Da? Atunci spune-mi unde este polul Sud?

— Asta știe tata...

★

Un localnic se adresează unui vînător:

— Domnule la cîteva mile de aici, spre nord am văzut numeroase urme de tigri.

Vînătorul: Și în ce direcție e sudul?

★

Profesorul: Care dinți apar ultimii la om?

Bobby: Cei artificiali, sir.

★

Micul Johny îi spune tatălui său:

— Mi se pare că soră-mea Ruth vede în întuneric.

— De unde ai mai scos-o și pe asta?

— Păi, aseară, cînd stătea cu mister Smith pe întuneric în sufragerie am auzit-o întrebîndu-l de ce nu s-a bărbierit.

Distracție plăcută

La teatru, în timpul antractului, o doamnă se adresează spectatorului din spate:

— Sper că nu vă deranjează pălăria mea. Dacă vreți o scot.

— Oh, nu! Pălăria dv e mult mai caraghioasă decît piesa!

Confuzii

Picasso surprinzînd un hoț în casa sa și neputîndu-l prinde este rugat de poliție să facă un portret pentru ca să ușureze ancheta. Portretul făcut din memorie de către pictor este trimis la toate posturile de poliție. O săptămînă mai tîrziu o duzină de suspecți au fost arestați. Printre ei se găseau: o mașină de spălat, o călugăriță și un autoturism decapotabil.

Surpriza a două bilete la teatru

Soții Durand sînt foarte surprinși cînd, într-o dimineață, primesc două bilete la premiera teatrală din aceeași seară, cu următoarele cuvinte: „Ghiciți cine vi le trimite". Toată ziua s-au întrebat cine a putut să le facă o surpriză așa de plăcută. Seara s-au dus la spectacol și s-au întors foarte tîrziu. La întoarcere au avut trista surpriză să constate că locuința lor fusese prădată. Pe masă însă era un mic bilețel: „Acum știți cine v-a trimis biletele".

Umor studențesc

- *Un student de la Conservator se plîngea:*

  — Am căzut din cauza unui... capriciu.

- *E foarte riscant să te căsătorești cu o studentă de la Conservator. Ești sigur că îți va face muzică de... cameră.*

- *Opinia unui student leneș de la Studii economice: singurul lucru care merită să fie luat în evidență e amortizarea (se referea la arcurile de la pat?!).*

- *Somnoroșii nu sînt admiși la Facultatea de finanțe, fiindcă dorm în... bancă?!*

- *Un frizer a remarcat că sînt mulți studenți cu plete și profesori cu... favoriți.*

Un cîine cu coarne?

O doamnă se prezintă la vamă cu un berbec în mașină.

„Nimic de declarat?" întrebă vameșul.

„Nu, nu am nimic"

„Bine, dar acest animal?"

„Acesta e cîinele meu"

„Un cîine cu coarne?..."

Atunci doamna răspunde, scoasă din răbdări: „Vă rog, pînă aici. Viața particulară a cîinelui meu nu vă privește..."

Explicație

— Draga mea, copilul m-a pus din nou într-o situație dificilă. Îmi cere să-i spun ce înseamnă o logodnică. Cum să-i explic?

— Foarte simplu. Spune-i că logodnica este femeia căreia i se promite tot ceea ce i se refuză mai tîrziu soției.

Gelozie în rai

Adam s-a întors acasă în zorii zilei. Eva i-a făcut un scandal de pomină.

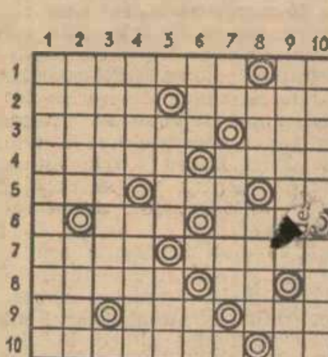
— Ascultă, comoara mea — zise în cele din urmă Adam — cu cine te-aș fi putut înșela? Doar știi că în întreg raiul nu sîntem decît noi doi.

Totuși Eva nu l-a crezut și, după ce Adam a adormit, i-a numărat cu grijă coastele.

Previziuni funeste și... consolări

Pe baza studiilor datelor meteorologice asupra căderii ploilor și a exploziilor cazanelor cu aburi în diferite părți ale S.U.A., profesorul Loomis a emis o teorie originală cu privire la sfîrșitul lumii. El presupune că, în urma izbucnirii unor vulcani submarini, apa oceanului se va putea strecura spre nucleul fierbinte al Pămîntului, aflat, după cum se știe, în stare topită. Aici, apa, transformîndu-se în vapori, va acționa cu o forță uriașă, provocînd ruperea Pămîntului în bucăți. Dar, susține profesorul, există o consolare: rămășițele „Pămîntului" își vor schimba traiectoriile, iar oamenii rămași pe ele vor putea face noi descoperiri și, mai ales, vor putea face cunoștință cu celelalte planete ale sistemului solar.

În extremis!

ORIZONTAL: 1) Altă silabă — Cuvînt final; 2) Act la teatru — Artiste efemere; 3) Păstăi mari — Pipetă... mică; 4) Tricouri curate — Mare ogar; 5) Repus în lege — Zapciu olog — Barbu Ciubuc!; 6) Aisberguri... reci — Portar de fotbal!; 7) Romani iuți — Tătari năvălitori; 8) Suport de macara — Borviz cald; 9) Cută! — Acel drum — Refren popular!; 10) Veșnic scutit — La sfîrșitul trenului!

VERTICAL: 1) Insulari pirați; 2) Supărare impusă — Vornic albit; 3) În extremis (masc. pl.)!; 4) Cetere acordate — Ordin de atac; 5) Țapi mari — Între două pauze!; 6) Edificiu modern — Înconjur terminat!; 7) Elena Oprea! — A sprijini în... extremis!; 8) Sloi... jilav — Mașină de uzură; 9) Epistolă cu antet — Noapte scurtă; 10) Gramatică din Elada — Ce este un verb (Apropo de Brașov!).

D. BUJDOIU

Soluția jocului „3-2"

1. Campionate; 2. Orar — Număr; 3. Po — Opinii; 4. Amînări — Nu; 5. Calul — Tel; 6. It — Măcar — T; 7. Afet — Pili; 8. P. — I. Ace — Um; 9. Oraș — Alina; 10. Mutări — Nit.

DACĂ VEȚI CANDIDA LA BIOLOGIE

Observații cu privire la desfășurarea examenului de admitere la Facultatea de biologie, cu referiri speciale asupra examenului la Anatomia și fiziologia omului

Alegerea specialității este determinată în mare măsură de factori personali, subiectivi. Este vorba despre înclinația, atracția, interesul deosebit al fiecăruia pentru un anumit domeniu de preocupări. Cel care vrea să devină specialist într-ale științei trebuie să-și dea bine seama de puterea înclinației și interesului său pentru ramura respectivă. De remarcat că nu ajunge satisfacția pe care ți-o dă lectura sau audierea lecțiilor. Ceea ce trebuie să existe este o capacitate firească de a-ți pune și rezolva probleme, de a sesiza mersul științei, ce e solid și definitiv stabilit și ce poate și trebuie încă investigat. Aceasta înseamnă gîndire personală și activitate personală. Pentru un viitor biolog, de pildă, este extrem de important ca, încă înainte de facultate, să fi realizat lecturi extrașcolare și, poate mai important, să fi luat contact direct, personal, cu natura vie — observînd, colecționînd, făcînd mici experiențe.

În sfîrșit, trebuie dobîndită o imagine cît mai clară asupra viitorului cadru de lucru ca biolog. Absolvenții facultăților de biologie lucrează în general ca profesori în învățămîntul liceal sau ca cercetători — în acest din urmă caz — după o specializare mai adîncită. Ambele sfere de activitate reclamă condițiile despre care am vorbit mai sus; în plus, fiecare din cele două forme de lucru are particularitățile sale. Referindu-ne la cercetare, de pildă, este limpede că aceasta nu se poate realiza fără dăruire totală, fără o tenacitate deosebită, fără puterea de a munci mult, lipsit fiind adesea de satisfacții imediate; fenomenele investigate nu se lasă descifrate ușor și trebuie într-adevăr să nu te descurajezi cînd vezi că un mare volum de muncă nu se concretizează.

Să spunem că ne aflăm în situația în care alegerea este făcută, hotărîrea [illegible] motivată, justificată. Trebuie deci să ne pregătim pentru concursul de admitere. Dar cum anume trebuie să procedăm?

Un prim lucru, foarte important: nu este nevoie de un volum de cunoștințe mai mare decît cel din manual. Nimeni nu poate fi oprit să învețe mai mult, dar comisia acordă aceeași notă maximă și candidatului care face dovada unei pregătiri cu totul ieșite din comun și celui care se încadrează foarte bine în programul liceal. Dacă toți candidații ar fi foarte stăpîni pe cunoștințele obligatorii din manual ar lua toți nota zece și chiar dacă ar fi o mie de candidați pe o sută de locuri, într-o asemenea situație ar fi admiși cu toții.

De remarcat, în ce privește volumul de cunoștințe, că abordarea unor lucrări tratate la nivel superior poate adesea să creeze confuzii în cunoștințele candidatului. Or, ceea ce interesează în aprecierea candidatului este claritatea, maturitatea gîndirii sale. Se impune astfel să nu se învețe nimic pe dinafară, să se urmărească eliminarea oricărei confuzii, a oricărei neînțelegeri. Mai bine mai puțin dar corect decît mult și confuz. Examinatorii așteaptă de la candidați în primul rînd dovada că au înțeles materia, au asimilat-o, că sînt capabili să discearnă multiplele aspecte ale fenomenului biologic. Pentru examenul de anatomia și fiziologia omului, de pildă, o bună înțelegere se realizează făcînd apel la schemele diferitelor structuri sau mecanisme funcționale. Asemenea scheme reprezintă adevărate rezumate care marchează punctele esențiale ale multor pagini de text; în consecință, trebuie bine învățate, trebuie dobîndită obișnuința reproducerii lor cu ușurință. Orice comentariu suplimentar se grefează perfect pe un asemenea „schelet" vizual.

Foarte important în evidențierea maturității de gîndire, care se bucură de o atît de bună apreciere din partea examinatorilor, este prezentarea conexiunilor dintre cunoștințele de anatomia și fiziologia omului și cele, de pildă, de zoologie sau de biologie generală. Aceasta dovedește într-adevăr că nu s-a învățat mecanic, că s-a gîndit asupra problemelor respective. Desigur, prezentarea unor asemenea legături are valoare la orice examen, la orice materie.

La Anatomia și fiziologia omului se dă numai probă scrisă. Asemenea probe impun cerințe speciale.

La început trebuie foarte bine reflectat asupra subiectului. Trebuie alcătuit un plan logic, bine sistematizat, pe care trebuie axată întreaga expunere. Trebuie acordată o deosebită atenție modului de exprimare și corectitudinii scrierii. Greșelile ortografice pot să scadă foarte mult valoarea unei teze, chiar dacă dați examen la o facultate cu profil nefilologic. Se impune și folosirea unei scrieri cît mai citețe, care, fără a fi caligrafică, să fie ușor descifrabilă. Pagina scrisă trebuie să aibă o ținută frumoasă. **Expunerea, firește, trebuie însoțită de scheme. Acestea trebuie realizate în culori și clar. Nimeni nu cere desen artistic, dar avem pretenția ca toți candidații să realizeze niște desene schematice îngrijite, clare.**

În numărul viitor voi încerca să prezint modul tipic în care trebuie să se răspundă unor anumite tipuri de probleme, de subiecte la examenele de admitere.

Conf. dr. Grigore STRUNGARU
Facultatea de biologie din București

La cererea a numeroși candidați prezentăm astăzi

Institutul de medicină și farmacie din București

Învățămîntul superior de medicină și farmacie din București datează de mai bine de un secol (în 1842 dr. Nicolae Kretzulescu a deschis la Spitalul Colțea o școală de mică chirurgie).

Actualmente în cadrul institutului funcționează cinci facultăți, patru cu profil obișnuit iar una cu caracter de specializare postuniversitară. Facultățile, care au ca sarcină pregătirea de medici, medici stomatologi și farmaciști, funcționează numai cu cursuri de zi.

FACULTATEA DE MEDICINĂ GENERALĂ

Are menirea să pregătească medici cu un profil de medicină generală care să poată face față nevoilor de ocrotire a sănătății populației. Planul de învățămînt al acestei facultăți prevede pentru primii trei ani de studii o formare biologică, accentul fiind pus în special pe disciplinele de bază ale medicinei (anatomie, fiziologie, biochimie), formarea necesară înțelegerii și asimilării noțiunilor clinice și profilactice din următorii trei ani. Iată, pe scurt, domeniile în care după absolvirea celor 6 ani de facultate se poate face, eventual, o specializare în cadrul internatului: chirurgie, medicină internă, radiologie, urologie, igienă, endocrinologie, O.R.L., obstetrică-ginecologie etc.

FACULTATEA DE PEDIATRIE

Formează specialiști în medicină generală cu profil de pediatrie. Studenții primesc în primii trei ani de studii aceeași pregătire de bază ca și studenții Facultății de medicină generală. Din anul IV ei studiază, în afară de disciplinele de învățămînt proprii Facultății de medicină generală, un număr de materii specifice pregătirii medicului pediatru: puericultură, chirurgie infantilă, boli infecțioase la copii, pediatrie și policlinică de pediatrie etc. Toate disciplinele de învățămînt au în vedere vîrsta copilăriei, specifică profilului facultății.

FACULTATEA DE STOMATOLOGIE

Înființată prin legea din 1948, facultatea reprezintă una dintre cele mai importante etape în organizarea asistenței stomatologice în țara noastră. Sarcina facultății constă în formarea unui medic stomatolog competent, care să aibă la bază o pregătire medicală generală dublată de o foarte bună instruire tehnică de specialitate. În afara materiilor de studii care conturează pregătirea de bază a unui medic, planul de învățămînt al facultății cuprinde un număr de specialități pur stomatologice (propedeutică stomatologică, terapeutică, ortopedie, chirurgie și stomatologie infantilă).

FACULTATEA DE FARMACIE

Rolul Facultății de farmacie este de a pregăti cadre superioare pentru mai multe domenii de activitate: farmacie, industrie de medicamente, laboratoare, controlul calității medicamentelor, institute de cercetare și învățămînt. Planul de învățămînt este astfel conceput încît să îmbine o pregătire teoretică ultramodernă cu o excelentă pregătire practică. În facultate studenții primesc o largă pregătire în domeniile fizicii, chimiei și biologiei. De aceea absolvenții pot rezolva cu succes atît problemele de preparare și control al medicamentelor, cît și cele de cercetare și descoperire a noi medicamente.

POȘTA ADMITERII

Ion Niculaescu — Craiova. Obiectele studiate în anul I al Facultății de calcul economic și cibernetică economică urmăresc pregătirea teoretică generală a studenților. În anii mari, în funcție de secție, se studiază Statistica și Contabilitatea. Nu și Analiza activității economice.

Rodica Nedescu — Cugir. Absolvind secția de limbi orientale a Institutului de limbi străine din cadrul Universității bucureștene puteți deveni translator, traducător, ghid O.N.T. și altele. Ne bucură faptul că v-ați însușit atîtea limbi străine. În schimb ne întristează greșelile de limbă română cuprinse în scrisoarea dv.

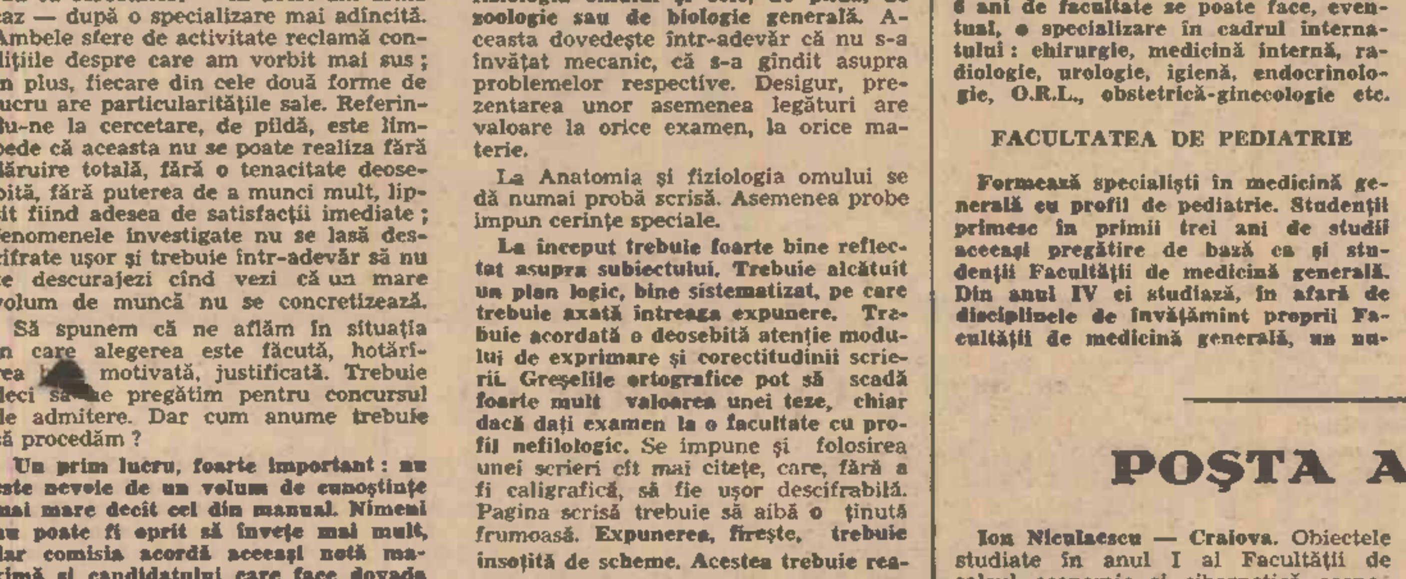
Camelia Popescu — Bîrlad; Alexandru Vasile — Craiova. Pentru că actualul an universitar e primul în care funcționează secții de subingineri și pentru că mai este încă timp pînă la absolvirea acestor secții de către prima promoție, nu s-au stabilit încă posibilitățile și modalitățile de a continua studiile în secțiile care pregătesc ingineri.

Constantin Panu — Turnu Măgurele. Facultatea de transporturi a Institutului politehnic din București are secții de subingineri (cursuri de zi și serale) la specialitatea Întreținere și reparații auto.

Rafailă Paraschiv — Vrancea. Teatrologie-filmologie reprezintă o singură secție și funcționează ca atare. Pentru examenul de admitere prevederile sînt clare: proba eliminatorie constă în analiza unui film și a unei piese din dramaturgia românească.

Virginia Timpulescu — Tîrgu-Jiu. De obicei ziariștii sînt recrutați dintre absolvenții facultăților cu profil umanist și mai ales a acelor absolvenți care în timpul studenției, indiferent de facultatea pe care au urmat-o, au probat, prin activitate publicistică, aptitudini de ziariști dar posibilitatea unei specializări universitare în acest domeniu există doar în cadrul Facultății de limbă și literatură română, la cursul de Teoria și practica presei.

Aurelia Nicolaevici — Brăila. Anul acesta se va da examen de admitere la Facultatea de drept. Ar fi mai bine pentru dv. ca viitoare juristă, să vă încredeți mai puțin în zvonurile lansate de persoane incompetente și să citiți cu mai multă atenție actele oficiale publicate în presă

Institutul de medicină și farmacie din București

CRONICA MICROBISTULUI

ŞTAFETA NEVĂZUTĂ

Duminică, într-un răstimp de 9 ore, am văzut la lucru două dintre teamurile de fotbal asupra cărora s-a aplecat mîna binefăcătoare a atît de controversatului şi paradoxalului Teaşcă : Universitatea Cluj şi F.C. Argeş. Ambele partide ne-au prilejuit atît formularea unor constatări noi, cît şi confirmarea altora, mai vechi şi neplăcute. Ne-am dat însă seama că toate gravitează în jurul unor ştafete nevăzute, predate de persoane bine sau rău intenţionate şi preluate, de asemenea, de alte persoane bine sau rău intenţionate.

Matineul de pe „Republicii" ne-a arătat încă o dată (a cîta oară ?) că, întotdeauna cînd pleacă de undeva, antrenorul Constantin Teaşcă înmînează celui care-i urmează o ştafetă care-i aduce acestuia numai noroc. Aşa s-a întîmplat cînd a predat, mai de mult, pe Politehnica Iaşi, aşa s-a întîmplat apoi cînd a părăsit Bacăul şi tot aşa, mai de curînd, cînd a schimbat cu bătrînul Cîrjan locul de la timona corabiei clujene. Nu mai intrăm acum, din nou, în complicaţiile ascunse ale divorţului dintre Universitatea şi Teaşcă, dar cel mai elementar simţ al onestităţii ne obligă să dăm Cezarului ce-i al Cezarului şi să recunoaştem că favoriţii noştri culeg acum puncte şi pentru că precedentul lor antrenor le-a pregătit nişte condiţii excelente şi i-a pregătit excelent. Cu toate că în meciul cu Progresul alb-negrii n-au strălucit tot timpul (ceva mai puţin de o repriză), toţi cei din tribună am admirat la ei deopotrivă valenţele tehnice, jocul gîndit, forţa şi rezistenţa fizică, uşurinţa cu care zburdau pe pajiştea verde. Or, nimeni nu-şi închipuie, probabil, că asemenea calităţi s-au format şi afirmat numai de la 1 ianuarie încoace. Îmi place să cred că însuşi nea Fane Cîrjan recunoaşte acest adevăr şi că străduinţele de a duce mai departe ştafeta (evident, cu mijloacele sale, mai realiste) atestă ele însele acordul şi aprecierea cinstită că rondele de azi sînt şi ale muncii organizate de anul trecut. Cred că nea Fane gîndeşte astfel, în ciuda unor zvonuri care acuză că pe Someş antrenorul a dat frîu liber jucătorilor, lăsîndu-i să meargă unde vor, ba chiar şi prin cîrciumi, numai pentru a le cîştiga inima şi a arăta cît de despotic i-a fost predecesorul.

După amiază, la Piteşti, am avut noi dovezi ale seriozităţii cu care lucrează Teaşcă — acest nod gordian al fotbalului nostru, dacă ne gîndim că unii îl adulează pînă la paroxism, iar alţii îl urăsc de moarte. Priveam cum cîţiva puştani, scoşi la vedere abia de două săptămîni, tocau pe minut ce trecea formidabila rezistenţă rapidistă şi reînviau speranţele piteştene, priveam la ce a realizat Teaşcă aici într-un timp incredibil de scurt (instalaţii cu oxigen, bazin, teren cu zgură, saună, un nou sediu pentru club şi un nou autobuz pentru echipă, locuinţe pentru toţi jucătorii ş.a.m.d.) şi mă gîndeam — mai în glumă, mai în serios — să fac federaţiei o propunere : să-l numească pe Pitic antrenor federal şi să-l ruleze în cîţiva ani pe la mai toate formaţiile noastre fruntaşe. Ştafeta teşchistă va circula atunci şi în alte părţi, unde s-ar putea crea condiţiile de antrenament şi organizare reuşite la Bacău, Cluj şi Piteşti — ceea ce n-ar putea fi decît în folosul fotbalului nostru.

Cu regret, cu durere chiar, am constatat însă duminică dimineaţă că, în paralel, mai circulă şi alte ştafete — nevăzute doar pentru cei neavizaţi. Este vorba de ştafeta necinstei, pe care arbitrii Cornel Niţescu, Marin Niţă sau C. Niculescu au predat-o, pare-se, altor colegi. Cititorii noştri îşi amintesc bine de nenumăratele abuzuri, ilegalităţi şi hoţii care au făcut cu ani în urmă ca Progresul să promoveze în „A" în dauna Politehnicii Bucureşti. În acest sezon „bancarii" sînt din nou la ananghie şi iar s-au găsit suflete milostive. Toate ziarele de luni au consemnat — cu obiectivitatea cuvenită — că acel 2—2 smuls studenţilor clujeni se datoreşte cavalerilor în negru, pe nume Alexandru Toth şi St. Patkos, care au acordat lui Ţarălungă un penalti la o căzătură teatrală şi au închis ochii cînd Neacşu a scos o minge de dincolo de linia porţii proprii. Pe progresişti îi aşteaptă meciuri grele şi tare ne e teamă că pînă la urmă arbitrii vor hotărî soarta echipelor care se zbat prin cărările întunecoase ale subsolului clasamentului. Dar poate că de data aceasta Federaţia va fi mai atentă !

G. MITROI

POVESTEA PĂPUŞARULUI

Trista anecdotă despre păpuşarul care a fost concediat din propriul său teatru, pe care-l înfiinţase şi-l animase singur-singurel ani de-a rîndul, pentru că între timp schema personalului administrativ şi de conducere devenise peste măsură de încărcată, m-a făcut să reflectez deunăzi la situaţia sportului românesc.

În sport, acolo unde nimeni nu este obligat să se manifeste, şi, dacă o face, o face numai dintr-o pornire şi chemare sinceră, curată şi dezinteresată, extinderea extremă a ideii muncii salariate este nu numai dăunătoare, dar şi ostilă esenţei însăşi a sportului. Căci ce altceva dă mai mult ca orice caracterul specific al vieţii sportive adevărate dacă nu tocmai conţinutul lui de gratuitate, de pasiune pură, de dăruire sinceră şi dezinteresată, de AMATORISM.

Un bun prieten de-al meu, fost sportiv pînă nu de mult la cîteva ramuri ca polo, rugby, baschet, nataţie nu grozav dar fervent şi credincios zeci de ani tuturor acestor discipline, astăzi numai spectator, refuză sistematic de la o vreme să discute măcar despre această mare pasiune a vieţii sale care e sportul, pentu că, zice el : „pînă nu se face ce trebuie nu stau de vorbă".

— Şi ce trebuie făcut ? îl întreabă cine nu cunoaşte teoria lui.

— Simplu ! îţi răspunde el. Reduse la o treime, sau chiar la un sfert posturile şi chiar lefurile... „activului salariat" al mişcării noastre sportive, inclusiv la cluburi.

— Şi cu asta ce-ai făcut ? întrebi mirat.

— Totul — îţi răspunde el. În primul rînd, o importantă economie din care s-ar putea construi săli, terenuri, bazine şi piste, de care avem atita nevoie şi pe care să putem atrage din ce în ce mai mulţi tineri şi tinere către mişcare fizică şi sport. Apoi, realizezi, implicit, o selecţie „naturală", pentru că, îţi garantez eu, pe mulţi n-ai să-i mai vezi nici măcar pe la meciuri de fotbal. Şi, în sfîrşit, te asiguri astfel de prieteni trainici, gata să vină fără nici o pretenţie în locul tovarăşilor ocazionali, pe locurile rămase brusc goale. Atunci să vedem cui îi e drag sportul şi cine vrea să muncească dezinteresat, să facă sacrificii fără să aştepte ori să pretindă recompense, dar care în schimb să conducă consecvent, principial, competent şi autoritar, înconjurat de dragostea, încrederea şi stima sportivilor pe care-i păstoreşte... Şi aceasta să fie singura dar *marea* lor răsplată !

Cam ciudat prietenul meu şi teoriile lui, dar dacă totuşi sportivilor şi antrenorilor li se pretinde, şi pe drept cuvînt, devotament, abnegaţie, dragoste dezinteresată faţă de culorile echipei, ale clubului, ale patriei în ultimă instanţă, dacă se vorbeşte şi se scrie cu atîta meritată tărie şi convingere despre lupta împotriva tendinţei de căpătuială şi chiverniseală ce se mai manifestă încă la unii sportivi, dacă s-a dovedit cu vîrf şi îndesat că numai gîndul curat, candid şi dezinteresat la sport şi la nimic altceva duce, prin muncă şi perseverenţă, la adevăratele satisfacţii şi la marile victorii — apoi atunci ar fi bine să începem acest proces de înnoire a sportului nostru tocmai, şi în primul rînd, cu „activul salariat"... Asta ca exemplu. Şi-apoi, pentru că altfel se va întîmpla şi la noi ca în amara şi trista întîmplare a artistului păpuşar care...

D. MANOILEANU

Al Toth — Universitatea Cluj : 2—2 !

Cu cărţile pe faţă

Ce mai încoace încolo, la Craiova exista o animozitate antrenori-jucători, secţie şi public care mocnea de cîteva luni. Cuplul Coidum-Frînculescu este adeptul convins al disciplinei de fier, iar pe cei ce sar peste cal îi sancţionează fără cruţare. Jucătorii — nu toţi — obişnuiţi (se ştie de cine) cu o viaţă dezordonată sînt refractari la antrenamentele intensive cerute de antrenori. Spectatorii — ah, aceşti spectatori craioveni, dintre care mulţi n-au învăţat nici azi cum se susţine echipa îndrăgită — sînt gata să ierte orice „idolilor" şi să ceară capul celor care nu le cîntă în strune. Secţia de fotbal (nu în întregime) — pusă între ciocan şi nicovală — doreşte în primul rînd satisfacţii imediate şi înclină a descoperi pe „acarul Păun" în persoana timonierilor.

Acestea fiind lucrurile, ca scandalul să devină public trebuia o scînteie. Şi Vagonul a adus-o la Craiova. Ce a urmat după acel 1—2 este foarte greu de imaginat pentru cei ce n-au fost la Craiova în săptămîna dinaintea meciului cu Politehnica Iaşi. „Tifosii" de pe Jii au dat frîu liber imaginaţiei : Coidum a nenorocit echipa ; el n-ar merita să conducă nici măcar o echipă din campionatul judeţean ! Antrenorii se dedau la nişte lucruri... pe care hîrtia nu le poate suporta. Altcineva, din contră, că antrenorul Coidum nu consumă alcool şi nici măcar cafea, ceea ce îl face incapabil să conducă nişte oameni tineri !! Şi cîte şi mai cîte lucruri de-a dreptul incredibile. Dar ce pare mai straniu e că despre jucători nimeni nu pomenea nimic. Nişte martiri. Nişte mieluşei, sărăcuţii.

Că **Niţă** merge cîteodată ţinîndu-se de garduri, că **Niculescu** a devenit peste noapte cuceritor de inimi, că **Popa** — da, chiar şi el, care se află în convalescenţă — stă în braserie la Minerva pînă aproape de miezul nopţii, că **Martinovici** — căpitanul echipei ! — cere mecanicului de la stadion să nu facă apă caldă, deoarece jucătorii nu pot suporta şi al doilea antrenament într-o zi — e altă poveste. „Cerberul" de Coidum e vinovat de toate insuccesele „idolilor" şi „suporterii" vor capul lui. Şi, ca să ştie toată lumea acest lucru, îi huiduiesc pe antrenori de zece ori mai mult decît pe jucători la sfîrşitul meciului cu Vagonul. Ba mai mult, îl aşteaptă pe Coidum ascunşi prin tufişuri pentru a-i sparge geamurile la maşină. Alţii, mai înfierbîntaţi, au hotărît să-i dea foc la maşină, dar cineva le spune să-şi bage minţile-n cap fiindcă vor face urbea de rîs, adăugînd că... pot face acest lucru la Bucureşti !!

O analiză se impunea, şi ea a avut loc în şedinţa de secţie din 26 aprilie. S-au anunţat întîi obiectivele ce vor trebui îndeplinite pînă la sfîrşitul sezonului : **8 puncte acasă şi 4 în deplasare, cîştigarea seriei în Cupa Balcanică şi locul 1—2 la tineret. Reintroducerea cantonamentelor şi analiza — ÎN SCRIS — a fiecărui meci de către antrenori împreună cu secţia. Apoi, ceea ce i-a descumpănit pe „idoli", fixarea unui „tarif" pentru fiecare abatere de la viaţa sportivă.**

În continuare au primit cuvîntul jucătorii, pentru a explica situaţia. **Martinovici** s-a eschivat : **„echipa nu merge pentru că nu merge !"** Dar **Deliu, Ivan, Oblemenco** şi **Bitlan** au pus degetul pe rană : **Jucătorii s-au sustras de la pregătirile din timpul iernii. În ultimul timp nu s-au mai pregătit deloc. Duc o viaţă particulară dezordonată. În teren nu se mai ajută între ei. Nu sînt în formă nu pentru că antrenamentele ar fi prea tari, ci pentru că trag chiulul la antrenamente. Nu se respectă sarcinile de joc. Şi tot ei au oferit şi calea redresării : Sacrificii şi pregătire intensă. Jucătorii să aibă mai multă conştiinţă. Să se reintroducă cantonamentele şi să se respecte cu stricteţe sfaturile antrenorilor.**

A mai luat cuvîntul **A. Brînduşe** — preşedintele CJEFS Dolj : **„Jucătorii, după 10 minute de joc, par sufocaţi, vlăguiţi, lipsiţi de condiţie fizică. Şi aceasta numai datorită vieţii particulare, fiindcă eu am urmărit în permanenţă antrenamentele şi, ca fost fotbalist de performanţă, pot să afirm că se fac «ca la carte»".**

Conf. univ. **C Barbu** — membru al secţiei : **„Cum să fi cîştigat meciul cu Vagonul cînd cîţiva dintre jucători înainte de începerea partidei spuneau «pe atît, că ne bat arădenii» ? De ce să spunem că este vorba de un accident cînd şi meciurile — cîştigate de noi — cu Jiul şi „U" Cluj au fost la fel de penibile ca şi cel cu Vagonul ?"**

În încheiere a vorbit şi antrenorul **Coidum**. A spus tot ce a avut pe suflet şi cred că de data asta a fost înţeles de toţi, încheindu-se între antrenori, jucători şi secţie o pace, pare-se, eternă. Cu toate că m-a rugat să nu amintesc nimic din ce a spus atunci — şi eu i-am promis — o să redau doar cîteva rînduri, fiind convins că nu mi-o va lua în nume de rău. **„Jucătorii au acumulat atîta energie la antrenament încît nici nu bănuiesc. Le cer numai o viaţă ordonată şi dăruire totală la fiecare meci. Îndeplinirea obiectivelor trasate azi va veni de la sine".**

Dan VLAD

Redacţia : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466